Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

MÜCADELE

Haftalık Siyasi Gazete, Fiyatı: 15.000 TL. 12 Şubat 1994 Sayı: 84

HAKLIYIZ KAZANACAĞIZ

Kürdistan'da devletin seçim oyunları

"Kürtlere Özel" Yasalar-2

Yazısı sayfa 7-8'de

- **Kirli Savaşın Emir Kulları: Askerler**
  Tehdit ve dayakla şovenist propaganda ile şartlandırılan asker için ilk kural: "Emre itaat esastır." "Vatan hizmeti" diyerek askere koşan gençler, taraf olmadıkları bir savaşta kirli görevler için "emir-komuta" ile seferber ediliyor.
- **Kürtlerin Hamiliğinden Soykırım Savunuculuğuna**
  Muhalefette iken demokrasi vaat eden düzen partilerinin, iktidar olunca icraatları, soykırım ve asimilasyonu sürdürmek oluyor. Kürt sorununda düzen içi bir çözüm yolu olmadığı için, düzen partileri ikiyüzlülükten kurtulamıyor.

✔ DEP Genel Sekreteri Murat Bozlak'a silahlı saldırı.
✔ Yerel seçimler için Avrupa'dan gözlemci.
✔ Korucu terörü azdı: Otobüs soyma, tecavüz...
✔ Diyarbakır'da koruculanın miting fiyaskosu.

Ali Efeoğlu 38 gündür kayıp

"Kayıp"ların peşini bırakmayacağız

- **Halkı, devrimcileri "kayıp"larla susturamazsınız, boyun eğdiremezsiniz. Bunu size tarih öğretmediyse biz öğreteceğiz!**
- Birçok kişinin tanıklığına rağmen, gözaltına aldığı kişilerin varlığını inkar eden devlet, bugüne değin insanları katlederek, yok ederek kendi çıkmazını derinleştirmekten başka bir sonuç elde edemedi. Bundan sonra da edemeyecektir.
- **Tutsak ve şehit anaları kayıplarının peşini bırakmıyorlar. Ve bir kez daha yineliyorlar çağrılarını.** *"Açıklayın, 'kayıp'lar nerede? Hiçbir şeyi saklayamazsınız. Suçlarınız ergeç açığa çıkacak."*

Ordu'da çatışma

Bir Devrimci Sol gerillası katledildi

ÇATIŞMA...
Ordu'nun Kumru ilçesinde kırsal alanda Devrimci Sol kır gerillalarıyla jandarma arasında 9 Şubat'ta çıkan çatışmada Devrimci Sol gerillalarından BAHATTİN ANIK katledildi... Bir gerillanın da yaralı olarak tutsak edildiği gelen ilk bilgiler arasında.

KUŞATMA SÜRÜYOR...
Jandarma ve özel timlerin çatışma bölgesinde bulunan Devrimci Sol gerillalarını kuşatma altına almaya çalıştığı bildiriliyor... Samsun-Ordu karayolu özel timler tarafından kesildi... HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER PLATFORMU'ndan bir heyet çatışma bölgesinde...

DAĞLAR BİZİM OLACAK...
Gerilla ülkemizin tüm dağlarında boy veriyor. Yoksul köylüler kucaklıyor gerillayı. Çünkü onlar için düzenden umut yok. Gerilla umut olarak büyüyor.

MERHABA

Gerçeği yazma gücü ve cesareti bize ait

Her türlü baskı, bugüne kadar "Mücadele"yi sahiplenen okurlarımızın destek ve katkısıyla aşıldı, etkisizleştirildi. Bundan sonra da kuşkusuz böyle olacak. Geçen hafta içinde tutuklanan Yazı İşleri Müdürümüz Cafer Çakmak, cezaevinden gönderdiği yazıda bu inancımızı ve yayın anlayışımızı dile getiriyor.

Geçtiğimiz sayı Ankara temsilcimiz Burhan Kardaş'ın tutuklanması üzerine sayıları ona ulaşan tutsak Mücadele çalışanlarını sayıp, "Bedelleri ne olursa olsun, Mücadele halkın mücadelesini yazmaya devam edecek. Mücadele'nin temsilcileri, yazarları, muhabirleri, hep görevlerinin başında olacaklar" diye yazmıştık.

Yine İHV (İnsan Hakları Vakfı)'nın yaptığı bir araştırmaya göre, Türkiye'de bütün suçları sadece gerçeği yazmak olan tam 58 tutsak gazeteci var. Ulusal ve sınıfsal mücadelenin kızgınlığı içinde gerçeği ve doğruyu gözleri gibi koruyan bu tutsak gazeteciler, belki çok tecrübesiz, belki kimileri gibi "kalem erbabı" değil... Belki onların dilinde gereksiz süslemeler, olmadık derinlikler bulamazsınız. Ama onlar ne söylenecekse lafı dolandırmadan, kırk dereden su getirmeden dosdoğru söylerler.

Belki "mürekkep yalamış" çoğu entelektüelimiz, devrimci-yurtsever basını yazın üslubu ve teknik açıdan eksik bulup burun kıvırabilir. Ancak hiçbir entelektüelin,aydının belki de yaşamları boyunca bulamayacaklar. gerçeği söyleme, yazma gücü ve cesareti bize aittir.

Devrimci gazetecilik eleştiridir. Herkesin ateşten gömlek deyip yüz çevirdiği gerçeğe kucak açmaktır. Ama sadece bu da yeterli değildir. Gerçeği, egemenlere, gazetecilik yaptığını iddia eden kirli savaşın gazeteci müsveddelerine karşı ustalıkla kullanmaktır. Acılarımızı, gerçeklerimizi ellerine alıp soytarılık yapanlara izin vermemektir.

Ama elbette Kürt ve Türk halklarına acı veren kirli savaşın sürdürücüsü değilseniz. İfademi alan DGM savcısı gibi Kürdistan kelimesini duyduğunuzda tüyleriniz diken diken olmuyorsa... İnsanlara acı veren icraatların faili değilseniz, sayıları bir elin parmaklarını geçmeyecek kadar kara para aklayıcısına devalüasyon olacağı "tüyo"sunu verip servetlerine servet katmalarına neden olmadıysanız. Kürt halkının tepesine tonlarca bombayı boşaltan, Ali Efeoğlu'nu "kaybeden", sanatı, kültürü ve güzellikleri kirleten eller sizin elleriniz değilse.

Eğer tüm bu saydıklarımızla uzaktan yakından ilgiliyseniz, şöyle ya da böyle suç ortaklığınız, insanlığa düşmanlığınız varsa, devrimci-yurtsever yayınlara, gazetecilere düşman kesilirsiniz. Dava açar, toplatma kararları verir, polis baskınları düzenler, "Oğlum, Dev-Sol'un gazetesinde çalışmaktan başka iş bulamadın mı?" deyip işkenceden geçirirsiniz. O da olmadı mı? Daha ilkokulu bitirmemiş gazete satıcılarını satırla doğrar, kör kurşunlarla vurdurursunuz. Onlarca devrimci, yurtsever gazeteciyi kurşunlar, bürolarını bombalarsınız. Yetmedi mi? Yargılar hapsedersiniz.

Bu zulüm düzeninin "böyle gelip böyle gitmeyeceğini" sizde bildiğinizden, "elimizi ne kadar çabuk tutarsak, o kadar kârdır" deyip, güç sizdeyken elinizden geleni ardınıza koymazsınız. Tüm bunlara rağmen, bir de yazmamalarını, çizmemelerini sağlayabilirsiniz.

Belki bizlerin kaleminin gücü bu çarpıklıklar, yanlışlıklar, acılar düzenini değiştirmek isteyenlerin uğraşları içinde kışa hazırlanmak için yuvalarına yiyecek taşıyan binlerce karınca içinde bir karıncanınki kadardır. Ancak yanlışların, çarpıklıkların bitmesi için uğraş veren, zulme karşı koymak için hazırlık yapan, bağımsız, demokratik bir Türkiye için bedel ödemeye hazır binlerce karıncanın hamallığı ile çalışan bir ailenin ferdi olmaktan da onur duyuyoruz.

Haksızlığa, güçlüye, zalime karşı yazmak... Onlarca yıldır öfkesini, kinini yüreğinde boğan emekçi halkın öfkesini haykırması için yazmak... Uzlaşmamak, boyun eğmemek için yazmak... Yazmanın yaşamakolduğunu ama en önemlisi bir eylem olduğunu bilerek yazmak...

Canları ve kanlarıyla yaşamın tüm alanlarında tarihi yazanların yanında bizimkinin küçücük nokta olduğunu bilerek yazmak. İşte bizim gazetecilik ilke ve ahlak kurallarımız bunlardır.

OKURLARDAN

Reyhanlı'da Çerkez gençliği Kürdistan'da yaşanan kirli savaşı protesto etti

"Yalanlar bitmiyor"

Onların düzenleri yalanlarla, aldatmalarla, ayakta duruyor. Yargısız infazlar, gözaltındaki kayıplar, Demirel'in şeffaf karakolunda işkenceler, memurları coplama, işten atma, sosyalist basına yönelik baskılar sürerken, demokrasi sözünü de ağızlarından düşürmüyorlar.

Onların dilinde milliyetçilik emperyalizmin uşaklığıyla özdeştir. Milliyetçilik toprakların satılmasıdır. Emperyalist ülke askerlerinin ülke topraklarını işgaline onay vermektir. Yüzlerce devrimcinin, işçinin, Maraş, Çorum, Sıvas katliamlarının sorumlusu faşist Türkeş ve MHP de kendisine "milliyetçiyim" demekte. Biz milliyetçiyiz diyenler, ulusal onura sahip çıkmak, yurtsever olmak zorundadır. Ulusal onura sahip çıkmak ve yurtseverlik ise emperyalizme karşı çıkmaktır. İşbirlikçiliği reddetmektir.

Demirel'ler, Özal'lar, Erbakan'lar ve diğer burjuva parti liderlerinin ortak özelliği bağımsızlığa, ulusal onura, hak ve özgürlük mücadelesine karşı emperyalistlerle işbirliği yapmaktır. İktidarlarını sürdürmek için buna mecburlar. Yoksa yaşayamazlar.

Kürt halkı düşman değildir. Tabii Arap, Çerkez, Laz, Ermeni, Rum, Gürcü ve diğer halklar da düşman değildir. Her halkın ulusal onuruna ve yurtseverlik temelinde yurtsever taleplerine saygı göstermek, desteklemek, sahip çıkmak gerekir. Bu ulusal onur, yurtseverlik duygularına sahip olmanın bir gereğidir.

Bizler Reyhanlı'da yaşayan Çerkez gençliği olarak, huzur operasyonları, ülkenin bölünmez bütünlüğü adı altında hemen her gün köyleri bombalanan, sırf Kürt oldukları için katledilen Kürt halkına ve diğer halklara düşman olmak istemiyoruz. Türkiye'de yaşayan biz Çerkez halkının da kültürel kimliği, gelenekleri, resmi ideoloji tarafından yok edilmeye çalışılmaktadır. Biliyoruz ki, demokratik ve kültürel çalışma yaptığımızda, egemen güçler biz Çerkez halkına da acımasızca saldıracaktır. Bu yüzden biz Reyhanlı'daki Mücadele okuru, Çerkez gençliği kirli savaşa alet olmamak için askere kesinlikle gitmeyeceğiz.

Yaşasın Halkların Kardeşliği!
Reyhanlı'dan Mücadele Okurları

Sahibi: Haziran Yayıncılık ve Tic. Ltd. Şti. Adına Gülten ŞEŞEN
Yazı İşleri Müdürü: Cafer ÇAKMAK
Yönetim ve Yazışma Adresi: Binbirdirek Mah. Terzihane Sk. Kaleağası İşhanı No: 11 Kat: 1 Sultanahmet-İstanbul
Tel: 518 84 17-518 68 57 / **Fax:** 516 24 14
Baskı: Serler Matbaacılık
Fiyatı: 15.000 TL. **Almanya:** 4 DM
Fransa: 15 FF, **İsviçre:** 4 SF
Hollanda: 4 FL, **İngiltere:** £ 1.5
Abone Koşulları
Yurtiçi Abone:
6 aylık: 360.000 TL.; 1 yıllık: 720.000 TL.
Yurtdışı Abone: 6 aylık: 85 DM;
1 yıllık: 170 DM
Hesap No: Gülten ŞEŞEN, T. İş Bankası Aksaray Şubesi 100 48 44

BÜROLARIMIZ

Adana: İnönü Cad. 7. Sk. Kızılay İşhanı arkası Özkan Ap 47/A Kat 1 Tel-Fax: 351 97 25
Ankara: Marmara Sk. Kemir Ap. No: 12/17 Sıhhiye Tel-Fax: 434 10 92
Antakya: İnönü Cad. Avi Sk. Osmanoğlu Pasajı No: 9 Tel: 213 56 06
Bursa: Hacılar Mah. Kozakarlı Sk. Aslım İşhanı (Heykel) No: 8/408 Tel: 224 47 80
Bolu: İzzet Baysal Cad. Mimarlar Pasajı No: 1/8
Denizli: Delikli Çınar Meydanı, Çınar İşhanı Kat: 3
Diyarbakır: İnönü Çıkması, Güçlü Pasaj No: 3/30 Tel-Fax: 221 85 89
Elazığ: İcadiye Mah. Hanlar Sk. Şifa Han No:4/1 Tel-Fax: 212 45 19
Eskişehir: Esnaf Sarayı Kat: 3 No: 122 Tel-Fax: 231 16 44
Gaziantep: Gaziler Cad. Karatarla Mah. Yeniçeri Sk. No: 27 Kat: 5 Daire: 10 Tel: 233 18 59
İzmir: 853. Sk. No: 27/501 Bilen İşhanı Konak Tel: 441 95 86
Kars: Kazım Karabekir İşhanı Kat: 2 No: 233 Tel: 223 75 25
Kırşehir: Medrese Mah. Dr. İsmail Yağız Cad. Park Otel yanı No: 4-D
Kocaeli: İstiklal Cad. Hafız Şerif Sk. Demirsoy İşhanı Kat: 5 Tel: 325 75 35
Konya: Kürkçü Mah. Aleveyin Kardeşler Sk. Sezaih İşhanı 14/A Kat: 2 No: 201 Tel: 350 50 77
Malatya: Pak Kazanç İşhanı Kat: 4 No: 121/122 Tel: 325 28 45
Mersin: Mahmudiye Mah. 118 Sk. Çağ İşhanı Kat: 2 No: 13 Tel: 336 75 74
Samsun: 19 Mayıs Mah. Tahmhane Cad. Bostancıoğlu İşhanı Kat: 3 Tel: 435 59 81
Sivas: Sularbaşı Mah. Belediye Sk. Şenyurt Sitesi No: 308 Tel-Fax: 222 30 22
Trabzon: Çarşı Mah. Uzun Sk. Kolotoğlu Çarşısı Kat: 3 No: 80 Tel-Fax: 326 10 70
Tunceli: Moğultay Mah. Okullar Cad. Borataş Sk. Deşo-Yeğen İşhanı No: 11 Tel-Fax: 212 51 89
Zonguldak: Mithatpaşa Mah. Okul Sk. Kılıç Pasajı No 14 Kat: 2 Tel: 253 99 65
Duisburg: Allestr. 37, 47166 Duisburg/Almanya Tel: 0203548825
Amsterdam: Kinkerstraat 48 BG 1053 DK Amsterdam/Nederland Tel: 0031/20/47 61 745
Atina: Voreuoorov 3 3rd Floor No: 7 Platia Kaningos (Kaningos Square) 10677 Athens-Greece Tel-Fax: 3648051
Londra: 2/3 Trinor George Road London-N 16 Tel: 00 44/71/2499378
Paris: 18 Rue De Mazagran 75010 Paris Tel: 00 331/42460254

İÇİNDEKİLER

● Düzenin umutsuz istikrar arayışı 3
● Kayıpların peşini bırakmayacağız... "Yüreğimiz çocuklarımızdan ve mücadeleden yana"... 4-5
● Kürtlerin hamiliğinden soykırım savunuculuğuna; Düzen partilerinin ikiyüzlü karakteri 6
● Kürtlere özel yasalar-2 Yıl 1934... Kanun: Mecburi İskan "Bağımsız Kürdistan"a karşı kutsal ittifak 7-8
● Korucu terörü... Seçimler için yabancı gözlemci... DEP Genel Sekreterine silahlı saldırı 9
● Kürdistan'da asker olmak; Kirli savaşın emir kulları 10
● Ordu'da çatışma... Dağlar bizim olacak! 11
● İnfazlar "adalet"in terazisinde 12-13
● Filistinlilerin gözüyle Esad-Clinton zirvesi 14
● Bosna'da savaş sürüyor... "Yeni dünya düzeni" Vietnam'a saldırıyor 15
● İstanbul Çorap işçileri Teksif'i bastı... Ceytaş işçileri fabrikayı işgal ettiler... 16
● Kamu Çalışanları Yasası tartışılıyor... BEM-SEN'li memurlardan zamlara protesto 17
● Ortaöğretimde yeni bir döneme girerken... 18
● DKÖ'ler ve sosyalist basın her gün yeni bir saldırıyla karşılaşıyor 19
● Çocuk işçiler... Sokaklarda oynamak varken tezgah başındalar 20
● Gerçekleri yazmanın bedeli... Yok mu avukat isteyen? 21
● Lümpen kültüre davetiye; Özel radyolar 22
● Şehitlerimizle yürüyoruz 23

Düzenin umutsuz istikrar arayışı

İçinç bir seçim öncesi dönemi yaşıyor Türkiye. Yerel seçimlere kısa bir süre kalmışken, hükümet memurları coplatıyor, asker terhislerini erteliyor, devaluäsyonla Türk lirasının değerini düşürüyor ve bütün tüketim ürünlerine yüzde 50'lere varan zamlar yapıyor. Oysa bundan öncesi seçime yakın dönemlerde göstermelik de olsa, yatırımlar yapılır, bir parmak bal mantığıyla ücret artırımları devreye sokulurdu. Zam ise kesinlikle yapılmazdı. Hükümetlerin bu popülist politikasına da kısaca "seçim ekonomisi" adı verilirdi.

Evet, bundan önceki bütün hükümetler, istisnasız "seçim ekonomisi"ni uygulamışlardır. Hatta bu konuda Özal'ın kullandığı bir ifade halen belleklerdedir: *"Biz seçim öncesinde zam yapacak kadar enayi değiliz."*

"Ben Turgut Özal'ın fikirlerini temsil ediyorum. Onun yolundayım." diyen Çiller, acaba Özal'dan yeterince ders almamış mı? Ya da *"Siyaset hoşa gitme sanatıdır. Siyasetin yüzde 50'si görüntüdür."* diyen Demirel'in öğrencilerinden değil mi Çiller?

Elbette hayır! Özellikle Çiller, görüntünün ve diğer popülist uygulamaların burjuva siyasetindeki önemini, hatta kendisinin de bu nedenle başbakan olduğunu çok iyi biliyor. Ayrıca sıkıştığında gündemi değiştirerek yapay gündemler yaratmakta da usta. Devaluäsyon sonrası Zelê operasyonu ve Bosna şovu bunların son örnekleri.

Popülist politikalar, "yapacağız" edebiyatı ve "vitrin" ile sınırlı değil. Birtakım "icraatlar" da gerektiriyor. Yani en azından kaşıkla vermeyi. Ama hükümet bunu bile yapamıyor. "Seçim ekonomisi"ni devreye sokacak kadar bile kaynak bulamıyor. Çünkü ekonomik kriz ve sermaye çevrelerinin feryatları buna izin vermiyor.

Çiller'in seçimi kaybetmek pahasına da olsa bu kararları aldığını söylemesi ve yardımcısı Karayalçın'ın "Biz milletin enayisi değil, fedaisiyiz" sözlerinin altında bu gerçek yatıyor.

Emperyalizm ve İşbirlikçileri Ne Diyor?

Sermaye çevresi, hükümetin istenilen ekonomik politikaları hayata geçirmedeki yetersizliğinden, bu durumun devaluäsyon ve dolar krizyle perçinlenmesinden oldukça rahatsız. Hükümeti sert bir dille eleştiriyor, acil "çözüm" istiyor.

Birkaç ay önce, Çiller'in "Önce terör, sonra ekonomi" şeklindeki sözlerine karşılık, hiçbir hükümetin önündeki sorunları ayırıp önce birini, sonra diğerini çözeceğiz diyebilme lüksüne sahip olmadığını söyleyerek hükümeti uyaran TÜSİAD, şimdi "sabrımız tükendi, bu hükümetin siyasi ömrü sona erdi" mesajları veriyor.

Hükümetlerin iktidarda kalması ve iktidara gelmesi konusunda belirleyici olan işbirlikçi tekelci burjuvazinin temsil organı olan TÜSİAD'ın Başkanı Halis Komili son gelişmeler üzerine şunları söylüyor: *"Eğer bu hatalar gerektiği biçimde onarılmaz ve gelecekteki depremler için de önlemler alınmazsa, bugün yeterince net olarak göremediğimiz birtakım felakatlere davetiye çıkarılmış olur."*

İSO (İstanbul Sanayi Odası) toplantısında konuşan işadamları da aynı görüşteler. Piyasadaki kararsızlık ve belirsizliklerden yakınan işadamları, *"Yanınlarımızdan ümitli olmak istiyoruz"* diyorlar. Ayrıca Cavit Çağlar'ın "Sermayenin büyük sıkıntısı var. Sakıp Sabancı İSO'da çıkıp konuşuyorsa düşünmek lazım. Bu adamlar öyle kolay konuşmazlar." diyerek Çiller'i uyarması da tekelci sermayenin mevcut durumdan ne derece rahatsız olduğunu gösteriyor.

Aynı görüşler emperyalizmin sözcüleri cephesinde de geçerli. Fransız gazetesi Le Monde, "Batının Çiller'e gösterdiği hoşgörünün bitmek üzere olduğu yönünde sinyaller"den söz ederken, İngiltere'deki Oxford Analiz Grubu da Dünya Ekonomik Grubu'na Türkiye hakkında olumsuz bir rapor sunuyor. Tepkiler bununla da kalmıyor. Moddy's ve Standard And Poor's gibi ölçeklendirme kuruluşları yanında IMF de son raporunda hükümetin ekonomi politikasını ağır bir dille eleştiriyor...

Kararsızlığı ve Belirsizliği Önleyecek İktidar Arayışları

Son bir aydır iş çevrelerinin Mesut Yılmaz'ı desteklemek için ilke kararı aldıkları yönünde işaretler var. CIA ile yakın bağları olan Amerikan-Türk dostluk Konseyi Başkanı Fred Haynes ve beraberindeki ekibin Ankara'da Çiller'e karşı kampanya düzenledikleri ve Yılmaz'ı destekleme çalışması yaptıkları yönünde bilgiler burjuva basına yansıyor.

Emperyalizm ve işbirlikçilerinin birleştikleri nokta, hükümete verilen avansın tükendiği, şimdi daha güçlü bir iktidar arasılığıyla "istikrar" uygulamalarının devreye sokulması gerektiği yönündeyken, Çiller ve Karayalçın ise son bir şans verilmesi için ellerinden geleni yapıyorlar. "Radikal istikrar önlemlerini" gündeme getireceklerini, özelleştirme programını en kısa zamanda uygulamaya sokacaklarını ve yerel seçimler sonrasında erken seçim olmayacağını söylüyorlar. Ama sermaye çevresi "gereğini düşünüp kalemini kırmış" bir kere! Bu nedenle hükümetin yerel seçimler sonrasında erken seçime gitmek konusunda zorlanacağı kesin görünüyor...

Açıktan ANAP'ı destekleyen sermaye çevresi, bunun tek başına olamayabileceği olasılığını da hesaba katarak, ANAP-DYP birleşmesi ya da koalisyonu olan ANAYOL formülünü, Cindoruk aracılığıyla gündeme getirdi. Ama hükümetteki paniği artırmak ve ekonomik krizi daha da derinleştirmemek için "şimdilik" bu çalışmayı sessizce sürdürüyor. Burjuva basın da bu formülü bir "vatan-millet" meselesi durumuna getirmeye uğraşıyor...

Çiller'in yıpranması, tek başına hiçbir partinin hükümet kuramayacak gibi görünmesi ve krizin daha da derinleşecek olması, az yıpranmış politikacıların desteklenmesinin nedenlerini oluşturuyor.

Sermaye "İstikrar" İstiyor...

Emperyalizm, yeni sömürge ülkelerdeki sömürüsünü güven altına almaya, sürekli gözlemlemeye ihtiyaç duyar. Bunun temel nedeni, yeni sömürgelerdeki çarpık kapitalist yapılanmanın az ya da çok ama sürekli ekonomik ve siyasi kriz içinde bulunması ve oligarşilerin iktidarı kaybetme riski taşımasıdır.

Bir risk ölçeklendirme kuruluşu olan Moody's, şu anda Türkiye'nin kredi risk puanını 50 olarak değerlendiriyor. Bu rakam, Güney Kore için 20, Tayland için 35, Arjantin için 55 ve Brezilya için 70. Bu puanın yüksekliği riskin yüksekliğini gösteriyor. OECD'nin araştırmasını yaptığı işsizlik ve enflasyon oranlarının bileşkelerine göre hesaplanan rahatsızlık katsayısı ise '91 yılı sonunda 79. Bu rakam diğer 23 OECD ülkesinde 20-22 arasında.

İşte, sermaye çevrelerinin "gözlüklerimiz buğulandı, önümüzü göremiyoruz" ifadeleri, kredi riskleri ve rahatsızlık katsayıları hep aynı şeyi ifade etmektedir: İstikrarsızlık. Yani sermaye için belirsizlik, güvensizlik ve kriz...

Emperyalizmin ve oligarşilerin doğrudan yararına olmayan hükümetlerin iktidar olma olasılıkları, emekçilerin ekonomik-demokratik kazanımları ve asıl önemlisi de oligarşilerin iktidarlarını yitirmeleri demek olan devrimci hareketlerin yükselmesi, devrim olasılığının artmasına göre "risk" ya da "rahatsızlık" da artmaktadır. Yani bu değerlendirmeler, yeni sömürgelere yatırım ve borç verme durumunu da belirler.

Şu anda igneden ipliğe bütün ürünlere zam yapılması, Türk lirasının döviz karşısında değer yitirip ithalatın pahalılanmasından kaynaklanmaktadır. Zamlar, girdi maliyeti artan tekelci burjuvazinin ve ticaret burjuvazisinin bu maliyetleri halktan çıkarmasıdır. Hükümet ister DYP-SHP, ister ANAP ya da herhangi biri; ne olursa olsun, hepsi "istikrar" için emekçi halkın boğazını daha da sıkacaktır. Vergiler artırılacak ve özelleştirmeler hızlandırılacaktır. Yerel seçimler sonrası ise zamların, ekonomik terörün çok daha yüksek boyutlara ulaşması, hiperenflasyon sözcüğünün gündeme gelmesi ve ekonomik terörün destekleyicisi olarak polis ve askere dayalı faşizan uygulamaların yükselmesi ve yeni yasaların devreye sokulması süreci yaşanacaktır.

Politikada Bu Hafta

CIA, insan hakları ve ikiyüzlülük

İkiyüzlülük burjuvazinin en belirgin karakteridir. Emperyalist ABD ise, pek çok alanda olduğu gibi ikiyüzlülükte de en öndedir. CIA eliyle gerçekleştirdiği terörist eylemleri, katliamları, işkenceleri ve komploları görmezden gelen ve ABD'nin bir "terörist devlet", CIA'nın "katiller ordusu" olduğunu anlamak istemeyenlere uzun tahliller, açıklamalar yapmaya, örnekler göstermeye gerek yok. Çünkü hep söylendiği gibi, görmek istemeyen gözden daha kör bir göz olamaz...

Türkiye'de yapılan bir toplantı ve Amerika'da hazırlanan bir rapor; birbirinden farklı iki nitelikteki bu iki olay, emperyalizmin ve oligarşilerin ikiyüzlülüğüne de ayna tutuyor...

13 Ocak akşamı Washington'dan Ankara'ya dört Amerikalı geldi. İsimleri Morton Abramowitz, Bernard Lewis, Fred Haynes ve Harold Rhode. 24 Ocak'ta ise bunlara bir beşincisi eklendi. Lakabı "Karanlıklar Prensi" olan Richard Perle. Turgut Özal'ın Amerika'yı ziyareti sırasında bir kahvaltı konuşması için 20 bin dolar ödediği kişi... Amerikalı "konuk"lar bunlarla da sınırlı değil. Unvanları "terör ve diplomasi uzmanı" olan öğretim üyesi üç profesör daha var konuklar arasında. Hep birlikte kuruluş çalışmaları sürdürülen "Politik Psikoloji Merkezi"nin hazırlık toplantısına katılıyorlar.

Toplantının yapıldığı Ankara Üniversitesi toplantı salonunda kimler yok ki... Milletvekilleri, silahlı kuvvetler ve MİT'in ağır topları, siyasi parti temsilcileri... Tartışmaların konusu "Psikolojik Açıdan Terörle Mücadele"... Üç gün süren toplantılarda psikolojik yollardan "terör"ün çökertilmesi yolunda bir ön çalışma yapılıyor!..

CIA patentli bu uzmanların birçoğu daha önce de Türkiye'de çalışmışlar. Ortak bir başka özellikleri ise Türk dostu(!) olmaları... Örneğin Fred Haynes Türk-Amerikan Dostluk Konseyi Başkanı, Bernard Lewis ise Ermenilerin soykırımı iddialarını "çürütmekle" ünlü bir Türk dostu!..

CIA patentli bu uzmanların Türkiye'de ne işleri var? "Ticaret" yapmaya geldikleri, fikirlerini satarak Türkiye'de bir "Düşünce Üretim Merkezi" kurulmasına yardımcı olacakları söyleniyor...

Amerika'da, Avrupa'da da benzerleri bulunan "Düşünce Üretim Merkezi"nin iki yıl içinde bitirilmesi planlanıyor. Açıklamalara göre bu merkez, özellikle Türkiye'nin dış politika programını düzenlemeye; sağlık, eğitim ve özelleştirme konularında faaliyet yürütmeye yönelik çalışmalar yapacak. "Düşünce Üretim Merkezi" ekonomiden politikaya, kültürden haber-araştırmaya kadar geniş bir alanda danışmanlık hizmeti(!) sunacak.

Ve bir rapor; ABD'nin insan hakları raporu... Amerikan Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 193 ülkeyi kapsayan insan hakları raporunda, 35 sayfalık geniş bir yerkapsayan Türkiye'nin en sorunlu ülkelerden biri olduğu vurgulanıyor. Geçmiş yıllarda olduğu gibi, işkencenin devam ettiği, gözaltılarda 20, ev baskınlarında 40 ve "faili meçhul" cinayetlerde 291 kişinin öldürüldüğü belirtiliyor. Ayrıca hükümet görevlilerinin "faili meçhul cinayetler" ve "ortadan kaybolma" olaylarının hemen hiçbirini çözemediği, Kürtler üzerindeki baskının ise her geçen gün arttığı kaydediliyor.

İki tarafta da öğrenç bir ikiyüzlülüğe tanık oluyoruz. Ülkemizde oligarşinin sözcüleri, bir yandan CIA uzmanlarından işkence, halka karşı psikolojik savaş dersleri alırken, öte yandan utanmazca bu raporu eleştiriyorlar.

Öteki taraf daha da utanmaz.

Evet, işkence, infaz, kayıp, köy ve şehir bombalamaları, halkın göçe zorlanması, insanların kaybedilmesi gibi baskı ve terör yöntemleri Türkiye'de sistematik bir şekilde yürütülüyor. Evet, insan haklarının adı var kendi yok. Ancak bu raporu hazırlayanların yanıtlaması gereken bir soru daha var.

Bu suçlara doğrudan ve dolaylı olarak ABD ortak olmuyor mu? Katledilen, işkence gören, kaybedilen her insanın üzerinde emperyalizmin ve ABD yönetiminin de kanlı elleri yok mu?

En küçük bir kuşkuya yer olmayacak kadar açık ki, ülkemizdeki insan hakları ihlallerinde, sömürüde, başkada Amerika'nın da desteği, onayı ve katkısı var. Abramowitz'ler, Perle'ler bunun için buradalar. ABD bu raporda belki sadece bir büyük ağabey olarak küçük kardeşinin kulağını incitmeden çekiyor. Ne var ki, dünyanın en büyük haydutluklarının, en büyük katliamlarının altında bu "büyük ağabey"in imzası var.

Kayıpların peşini bırakmayacağız

Kayıpların sorumluları hala susuyorlar. Kayıpların akıbetini açıklayamıyorlar, açıklamaktan korkuyorlar... Ne var ki, "Kaybedilen" devrimcilerin, yurtseverlerin nerede olduğu biliniyor. Suçluların hiçbiri onların hesabını vermekten kendini kurtaramayacak.

Ali Efeoğlu'nun kaybedilmesi sonrasında Türkiye'nin dört bir yanından iktidara karşı tepkiler yağıyor. Haklar ve Özgürlükler Platformu "kayıp" politikalarına karşı demokratik kitle örgütlerini, partileri birlikte mücadele etmeye çağırırken kararlılıkla haykırıyor: "Kayıpların peşini bırakmayacağız!.."

Çeşitli cezaevlerindeki devrimci tutsaklar, ülkenin her yanındaki demokratik kitle örgütleri, parti teşkilatları, gazete ve dergi temsilcilikleri kayıp ve baskı uygulamalarına karşı, "insanlık onuru için mücadele"de birleşiyorlar. DEP Milletvekili Sedat Yurttaş da bu mücadeleye milletvekilleri saflarından destek oldu, kayıplar konusunda TBMM Başkanlığı'na soru önergesi verdi...

Sanmasınlar ki kayıplar unutulacak. "Ali Efeoğlu nerede?" Akıbeti açıklanana kadar bu soru hep sorulacak.

Daha önce kaybedilen Ayhan Efeoğlu'nun ailesi, Ali Efeoğlu'nun kaybedilmesi karşısında da aynı kararlılığı gösteriyor: "Evlatlarımızdan onur duyuyoruz ve onlar için sonuna kadar mücadele edeceğiz."

TİYAD'lı aileler kayıp evlatları için özel televizyonlara da başvurarak daha geniş kamuoyunun bilgilenmesi ve duyarlı olması için çaba gösteriyorlar.

Sedat Yurttaş'tan Soru Önergesi

DEP Diyarbakır Milletvekili Sedat Yurttaş, Ali Efeoğlu'nun akıbetinin açıklanması için TBMM başkanlığına bir soru önergesi verdi. 4 Şubat'ta verdiği önergede Yurttaş şu soruların yanıtlanmasını istedi: "Ali Efeoğlu kayıplara eklenen yeni bir isim midir? Ailesi ve avukatlarının yapmış olduğu başvurular üzerinde araştırma yapılmış mıdır? Yapılmışsa ne tür sonuçlara ulaşılmıştır? Ali Efeoğlu'nun bakiye ceza ile isnad edilen bir suç nedeniyle arandığı ve daha önce bu bakiye ceza konusu sorgu nedeniyle ağır işkencelere maruz kaldığı da gözönüne alınınca, arama işleminden sorumlu ilgili birimler nasıl bir kurtuluş beyanı verirler? İstanbul ilinde son birkaç yıl içinde kaybolanların akıbeti hakkında bilgi alınamaması nedeniyle, ilgili birim ve kimseler hakkında başlatılmış bulunan bir soruşturma var mıdır? Varsa geldiği aşama nedir, yoksa nedeni nedir?"

Ayrıca soru önergesinde Ali Efeoğlu için 26 Ocak'ta İstanbul DGM Cumhuriyet Başsavcılığı'na, yine aynı tarihte İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvuru yapıldığı, birinde "Gözetim kaydına rastlanmadığı" diğerinde ise "Emniyet Müdürlüğü'ne bu konuda yazı yazıldığı ve sonuç beklendiği" gibi iki ayrı cevabın alındığı da belirtildi.

Haklar ve Özgürlükler Platformu SHP'den Hesap Sordu

6 Şubat günü İstanbul SHP İl merkezine giden Haklar ve Özgürlükler Platformu burada SHP İl Gençlik Komisyonu'nun da katıldığı bir basın açıklaması yaptılar. Haklar ve Özgürlükler Platformu adına konuşan Av. Ümran Gün bir aydır yapılan tüm başvuruların yanıtsız kaldığını söyledi.

Ayrıca kayıpların sorumlusunun hükümet olduğunu vurgulayarak, Ali Efeoğlu'nun akıbetiyle ilgili İYÖ-DER'lilerin

Ali ve Ayhan Efeoğlu'nun ailesi:
"Yüreğimiz çocuklarımızdan ve mücadeleden yana"

Önce Ayhan şimdi Ali... Ayhan'ıyla, Ali'sinden hiç mi hiç umut kesmemiş Feriye Ana... Onun için ayakta, onun için direngen... İYÖ-DER'li öğrenciler adına Sabahat Varol ve Hüseyin Gündüz, Ayhan'ın ve Ali'nin ailesiyle görüştüler. İzlenimlerini aktarıyoruz.

Adres sora sora Yeşildirek Apartmanı'nın önüne geldik. Ali'nin annesi kapıyı açtı. İçeri girip kendimizi tanıttık. Kafamızda konuşmaya nasıl başlayacağımız endişesi vardı. "Sizi görmeye geldik" diye başladık söze. Biz Ali ve Ayhan'la birlikte mücadele etmiştik. Ailesiyle paylaşacağımız çok şey vardı. Yaşadığımız olayları, anılarımızı ve insanlarımızın erdemlerini anlatmaya başladığımızda hem bizim endişelerimiz kırılmış hem de sıcak bir ortam oluşmuştu. Bize, "Siz Ali ve Ayhan'ın gerçek dostlarısınız. Sizler onların her şeyiydiniz. Size ters davrandıysam çocuklarıma karşı da suçlu duruma düşeceğim." dedi. Geçen bir buçuk yıla rağmen Ayhan'ın anıları sıcaklığını koruyordu. Onunla ilgili her anlattığımızı ilgiyle dinliyor, kendisi de sürekli onları anlatıyordu. Anlatırken, kimi zaman hüzünleniyor, kimi zaman sinirleniyordu. Bu arada eve Ali ve Ayhan'ın anneannesi ile teyzesi geldiler. Onların bir gün bile kendilerini incitmediğini söylüyorlar her fırsatta. Ali'nin kaybolduğunu onlara gittiğimiz gün öğrenmişler ve inanamamışlar. Yakın arkadaşlarının birçoğu da Ali'nin kaybolduğunu yeni öğrenmişler. Evdekilerin hepsi Ali ve Ayhan'la ilgili yaşadıklarını anlatırken örnek kişiliklerinden, davranışlarından bahsediyorlar. İktidarın terör politikasını, "kayıp"ları ve mücadelemizi anlatıyoruz. Anne sürekli olarak Ayhan ve Ali'nin doğru yaptıklarını, onlarla gurur duyduğunu söylüyor. Ali'ye Bursa'ya geldiğinde aldığı giysileri sonraki gelişinde göremeyince, giysilerine ne olduğunu sormuş annesi. Ali de arkadaşlarıyla paylaştığını, olmayanlara verdiğini söylemiş. Anne, bunu gururla anlatıyor.

Başarmıştık. Ziyaretimizde onları sevindirmiş, umutsuzluklarını yenmelerine yardımcı olmuştuk. Bu arada Ali ve Ayhan'ın kız kardeşleri Esra girdi odaya. Ali ve Ayhan'ı görmüş gibi sıkıca sarıldık birbirimize. Lisede birinci sınıfta okuyor. Biz Ali ve Ayhan'ın babası Osman amcanın ne zaman geleceğini sorunca çalıştığı işyerine telefon etti Feriye ana. Bir daha kimseyle görüşmeme kararı aldıkları için misafir olduğunu öğrenen Osman amca telefonda Feriye anaya çıkışmaya başladı. Feriye ana da bunun üzerine "Bunlar gerçek arkadaşları, birlikte çok şey paylaşmışlar" diyerek telefonu kapattı. Bir dakika geçmeden Osman amca telefon edip bizlere yemek verip vermediğini sordu. Biz kalkmak için izin isteyince biraz daha oturun diye ısrar ettiler. Anne bize sıkıca sarılırken yine gelmemizi söyleyip yüzündeki mutluluğu kapıya kadar uğurladı. Annenanesi kendimize dikkat etmemizi söylerken gözyaşlarını tutamıyordu. Esra ise sessizliğini korurken ona sıkı sıkıya sarıldık yine. Feriye ana, "Kendinize dikkat edin. Sizi de öldürürler" deyince "Sonunda ölüm varsa ölürüz. Mücadelemizden ve bu yapılanların hesabını sormaktan hiçbir zaman vazgeçmeyiz." dedik.

Osman amcanın işyerine gittik. Çalıştığı yere geldiğimizde bizi çok sıcak karşıladı. Osman amcayla daha önce de İstanbul'da tanışmıştık. Ayhan için verdiğimiz mücadelenin her anında birliktaydık. Ayhan ve Ali için mücadelesini sonuna kadar sürdüreceğini, her yere ve her kuruma başvuracağını, oğullarından ve bizden, mücadelemizden onur ve kıvanç duyduğunu söyledi. Ayhan için verdiği bir buçuk senelik mücadelesinden yaşadıklarıyla, gördükleriyle birçok gerçeği kavramış, bilincine varmıştı. Devlete ve siyasi iktidara hiçbir güveni kalmadığını söyledi ve devletin kolluk kuvvetlerini gördüğünde tiksindiğini anlattı. Kendisinin de polisler tarafından rahatsız edildiğini, telefonlarının dinlendiğini ama bundan hiç korkmadığını söyledi. Ziyaretimiz onu duygulandırmış ve memnun etmişti. Bizim ailemizden olan bu değerli insanlarla tanışmış ve onların sözcükleriyle Ali'yi ve Ayhan'ı daha da yakından tanımıştık...

Oğlu Ayhan kaybedildiğinde tüm yetkili makamlara başvurdu Osman Efeoğlu. Şimdi Ali için hazır mücadeleye.

Bir kayıp iddiası daha

Zülküf İnan'dan haber alınamıyor

Deri-İş üyesi Zülküf İnan'dan 25 Ocak'tan beri haber alınamıyor. Zülküf İnan'ın ailesi Pendik'te bölge karakolu olan Çamçeşme Karakolu'na, Emniyet Amirliği'ne, DGM kayıtlarına baktıklarını, ancak yetkililerin hiçbir açıklama yapmadığını ifade etti.

Türkiye Deri-İş Sendikası Yönetim Kurulu da yaptığı açıklamada üyelerinin "kayıp" olmasını sendikalarına yöneltilmiş bir saldırı olarak değerlendirdi.

SHP il binasını işgal ettikleri sırada SHP'li yöneticilerin kendilerine "kayıpların" durumunu araştıracaklarına ilişkin söz verdikleri halde bunun yerine getirilmediğini belirtti. Basın açıklamasına katılan SHP İl Gençlik Komisyonu adına yapılan konuşmada ise "platform açıklamasına katıldıkların belirtildi ve "kayıpların" sorumlularının cezalandırılması istendi. Öte yandan basın toplantısında bulunan Ankara SHP Milletvekili Salman Kaya da basın açıklamalarında dile getirilenleri dinlemekle yetindi.

Daha önceki kayıpların resimleri ve çeşitli dövizlerle birlikte "Ali Efeoğlu Nerede? Akıbeti Açıklansın" yazılı bir pankartın açıldığı basın açıklaması "Kayıpların Hesabını Soracağız", "Kayıpların Sorumlusu İktidar" sloganıyla bitirildi.

Tutsaklar ve DKÖ'ler Kamuoyunu Duyarlı Olmaya Çağırdı

Diyarbakır Merkez Kapalı Cezaevi'nden Sakine Fidan ve Bursa Özel Tip Cezaevi'nden Yalçın Özcan ile Veysel Duran birer yazılı açıklama yaptılar. Fidan'ın açıklamasında "Mezar taşını dahi dikemediğimiz her yoldaşımız için yüreğimizdeki öfkeyle düşmanı boğacağız" denilirken, Yalçın Özcan ve Veysel Duran'ın açıklamasında ise Ali Efeoğlu'nun akıbetinin açıklanması istenerek "Devrimci Sol ve PKK davalarından yargılanan devrimci tutsaklar olarak gözaltında kaybetmelerin sorumlularını biliyor, protesto ediyoruz. Gözaltında kayıplara karşı sessiz kalmayacağımızı belirterek başta Ali Efeoğlu olmak üzere tüm kayıpların akıbetinin açıklanmasının istiyoruz" denildi.

İzmir'den EYÖ-DER'liler ile Trabzon'dan DLMK, Mücadele gazetesi bürosu, Özgür Karadeniz gazetesi, İYÖ-DER'lilerin basın açıklamasında kitlelerin kayıplara karşı duyarlı olması istendi. Trabzon'da açıklama yapan demokratik güçler, kamuoyuna Ali Efeoğlu için İçişleri Bakanlığı'na telgraf çekilmesi, telefon edilmesi, imza toplanarak gönderilmesi şeklinde tepkilerin gösterilmesi çağrısında bulundular.

Ali Efeoğlu devrimci mücadele içinde özveri ve kararlılığıyla hep vardı.

Ayrıca Zile'deki birçok parti, DKÖ ve dergi temsilcileri de yaptıkları basın açıklamasıyla kayıp ve infaz politikalarını kınadıklarını bildirdiler. Zile'deki SHP ilçe teşkilatı, SHP İlçe Gençlik Komisyonu, Halkevi Girişim Komitesi, CHP ilçe teşkilatı, Kervan, Yurtta Birlik ve Gerçek İlim dergilerinin temsilcilideri ile Devrimci Mücadelede Zile Halkı adına yapılan ortak basın açıklamasında "Gözaltında kayıplar ve infazlar, toplu işkenceler devletin politikası haline gelmiştir. Devrimci-demokrat olan, insanım diyen bütün kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz." denildi.

Adana polisi muhbir arıyor

Adana (Mücadele)- Muhbir arayışı içinde olan Adana polisi, demokratik kitle örgütlerine giden insanları gözaltına alarak, tehditle ya da para teklifiyle muhbirliğe zorluyor.

Muhbir ağının en fazla geliştirilmeye çalışıldığı yerlerden birisi de Adana ÖZGÜR-DER. Son bir yıl içinde birçok üyeye muhbirlik teklif edildi. Derneğin kurucu üyelerinden Hıdır Duman 3 Mart '93'te gözaltına alınarak muhbirliğe zorlandı. Tüm tehditlere rağmen "Muhbirlik onursuzluktur" diyen Hıdır Dursun muhbirliği reddetti. Ayrıca 10 Temmuz 1993'te de ÖZGÜR-DER üyesi Zeki Kartal, Şakir Paşa Mahallesi'nde gazetemizin özel sayısını dağıttığı gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınarak muhbirliğe zorlandı. ÖZGÜR-DER'e ve gazetemiz bürosuna gelenler hakkında bilgi vermesi için zorlanan Zeki Kartal, direnemeyerek muhbirliği kabul etti. Ancak muhbirliğin onursuzluk olduğunu anlayarak 11 Temmuz'da yaptığı basın açıklamasıyla muhbirlik yapmayacağını açıkladı. Ve polisin gerçek yüzünü teşhir etti. "Muhbirlik Şerefsizliktir" deyip kabul etmeyenler olduğu gibi, kabul edenler de oldu. Ercan Yağlı ve Dilek Yağlı muhbirliği kabul ederek şerefsizce yaşama yolunu seçmişlerdi. Bu kişiler muhbirlik yaptıkları için her ay makbuz karşılığı verilen parayla ödüllendiriliyorlardı(!) Aralık ayı içinde muhbir olduklarının ortaya çıkarılması üzerine, polisin kendilerini tehdit ettiğini ve böyle bir yola girdiklerini itiraf ettiler.

ÖZGÜR-DER üyesi Murat İnanöz, Ocak ayı içerisinde gözaltına alındı ve muhbirliğe zorlandı, ancak İnanöz bu şerefsizce yolu kabul etmedi.

'93 Temmuz ayı içinde Günay N. isimli bir lise öğrencisi, Vakıflar Sarayı'nın önünden gözaltına alındı ve 20 milyon lira teklif edilerek muhbirliğe zorlandı. Fakat Günay, polislerin bu teklifini kabul etmedi. '94 Ocak ayı içerisinde Baraj Yolu civarındaki marketten ekmek almaya giderken polisler tarafından tekrar gözaltına alınan Güray, aynı şekilde muhbirliğe zorlandı. Fakat bu kez de kabul etmeyince polis tarafından dövülerek bırakıldı. 4 Ocak günü İHD'de bir basın açıklaması yapan Günay "Biz korktukça polis üstümüze geliyor. Bu konuda herkesi duyarlı olmaya çağırıyorum" dedi. ÖZGÜR-DER Başkanı Suzan Arslanboğan ise polisin böyle yöntemlerle insanları sindirmeye çalıştığını, onursuzluğa zorladığını ancak başarılı olamayacağını vurguladı.

■ ■ ■

"Parayla adam tutup derneğimize gönderdiler"

Adana ÖZGÜR-DER Başkanı Suzan Arslanboğan'la artan muhbirlik teklifleri hakkında görüştük.

Suzan ARSLANBOĞAN

Bugüne kadar derneğinize yönelik gerçekleşen saldırılarla amaçlanan nedir?

Biliyorsunuz bizler haklar ve özgürlükler mücadelesi veren bir kurumuz. Şimdiye kadar birçok üyemiz, yöneticimiz gözaltına alındı, işkenceli sorgulardan geçirildi. Dernek binamıza üç kez kontrgerilla saldırısı oldu. Yasal olmamıza rağmen polis birçok kez derneğimize muhbir sokmaya çalıştı. Bunun tek bir nedeni vardır. O da bizi haklı mücadelemizden vazgeçirmek ve sindirmek.

Polis neden muhbir ağını geliştirmek için çaba harcıyor?

Çeşitli dönemlerde kişiler üzerinde yoğunlaşarak aramıza muhbir yerleştirmek istediler. Bunun için birçok entrikalar çevirdiler. Parayla adam dahi tutarak derneğimize gönderdiler. Bildiğimiz gibi DKÖ'ler yasal çalışan yerlerdir. Bizim derneğimiz de böyle. Muhbir ağını geliştirmeye çalışması onların çaresizliğinden kaynaklanmaktadır. Tüm baskılara rağmen derneğimizin faaliyetlerine devam etmesi polisin farklı entrikalar gündeme getirmesini zorluyor. Ama tüm bunları bizler kendi içimizde mücadele ederek attık ve bundan sonra da atacağız.

Kamuoyuna vermek istediğiniz mesaj nedir?

Şimdiye kadar bizler her koşul altında mücadele ettik ve edeceğiz de. Hiçbir saldırı bizleri haklı mücadelemizden alıkoyamayacaktır.

Sahte "duyarlılık" kimseye bir şey kazandırmaz

Haklar ve Özgürlükler Platformu, Ali Efeoğlu'nun akıbetinin açıklanması için eylemlerini sürdürüyor. Aynı zamanda bu çalışmalara en geniş çevreyi de katabilmek, onların seslerini kendi sesiyle birleştirerek "kayıp"ların sorumlularını daha gür bir şekilde haykırabilmek amacında. Gerek gazetelere ilan verilerek yapılan çağrılar, gerekse de İstanbul'daki birçok parti, DKÖ ve sendika ile yapılan görüşmeler bu amaca hizmet ediyor. Öte yandan görüşmeler, "duyarlı" olduklarını söyleyen kimi örgütlenmelerin aslında ne kadar duyarsız olduklarını da ortaya çıkarıyor.

DEP İstanbul İl Merkezi: Birkaç kez gidilmesine rağmen seçim çalışmalarında olduğu gerekçesiyle Kemal Parlak ile görüşme sağlanamadı. İl Genel Sekreteri ile görüşülerek Ali Efeoğlu için verilen ilana katılmaları istendi. Verilen yanıt ise "Başları derde girdiği için artık DKÖ'lerin bu tür faaliyetlerine katılmayacakların" oldu. DEP Eminönü İlçe Başkanı ile ayrıca 5 Şubat'ta yapılması düşünülen yürüyüş için görüşüldü. Kitlesel olarak katılınacağı söylenmesine rağmen katılım sağlanmadı.

TÜM SAĞLIK-SEN: İlan için para yardımında bulunmaları istendi. Ama yardımda bulunmadılar. Yürüyüş için görüşülen TÜM SAĞLIK-SEN İnsan Hakları Komisyonu ise etkinlikler hafta sonu olursa katılabileceklerini belirtmesine rağmen Cumartesi yapılan yürüyüşe, toplantılarının olduğu gerekçesiyle katılmadı.

SİP: İlk görüşüldüğünde İstiklal Caddesi'nde yapılmak istenen yürüyüşe (Yürüyüş bazı nedenlerle yapılamadı, ancak yürüyüş için toplanan kitle SHP'de basın açıklaması yaptı.) katılacaklarını söylediler. Ancak ikinci görüşmede yürüyüşün bir amacının da SHP'yi teşhir etmek olduğu belirtildiği halde "SHP'den ne bekliyorsunuz, zaten onlar kayıpların sorumluları" gibi sözler söyleyerek temsilci düzeyinde katılacaklarını dile getirdiler.

TSİP: Konuşmalarında kayıpların takipçisi olduklarını, yürüyüşe katılım sağlayacaklarını söylediler ama bu sözlerine uymadılar.

İHD: Her gidildiğinde bir olumsuzluk çıkardıkları ve görüşmelerden hiçbir sonuç alınamadığı için kurum olarak İHD ile değil, kişi olarak Eren Keskin ile görüşüldü. Eren Keskin ise temsilci gönderebileceklerini belirtti.

68'liler Vakfı: Görüşmeye gidildiğinde, Cumhuriyet Savcısının ağzıyla "Siz nereden kayıp olduğunu biliyorsunuz, belki dağa çıkmış, belki başka bir yere gitmiştir" diyecek kadar gayri ciddi bir yaklaşımda bulundular.

Kürtlerin hamiliğinden soykırım savunuculuğuna...

Düzen partilerinin ikiyüzlü karakteri

Kürt sorununu, düzenin sınırları içerisinde ele alan her politika, sonuçta tutarsızlığa ve ikiyüzlülüğe düşmekten kurtulamaz.

DYP-SHP koalisyonunun kurulduğu 1991 sonbaharında Türkiye'de neredeyse bir ilkbahar havası yaratılmıştı. Hükümeti kuran parti sözcüleri ve liderlerinin her demeci "demokrasi" sözüyle açılıyor, aynı sözcükle bitiyordu. Medyanın da yardımıyla insanlar demokratikleşme yönünde adımlar atılacağına inandırılmaya çalışıldı.

Büyük gösteriler ve şatafatlı toplantılar yapılarak koalisyon protokolü kamuoyuna tanıtıldı. Sanki böyle bir protokol olunca, hükümet bu ilkelere bağlı kalacakmış gibi süslü sözler ve hiçbir yaşam şansı olmayan vaatlerin yazımı için seferber oldular. Perde arkasında yaşanan süreç aslında bakanlıkların paylaşımı pazarlığından başka bir şey değildi. Sonunda seçim meydanlarında bol kaseden savrulan vaatlerin, düzgün bir dille yazılı hale getirildiği bir protokol çıktı ortaya.

Protokolde Kürt halkının yaşadığı sorunlara "Suçsuz yöre halkına şefkatle davranılacak, devletle halkın güven bağı yeniden kurulacaktır." gibi kısa bir cümle ile değinilmişti. Daha çok ülke genelinde "demokratikleşme" vurgusu yapılarak, "yöre halkının" taleplerine de kısmen cevap olacak düzenlemelerin yolunun açılacağı anlamı çıkacak, bu umudu yaratacak ama kesin söz vermeyecek ifadelere yer verilmişti.

Asıl açık ifadelendirme, koalisyonun kurulduğundan bir süre sonra, yaratılan iyimserlik havasına güvenerek düzenlenen Diyarbakır mitinginde ve mitingden sonra basın toplantısında dile getirildi.

Mitingde ilk önce konuşan Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü "Anadillerimiz farklı olsa da hepimiz kardeşiz" dedi. Kürt halkının ayrı bir anadili olduğunu kabul etti.

Başbakan Demirel "Sevgi dolu geldik sizlere, sevgili vatandaşlarım. Bin yıldır bu topraklarda kardeş kardeş yaşıyoruz, bundan sonra da eşit vatandaşlar olarak yaşayacağız" dedi ve devam etti: "Huzur ve güven getireceğiz. Tek bir kişi işsiz kalmayacak..." "Kahrolsun Işkence" sloganını atan Diyarbakırlılara "Işkence en büyük insanlık ayıbıdır. Ben sizden daha çok işkenceye karşıyım." dedi. Ve daha birçok şey vaat ederek, adeta halka, duymak istedikleri her şeyi söyledi.

Aynı günlerde gazetecilerle yaptığı bir toplantıda, meydanlarda söylediklerini, içini biraz daha doldurarak tekrarladı:

"Bu devleti (...) beraber kurmuşuz, kader birliğimizi rıza ile kurmuşuz. Biz-siz diye bir şey yok, hepimiz varız. Hepimiz varsak, buradaki insan, yani Kürtçe konuşan, 'Kürt asılıyım' diyen insana da Kürt kimliği diyoruz. Artık bunu karşı çıkmak da mümkün değildir." diyerek Türkiye'de son bir yılın en anlamlı olayının Kürt realitesini tanımak olduğunu söyledi.

Muhalefetteyken vaat ettiğini, hükümet kurulunca bir kenara atmak, onların değişmez karakteridir.

Ve Gerçekler...

Koalisyon protokolü, hükümet programı ve mitinglerde, basın toplantılarında söylenenler, TC'nin bir politika değişimine işaret eder gibiydi. Öyle gösterilmesi, öyle anlaşılması için çok çaba gösterildi.

Ama icraat, değişmeden ve kaskatı gerçeği ile yazılan ve söylenenleri tuz buz etti.

Kürt gerçeği bombalanmaya başlandı, bine yakın köy yakılıp yıkılarak boşaltıldı.

İnsan hakları ihlalleri, gözaltında işkence ve katliamlar, kontra cinayetleri, hiçbir dönem olmadığı kadar arttı.

İşsizlik aldı yürüdü. Diyarbakır işsizler kenti haline geldi.

"Konuşan Türkiye" yerine "gazeteci katliamları ve basın cezalarında dünyanın önde gelen ülkesi Türkiye" yaratıldı.

Neredeyse vaat edilen her şeyin tam tersi oldu. Bu arada "Kürt realitesini tanıyoruz" sözleri de bir daha duyulmaz oldu. Kürt halkına insan hakları, demokrasi değil, daha fazla bomba, kurşun, helikopter götürerek ölüm kustular.

Özal, ANAP Farklı mıydı?

Halkın karşısında her türlü sözü verip, sıra icraata gelince söylediklerini tamamen unutarak bambaşka şeyler yapmak, düzen partilerinin ikiyüzlü karakterinin değişmez ifadesidir.

Söylediğini daha sonra unutmak, muhalefetteyken vaat ettiğini, hükümet kurunca bir kenara atmak, TC hükümetlerinin eskiden beri bilinen bir yanı olmuştur. Çok eskilere gitmeye gerek yok. DYP-SHP koalisyonundan önceki ANAP iktidarı döneminde de yaşananlar aynıdır.

Özal ve ANAP politikalarında da, halka karşı vaat ve sorunu çözme umudunu vermeye yönelik çaba vardır. Hatta Özal bir dönem, Kürt sorununun çözümünde en radikal çıkışları yapan kişi olarak, yurtsever çevrelerin bile "takdirini" toplayıp dikkat çekmişti. Kürt sorununda her türlü çözüm yolunun en azından tartışılması gerektiğine inandığını söylemişti Özal. Ama bu tartışma açılamadı. Dahası, Şırnak katliamının şahini görünmekten de çekinmedi. Özal, militarist güçlerin sayıca artması ve her türlü silah ihtiyaçlarının karşılanması için tüm gücüyle destek olacağını söyledi. Devlet bütçesinden savaş için ayrılan harcamalar sürekli arttı. Özal'ın söylediği her şeyin ötesinde icraatının gerçek anlamı, halka karşı açılan savaşın şiddetlenmesini desteklemekti. Özal'ın cumhurbaşkanlığı sırasında başbakan olan Yıldırım Akbulut ve Mesut Yılmaz dönemlerinde de, asıl olarak bu politika değişmedi.

Bugünkü Çiller-Karayalçın hükümeti –ki bütünüyle Genelkurmay'a teslim olmuş bir iradeyi temsil etmektedir— de aynı DYP-SHP koalisyon protokolü ve aynı program üzerine oturan bir hükümettir. Halkın demokratikleşme beklentilerinin sonucu hükümet olmuşlardır, ancak yaptıkları iş en küçük demokratik hak ve özgürlük talebini bile zorla, kanla bastırmaya çalışmaktır.

ANAP, DYP, SHP dışındaki düzen partilerinin, özellikle RP'nin "biz farklıyız", "biz denenmedik" demagojileri de hiçbir değer taşımıyor. Onlar da diğerleri gibi Kürt halkına sözde sahip çıkmanın, taleplerinin bir kısmına cevap vermenin vaatlerini sıralayacak ve halkın ilgi ve desteğini sağlamaya çalışacaktır.

Ancak, onlar da diğerleri gibi MGK'nın ve Genelkurmay'ın istem ve "tavsiyeleri"nin dışına çıkamayacak, dolayısıyla sonuçta aynı politikanın araçları haline gelecektir.

Kürt Sorununda Düzen Partilerinin Getireceği Bir Çözüm Yoktur

Kürt sorunu bir rejim sorunudur. TC devletinin kuruluş ilkeleri, Kürt halkının ulusal haklarının inkarı çerçevesinde oluşturulmuştur. Kurumlaşmaları, yasaları ve anayasası bu temeldedir. Dolayısı ile Kürt sorunun çözümünü, bu temelin topyekün değişeceği bir politikaya oturtmayan hiçbir hareket, vaatleri ile icraatı arasında uçurumlar olan bir ikiyüzlülüğe düşmekten kurtulamayacaktır.

Sorunun bir rejim sorunu olarak kavranmadığı noktada birçok yanlışa düşmek kaçınılmaz olur.

Geçmişte DYP-SHP koalisyonunun kurulduğu dönem, SHP'nin iktidara taşınmasında yardımcı olan bir politikayı savunanlar bunun gerekçesi olarak, "özel savaşın tırmanışını frenlemek" olarak ifade etmişlerdi. Buna göre, SHP'nin hükümette olması, olmamasından daha iyiydi. SHP iktidarda olunca, devlet güçlerinin halka açtığı savaşa bir ölçüde engel olabilir, hatta bazı demokratik açılımlar için DYP'yi zorlayabilirdi. DYP-SHP koalisyonunun Kürt hamiliği, bu çevreler için o kadar inandırıcı hale gelmişti ki, cezaevlerindeki kimi tutsaklar, valizlerini toplayıp dışarı çıkacakları günü beklemeye bile başladılar.

Ama tıpkı Özal'ın Kürt hamiliğinden, kirli savaşın şahini olmasına geçişi gibi, koalisyon hükümeti de, kirli savaşı frenleyip, demokratik açılımlara yönelmek şöyle dursun, kirli savaşı daha da körükleyip, demokratiklik adına var olan son kırıntıları da ortadan kaldırdı. 1991'den bu yana seçim yapılması koşulları bile bütünüyle değişti. Devlet terörü hayatın her alanına dayatıcı tarzda egemen kılınmaya çalışıldı.

Bu süreçten çıkarılacak dersler vardır. Bunların başında da, düzen partileri arasında "taktik" adına, "ittifak politikaları" adına hami aramaya çalışmanın yanlışlığı gelmektedir. Bugüne kadar Kürt halkı kazandığı her şeyi, kendi özgücüyle ve şehitler pahasına bir mücadeleyle kazandı. Yarın da kazanacağı her mevzi ve nihai zafer kendi özgücünün eseri olacaktır. ✪

Vaatler ve... Gerçekler

Vaatler ve...	Gerçekler
"Paris şartı ve bunu önceleyen bütün belgelerde yer alan insan haklarma ilişkin temel ilkeler, devletimizin ve toplumumuzun tüm katmanları için vazgeçilmez önşartlar ve yaşamsal verilerdir." (Hükümet Protokolü)	Boşaltılan köy sayısı: 1000 1992'den itibaren katledilen gazeteci: 20 Yaralı tedavi ettiği için işkence gören sağlık personeli: 14 Tutuklu avukat: 9 Katledilen parti üyesi ve yöneticisi: 64
"Huzur ve güven getireceğiz. Tek bir kişi işsiz kalmayacak." (Demirel, 1991 Diyarbakır mitingi)	–Kürdistan'da akşam 5'ten sonra sokağa çıkılması tehlikeli. –Diyarbakır bir buçuk milyon nüfuslu bir işsizler kenti oldu.
"Bin yıldır bu topraklarda kardeş kardeş yaşıyoruz. Sevgi dolu geldik sizlere." (Demirel ,1991 Diyarbakır mitingi)	"Kim bunlara yardım ediyorsa, veya sempati duyuyorsa, o da katildir. Sempati duyan da terörist muamelesi görecektir." (Demirel, 17 Aralık 1993)
"Ben Kürtleri çok seviyorum" (Çiller)	"400 bin milisi tespit ettik, bunlar en kısa sürede gereken cezayı görecek." (Çiller)
"Anadillerimiz farklı olsa da hepimiz kardeşiz." (İnönü, 1991 Diyarbakır mitingi)	Paris'te Kürt Konferansı'na katılan 7 SHP milletvekili partiden ihraç edildi.
Kimse gece yarısı kapısı çalınıp karakola götürülmeyecek. Bütün karakol duvarları şeffaf olacak. vs. vs.	Türkiye, işkence ve gözaltında kayıplar konusunda dünyanın önde gelen ülkesi oldu.

KÜRTLERE ÖZEL YASALAR -2-

göre buralarda ise "iskan ve ikamet" yasak edilecektir. Yasağın gerekçesi "yer, sıhhat, iktisat, kültür, siyaset, askerlik ve inzibat sebepleri ile" diye açıklanıyor. Yani açıklanmıyor. Buna cesaret edemiyor yasa koyucular. Bir halkı yurtsuzlaştırmanın ağırlığı altındalar çünkü.

İskan Kanunu'nun önemli bir maddesi de 3. maddedir. Bu maddeye göre "Türkiye'de yerleşmek maksadı ile dışarıdan münferiden ve müctemian gelmek isteyen Türk soyundan meskun ve göçebe fertler ve aşiretler ve Türk kültürüne bağlı meskun kimseler işbu kanun hükümlerine göre dahiliye vekilliğinin emri ile kabul olunurlar. Bunlara muhacir denir. (...)" denmektedir. Burada kastedilenler Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya, eski Sovyetler Birliği'nde yaşayıp, Türkiye'ye gelmek isteyen Türklerdir. TC bunların Türkiye'ye gelmesini teşvik edip, Türkiye'yi onlara cazip hale getirmeye çalışmaktadır. Adı geçen bu Türkler, Türkiye'ye geldiklerinde "muhacir" statüsü kazandıklarında, istedikleri yerlere yerleştirilmektedirler. Amaç yerleştirildikleri Kürt bölgelerinde Türklüğü Kürtlere aşılamaktır. Böylece Kürtlerin Türkleştirilmesine hizmet etmiş olacaklardır.

sonra Kürtler kafilelerle yollara döküldüler, dökülmek zorunda bırakıldılar. Yaşlılarını ve çocuklarını, en güçsüz olanlarını göç yollarında yitirdiler. Yarı nüfusla, eşyalarını yollarda satmış olarak ulaştılar çoğu kez iskan yerlerine. Sürgünlerle yerinden yurdundan edilen Kürtlerden; toprak ağaları, şeyhler, aşiret reisleri bir süre sonra genellikle geri dönüp topraklarına, düzenlerine kavuştular. Ama yoksul Kürt halkı için bu pek söz konusu olmadı. Çoğunluğu dönemedi, dönebilenlerin yoksullukları daha da arttı. Yüzyıllardır göç halinde Kürt halkı. Önce gelenekleriydi bu. Sonraları, yerleşik yaşama geçtiler. Ve sonra bu kez egemenlerin zoruyla düştüler göç yollarına. Yasalar yurtsuzluğu dayattı onlara. İskan Kanunu kendi yurtlarını yasakladı onlara. Bugün "üç mıntıkada" yine Kürtler yaşıyor. Kürtsüzleştirilemedi Kürdistan toprakları. Türkleştiremediler de. Bir ulusun varlığı, yasaların gücünden daha büyük bir güçtü çünkü...

> **MUHSİN BATUR KATLİAMINI ANLATAMIYOR**
>
> Dersim katliamının sorumlularından biri olan 12 Mart cuntası generallerinden eski hava kuvvetleri komutanı emekli general Muhsin Batur, anılarında Dersim'le ilgili anlatmaktan kaçınmıştır. O günleri anlatırken, *"... İlk durak Pertek olmak üzere harekete geçtik ve iki ayı geçkin bir süre özel görev yaptık.* ***Okuyucularımızdan özür diliyor ve yaşantımın bu bölümünü anlatmaktan kaçınıyorum.*** *(...)*
> *Alaya verilen özel görev, Elazığ bölgesinde büyük bir manevra resmigeçit ile bitti... Subaylara ve bizlere Atatürk imzalı birer madalya dağıttılar."* (M.Batur, Anılar ve Görüşler, 1985)

Yıl 1934... Kanun: Mecburi İskan

Şeyh Said isyanını bastırmak TC'ye yetmedi. İstiklal Mahkemeleri, Takrir-i Sükunlar yetmedi. TC Kürtleri tamamen sindirmenin, eritmenin ve Türkleştirmenin öyle çok kolay olmayacağını kısa sürede öğrendi. Şeyh Said'lerin idamıyla bu sorunun çözülemeyeceğini biliyordu artık. Egemenler bu kez geçici yasal düzenlemeler yerine, daha kalıcı "yasal" düzenlemelere yöneldiler.

1934'ün 14 Haziran'ında TBMM'nin gündeminde yine Kürtler vardı. Kürtleri nasıl Türkleştireceklerini tartışıyordu vekiller. Aynı gün kabul edildi İskan Kanunu. 21 Haziran 1934'te Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe konulan ve 52 maddeden oluşan İskan Kanunu ile daha önce çıkarılmış olan yasalar ve alınmış "özel" tedbirler yeni sürece göre sistemli bir hale getiriliyordu.

Ord. Prof. Ömer Celal Sarç, "Şimdiye kadar gelişigüzel ve plansız olarak yapılan iskan işleri bu kanunla ekonomik, sosyal ve ulusal gayeleri gözeten şuurlu bir siyasetin çerçevesine girmektedir." diyerek yorumluyordu yasayı. Gerçekten de cumhuriyetin ilk on yılında birkaç kez göç yasası çıkarılmıştı. Ama bunlar sınırlı alanlar içindi; dahası uygulanması da her seferinde "aksamıştı". Şimdi artık bu işi "toptan" çözmenin zamanıydı.

Yasanın 1. maddesi, amacı biraz detaylı da olsa ortaya koyuyordu. "Türkiye'de Türk kültürüne bağlılık dolayısıyla nüfus oturuş ve yayılışının... düzeltilmesi".

Yasanın 2. maddesinde ise Türkiye "iskan mıntıkaları" bakımından üçe ayrılmaktadır.

"1 numaralı mıntıkalar" olarak gösterilen bölgeler, asırlardan beri Kürtlerin oturup yaşadığı yerlerdir. Bir diğer ifadeyle Türkiye Kürdistanı'dır. Yasa bu "mıntıka"yı "Türk kültürlü nüfusun yoğunlaştırılması istenilen yerler" olarak belirliyor.

"2 numaralı mıntıkalar" ise Türkiye'nin Batı kesimleridir. Kürdistan'dan sürgün edilen Kürtler 2 numaralı mıntıkalar denilen Trakya, Ege, Marmara, Akdeniz gibi yerleşim yerlerine yerleştirilerek, Kürt nüfusu eritilip, Türkleştirilecektir.

"3 numaralı mıntıkalar" ise Ağrı, Tunceli, Kars ve Diyarbakır'ın bazı kesimleri, Bingöl, Bitlis, Muş vb. yerlerdir. Yasaya

Bu kanuna göre devletin "anarşist", "casus", "göçebe", "çingene" vb. olarak gördüğü kimseler yani "Türk kültürüne bağlı olmayanlar" (özellikle Kürtler) muhacir olma hakkından yararlanamazlar.

İskan Kanununun 11. maddesine göre ise sürgüne gönderilen Kürt ailelerinin yan yana verilmemelerine özellikle dikkat edilir. Yani iki Kürt ailesi birlikte verilmez. Ayrı ayrı "Türk, ırk ve kültüründen" olan yerlere serpiştirilirler. Yasanın 12/A fıkrası "Türk ırk ve kültüründen olmayan hiçbir kişi Kürt bölgelerine (bir numaralı mıntıka) yerleştirilmeyeceklerine" dairdir.

Yasallaştırılan plan yeni değildi. Daha bu yasa çıkarılmadan yıllar önce 31 Temmuz 1930'da Cumhuriyet gazetesinde Ağrı isyanları ile ilgili olarak "Hükümet şarkta bir temizlik yapmaya karar vermiştir. İskan edilmemiş bir aşiret bırakmayarak, göçebeliği tamamen kaldırarak, bu kitle arasında devlete karşı kabahatli olanlar takip olunacaktır. (...)" deniyordu.

Kürdistan'da hemen tüm isyanların sonunda Meclisler ilk iş olarak iskan (sürgün) yasaları çıkardılar. Her isyandan

Dersim'den Tunceli'ye "TOPYEKÜN İMHA"NIN YASALARI

"Yaptığım temasların bende hasıl ettiği izlenime göre, Dersim gittikçe Kürtleşiyor, ülküleşiyor ve dolayısıyla tehlike büyüyor."(...) "Dersim, Cumhuriyet Hükümeti için bir çıbandır. Bu çıban üzerinde kesin bir ameliye yapmak ve elil ihtimalleri önlemek memleket selameti bakımından mutlaka lazımdır."

Mülkiye Müfettişi Hamdi Bey kendisine verilen görev üzerine 2 Şubat 1926'da hazırladığı raporunda Dersim'i böyle anlatıyordu.

Dersim'le ilgili hemen her yıl buna benzer sayısız rapor hazırlandı. İsyanlar bastırılıyor, katliamlar yapılıyor. Ama Dersim bir türlü kontrol altına alınamıyordu.

Diyarbakır Valisi Cemal Bey de 1927'de böyle bir Dersim raporu hazırlayarak, Dersim halkının bir kısmının sürgüne gönderilmesini öneriyordu.

Devlet güvendiği müfettişlerinden, valilelerinden rapor üstüne rapor istiyordu. Dersim teslim alınmalıydı. Ama bu nasıl başarılacaktı? Devlet raporlarla işte bu soruya yanıt arıyordu.

1927'de Umumi (Genel) Müfettişliğe atanan İbrahim Tali Öngören'le birlikte Dersim'e yönelik saldırıların ön hazırlıkları da başlatılmış oldu. Mustafa Kemal'e bağlılığıyla tanınan Tali Öngören Dersim'i dolaşarak, hazırladığı raporda Kemalist iktidarın niyetlerini açıkça ortaya koydu. Öngören, Dersim için en sert önlemlerin alınmasından, Dersimlilerin sürgüne yollanmasından ve Dersim'e mutlaka hakim olunmasından yanaydı.

1931'de de İçişleri Bakanı Şükrü Kaya ve Jandarma Genel Komutanı Kazım Orbay, yanlarında Umumi Müfettiş İ.Tali Öngören'i de alarak Dersim dahil, Kürdistan'da "incelemelere" çıktılar. Bu "incelemeler" sonucunda varılan sonuç Kemalizmin Dersim planlarında bir netleşmenin ilk adımı oldu. Dersim için soykırım ve asimilasyondan başka bir öneri yoktu raporlarında. "Dersim'in kurtarılması için devlet tedbirler almalıdır. Aşiret sistemi ve aşiret ananesi yıkılmalıdır. Bu sistemin tehlikesi aşeritlerin silahlı olmasındandır. Dersim silahlarını vermelidir. Devlet teşkilatı kuvvetle, adalet ve kültürle Dersim'de kurulmalıdır. Bunun için idare teşkilatı yeniden tanzim edilmelidir."

1936 yılında Kürdistan'a bir "gezi" yapan Celal Bayar da hazırladığı "Şark Raporu"nda "Şark'ta bugün için dahi tamamen yerleştiğimiz iddia olunamaz. İstinad edeceğimiz, (dayanacağımız) en mühim kuvvet ordumuz ve jandarmadır." diyerek, "İsyan edenleri tenkil etmek için şiddetin manası anlaşılır ve yerindedir." sonucunu çıkarıyordu.

DERSİM'İN "ISLAHI"

"Dersim'e özel" ilk kapsamlı düzenleme 1936'da gündeme gelir. "Dersim'in Islahı Esasları" başlığı taşıyan altı mad-

> ***İskan Kanunu TBMM'de 7 ve 14 Haziran 1934 tarihli iki oturumda görüşülüp kabul edildi. Görüşmelerde kürsüye çıkanların çoğunluğu ilhakın, asimilasyonun ve şovenizmin bayraktarlığını yapıyordu.***
>
> **Ruhşen Bey (Samsun Milletvekili)-** "Çok şükür, büyük reisimiz Gazi Mustafa Kemal, yüksek bilgisi ve yüksek ülküsü ile Türk tarihini ve dilini milletimize verdiği gibi, imparatorluk devrinde kendilerini yabancı soydan sayanlara da kendilerinin halis Türk olduklarını öğretmiştir. Onlar da günün birinde Türk olduklarını öğrenecekler, bize Türk milletine karıştıkları zaman mesut olduklarını ve o şerefi hiçbir vakit eski varlıklarında bulamadıklarını anlayacaklardır."
>
> **Refik Şevket Bey-** "Dil onarma, dil islahı müesseselerinde hakim olan şu ya da bu zümrenin zevkleri, kıstasları değil, Türk ırkının mazisi ve bilhassa istikbali meselesidir. Türk ırkının istikbalini temin etmek, Türkün Türk olarak yaşamasını temin etmek için en büyük çarelerden birisi lisanın Türkçeleştirilmesidir."
>
> **Hasan Reşit Bey (Muş)-** "(...) Türkiye hududu haricinden, Türkiye'ye gelen ve Türk harsına tabi olmayan insanlar ırkan Türk demektirler. Fakat kültürüne tabi olmadıkları için Türkçe konuşmuyorlar. Esasen, bunlar bizim öz vatandaşlarımız olduğu için yine bizim, öz kardeşimiz demektir. Rica ediyorum soy kelimesi yerine Türk dili ve Türk kültürü kelimesi konulsun."
>
> **Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey (Muğla)-** "Bundan sonra hariçten yakın etrafımızda, iki milyona yakın halis Türk vardır. Bunların azar azar anavatana gelmeleri adeta mukadderdir. Bunlar eski, zor ve cebri muhaceret şeklinde gelmeyecek, kendi istek ve arzularıyla geleceklerdir. (...) İskan keyfiyeti her yerde güç geçmiştir. Ve bunda hiçbir memleket muvaffak olamamıştır. Gene en çok muvaffak olan Türklerdir... Bu kanun tek dille konuşan, bir düşünen, aynı hissi taşıyan bir memleket yapacaktır." (Alkışlar)

delik "önlemlerin" ilk maddesinin başlığı "ıslattan maksat"tır. "Maksat" şöyle açıklanır. "Dersim'de hükümet nüfusunu normal vilayetler derecesinde tesis etmek ve bu mıntıka halkını ticaret, ziraat ve sanat yoluna sevk etmek ve hükümet tekaliflerini ifaya kabiliyetli bir hale getirmektir."

Bu ıslah programına göre Dersim üç aşamalı bir plan sonunda "ıslah edilecektir". Birinci aşamada öncelik silah toplamaya verilmekle birlikte esas olarak aşiretlerin aileleriyle birlikte Batı'ya sürülmesi öngörülür. Bunlara devlete "başkaldıran" ve arazilerinin uygun olmaması nedeniyle kontrol altına alınamayan aşiretler de dahil edilecektir. "Önlemlerde" kontrol altına alınamayan yerlerden Batı'ya sürgün edilenlerin evlerinin yakılmasına da karar verilmiştir.

İkinci aşamada ise bir yandan silahların toplanması devam ederken, "devlet kurumlarının" Dersim'e yerleştirilmesi için çalışılacaktır. Okulların açılması yoluyla resmi ideolojinin aşılanması hedeflenirken, bu amaçla Pülümür, Mazgirt ve Hozat'ta birer yatılı ilkokul açılacaktır. Ayrıca yolların yapımına özel bir önemin verilmesi gerektiği belirtilir.

Üçüncü aşamada "Devletin varlığının Dersim'de pekiştirilmesine çalışılacaktır." İlçe kaymakamları ve bucak müdürlerine "zabıt tayin etme" yetkileri verilirken, askeri birliklerin tatbikatlarının Dersim içinde, askeri hava uçuşlarının Dersim üzerinde yapılması, resim çekilmesi, arazi yapısının (mağara vb.) tespit edilmesi gerektiği kararlaştırılır. Dersim katliamı öncesi 15 aşiretin tek tek ayrıntılı bir incelemesi de yapılır.

Dersim'de Yeni "Düzenleme" Tunceli Kanunu

Dersim'de "sonuç almaya" doğru adım adım yaklaşılır. İsmet İnönü'nün görevlendirip, Dersim bölgesine gönderdiği General Kazım Orbay ve General Abdullah Akdoğan'ın hazırladıkları rapor doğrultusunda 25 Aralık 1935'te bir kanun daha Meclis'te görüşülerek kabul edilir. 2 Ocak 1936'da yürürlüğe girer. Kanunun adı "Tunceli Kanunu"dur. Dersim'in adı bu kanunla değiştirilir ve Tunceli yapılır. Adını değiştirmekle Dersim gerçeğinden kurtulmak ister sanki TC... Ama kurtulamaz. Kanunlar, kanunları izler. 2884 sayılı kanun "Tunceli ilinin idaresi"nin yeniden

> ***4. Umum Müfettiplıği tarafından basılan "Tunceli bölgesinde yapılan eşkıya takibi hareketleri ve silah toplama işleri hakkında kılavuz" kitapçığından...***
>
> "Silah atan köy yıkılmalıdır." "Damlar taş ve topraktan olup, yalnız tavan ve direkleri ve ağaç dalları vardır. Bunları yakmak güçtür. Ancak dam üstünden bir kısım toprak atılarak ağaçlar meydana çıkarılır. Toplanacak odun ve çalılar burada yakılmak suretiyle bina ateşe verilir. Oda kapısından içeriye odun yığarak ateşleme suretiye genişletilir."
>
> **"MAĞARADA İMHA"**
>
> "Haydutların sığındığı ağızları mazgallı taş duvarlarla kapatılmış mağaralar, cesur askerlerimiz tarafından kuşatılmış, top ve makineli tüfek ateşinden başka 25'inci Alay'dan gönderilen istihkam müfrezesi tarafından tahrip kalıpları atılmak suretiyle mağaralar tahrip edilerek içindekiler öldürülmüş, can havli ile dışarıya fırlayanlar da ateşle imha edilmişti. Böylece tarama sahası içindeki mağaralarda toplam olarak 216 haydut imha edilmiş, ayrıca 12 haydut cesedi Munzur suyu üzerinde görülmüştü." (Türkiye Cumhuriyeti'nde Ayaklanmalar, Em. Kur. Alb. Reşat Hallı, Ankara, Genelkurmay Harp Tarihi Dairesi, 1972)

düzenlenmesine ilişkindi. Bu kanunun 1. maddesinde korgeneral rütbesinde bir kişinin Tunceli'ye vali ve komutan olarak atanacağı ve bu kişinin aynı zamanda 6.1.1936'da kurulan Umumi Müfettişlik görevini de yürüteceği belirtilir. Vali, kumandan ve müfettiş olarak atanan kişi, bakanların sahip oldukları yetkilere, hatta bakanlar kurulunun bazı yetkilerine sahipti. Bu kişi, 2. maddeyle gerekli gördüğü ilçeleri ve bucakları vilayete bağlar veya tersine vilayetten çıkarıp başka vilayete bağlar.

7. madde ile vali ve kumandan aynı zamanda umumi müfettiş, kaymakam, bucak müdürü ve belediye başkanlarını seçme veya görevden alma yetkisine sahiptir. 31. madddeye vali, kumandan istediği kişileri veya aileleri sürgüne gönderme yetkisine sahiptir.

33. maddeye göre mahkemelerin verdiği idam kararlarını vali ve kumandan tecil etmek istemezse derhal idam edilir.

Dersim için "hükümetler üstü" bir statü öngörülmüş oluyordu.

Tunceli Kanunu'yla vali, komutan ve 4. Umum Müfettiş olan General Abdullah Akdoğan Dersimlilerin sürülmesi, binlercesinin katledilmesinin doğrudan sorumluluğunu üstlendi. Mustafa Kemal 1 Kasım 1935'te Meclis'te yaptığı konuşmada Umum Müfettişliklerin kurulması konusunda şöyle demişti:

"İçyönetim kuruluşlarımızı, yurdun doğu bölgelerinden başlayarak genişletmek gereğini duymaktayız.

Yeni iki genel müfettişlik ve yeni illerin kurulması gerekli görülmektedir. Bu arada Dersim bölgesinde önemli bir reform programının uygulanması da düşünülmüştür.

İllerimizin sürekli denetimi ve illerimizin ortak işlerinin bir elderi yönetilmesini sağlayan genel müfettişlerden birçok yararlar bekliyoruz." (Atatürk'ün TBMM Konuşmaları, syf.217)

Tunceli için başka kanunlar da çıkarıldı. 2576 sayılı ve 2887 sayılı kanunlar nüfus kütüklerini düzenleme ve askerlik yazımı ile ilgiliydi.

DERSİM KATLİAMI BAŞLATILIYOR

Uzunca bir zamana yayılan hazırlık döneminde Meclis'in ayırdığı 4 milyon lirayla Dersim'e girişi denetlemeyi mümkün kılan karakollar, yollar ve köprüler yapıldıktan sonra Mart 1937'de Dersim'e genel saldırı başlatılır.

Sonrası, ... sonrası biliniyor.

Dersim "özel"dir. Bir ilin adına, yalnızca onlar için sayısız yasa çıkarılmasının keyfi TC yönetiminde bile fazlaca örneği yoktur. Ama onca yasa, onca baskı ve '38 katliamı, Seyid Rıza'ların idamı, sürgünler istedikleri Dersim'i vermez Kemalistlere.

Dersim yine Dersim olarak kalır.

Dersim, "Tunceli" olmaz.

Sürecek

Kuzey Irak haydutluğuna devam

TC, 6 Şubat'ta Kuzey Irak topraklarına yaptığı sınır ötesi haydutluklarına bir yenisini daha ekledi. Sınır ötesi saldırının açıklaması bu kez başkentten değil, olağanüstü hal yetkilileri tarafından yapıldı. Bu açıklamaya göre "harekat" 8 savaş uçağı ve 3 kobra helikopteri ile gerçekleştirilmişti. Saldırının nedeni Zelê operasyonundan kaçan ve Türkiye'ye gelmek için sınıra yakın Mezi ve Keryaderi bölgelerinde toplanan çok sayıda "terörist grubu" imhaya yönelikti. "Sınır ötesi operasyon" açıklamalarına yer veren basın ve TV bu kez Zelê saldırısı gibi büyük gürültüler koparmadı. Basın ve TV, kendilerine verilen direktif uyarınca saldırıyı Zelê'deki "büyük saldırının" bir devamıymış gibi sundular. Ama bu saldırının "başarıları"na da yer verilerek "sahibinin sesi" olmakta kusur edilmedi. Olağanüstü hal "Bu tür operasyonların belirlenen hedeflere göre sürdürülceğini" açıklayarak, iktidarın kural tanımayan haydutça saldırılarına devam edeceğini ortaya koydu.

Zelê saldırısındaki fiyaskası çabuk bozulan devlet, bu yeni saldırıyla hem Zelê saldırısı sonrasında oluşan "olumsuz" havayı gidermek hem de bu işin peşinin bırakılmadığını, eleştirildikleri gibi başarısız değil, başarılı olduklarını göstermek istiyordu.

Ama ashında bu son saldırı için açıkladıkları gerekçe, Zelê saldırısının kendileri açısından da başarısız geçtiğinin bir itirafı oldu. Zelê'de "Hedeflere tam isabet" kaydedilmiş, "teröristlerin beli kırılmıştı." "Yerle bir ettik", "bellerini kırdık" dedikleri gerillar anlaşılan yine dağlardaydılar; bu sefer "Zelê'den kaçan çok sayıda terörist Mezi ve Keryaderi'de toplanmışlardı." denilerek 6 Şubat saldırısında da bu kez "Zelê'den kaçanların belinin kırıldığı" açıklaması yapıldı.

Bu tür açıklamaların gerçekleri yansıtmadığı her yönüyle ortaya çıkıyor. Oligarşinin her yeni saldırısı, önceki saldırılarının "başarı"r ve "güçlülük" demagojilerini yerle bir ediyor.

Murat Karayalçın da Genelkurmayı Yalanladı

Genelkurmay Başkanlığı'na göre Zelê'nin faturası 12 milyardı. Oysa bu rakam yapılan 60 sortilik saldırıdan 2 sortinin maliyeti bile değildi.

Bu arada Zelê fiyaskosu da giderek büyüyor. "Hedeflere tam isabet" açıklamasının, İran sınırında dokuz köylüyü öldüren bir yalan olduğunun açığa çıkmasından, Genelkurmaydan Dışişlerine kadar herkesin bunu önce reddedip sonra kabul etmek zorunda kalmasından sonra, operasyonun maliyeti üzerine yapılan açıklamalarda büyük yalan operasyonuna yeni bir halka daha ekledi. Tüm rakamlar açıkça yalanlıyor Genelkurmayı. Ama bunun da ötesinde asıl yalanlama başbakan yardımcısından geldi. Murat Karayalçın 5 Şubat'taki Samsun mitinginde "Ülke bütünlüğüne göz dikenlerin bulunduğu terör odağı Zelê kampının bombalanması için bir trilyon lira harcandı. Türkiye bütçesinin yüzde yedisi teröre gidiyor" diyerek, bu ülkeyi yönetenlerin nasıl rahatlıkla yalan söylediğini sergilemiş oldu.

Evet, gerçek faturayı açıklamakta zorlanıyorlar. Çünkü "Şu kadar trilyona, bu kadar milyara mal oldu" diyerek sözünü ettikleri para halkın parasıydı. "Senin paranı sana karşı kullanıyoruz" demek o kadar kolay olmamalıydı elbette.

Türkiye, Suriye, İran dışişleri zirvesi

"Bağımsız Kürdistan"a karşı kutsal ittifak

Birbirlerine her gün sayısız eleştiri yönelten, muhtıralar veren egemenler kendi geleceklerini tehdit eden bir gelişmeyle karşılaştıklarında tüm çelişkilerini unutarak kenetleniveriyorlar. 5 Şubat'ta Türkiye, İran ve Suriye arasında yapılan dışişleri zirvesi bunun yeni bir örneği oldu. Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin, Suriye Dışişleri Bakanı Faruk El Şara ile İran Dışişleri Bakanı Aliekber Velayeti'nin katıldığı toplantıdan sonra Hikmet Çetin temel olarak üzerinde durdukları konunun Irak'ın toprak bütünlüğünün korunması olduğunu söyledi.

Evet, Türkiye, İran ve Suriye oturmuş Irak'ın toprak bütünlüğünü nasıl koruyacaklarını tartışmışlardı. Bu Irak sevgisinin bir nedeni olmalıydı. Açıklamalara bakılırsa üç devlet Irak'ın hamiliğine soyunmuştu. Ama aslında kendi sömürü düzenlerinin hamiliğini yapmak için bir araya gelmişlerdir.

Gündemlerinin odaklarında Kürt sorunu vardı, parçalanmış Kürt halkının parçalanmışlığı devam etmeliydi. Bunda hiçbirinin tereddütü yoktur. Dahası hiçbir parçada Kürtlerin bağımsızlığına izin verilmemeliydi. Gündemin diğer maddeleri ancak buna hizmet ettiği ölçüde önemlidir.

Burjuva basın günler öncesinden özel bir önem vererek yansıttı. Zirveye önemli misyonlar yükledi. Ne var ki, zirveden sansasyonel bir şey çıkmayınca bu kez "üçlü zirvede havanda su dövüldü" manşetleriyle hayal kırıklığını açığa vurdu. İran, Suriye, Türkiye ve Irak'ın bugüne değin Kürtlere karşı tavrında ortak bir yan olmuştur. Hepsi bir diğer ülkenin Kürtlerini, kendi bölgesel çıkarları için desteklerken kendi içindeki Kürtlere tam tersi olmuştur. "Saddam'ın zulmünden kaçan Kürtlere "kucak açan" davranışının yanı sıra, kendi sınırları içinde fütursuzca Kürtleri katletmeye devam eden Türkiye bunun en somut örneklerindedir. Emperyalizmin denetiminde de olsa Irak'taki bir Kürt devleti hepsinin ortak korkusudur. Çünkü böyle bir gelişmenin sonuçta kendi sınırları içindeki Kürtleri de harekete geçirebileceğini bilmekte, böyle bir olumsuzluğun kaygısını taşımaktadırlar. İşte Irak'ın "toprak bütünlüğü"nün üzerine bunca titremelerinin nedeni budur.

Seçimler için yabancı gözlemci

Devlet güçlerinin, yasa, hukuk sınırı tanımadan her türlü yöntemle halk iradesini baskı altına almaya çalıştığı koşullarda, devlet güçlerinin keyfi uygulamalarını bir ölçüde sınırlamak için, yabancı gözlemci gelmesini sağlamak amacıyla DEP heyetinin Avrupa ülkelerinde başlattığı temaslar sürüyor.

Demokrasi Partisi milletvekilleri Leyla Zana, Ahmet Türk ve Sırrı Sakik'tan oluşan heyetin İngiltere'de yaptığı temaslar sonucunda, parlamenter ve hukukçulardan oluşan 20-30 kişilik bir İngiliz grubunun gelmesi kesinleşti.

Heyet Paris'te Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterand ile yaptığı görüşmeden sonra, Strasbourg'ta Avrupa Parlamentosu Başkanı Egan Klepsch, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Catherine Lalumiere ile görüştü. Heyet adına açıklama yapan Milletvekili Ahmet Türk, önümüzdeki günlerde de Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı Jacques Delors ile görüşeceklerini söyleyerek, ele alacakları konuların daha önceki görüşmelerde olduğu gibi, 27 Mart yerel seçimlerine Avrupa'dan gözlemci gönderilmesi, Kürt sorununa barışçıl ve siyasi çözüm için Ankara'ya baskı yapılması, DEP'in kapatılmasını ve DEP milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasını önlemek için Avrupa'nın etkinliğini kullanması olduğunu belirtti.

Bu görüşmelerin ardından, İngiltere ile birlikte Fransa, Almanya, Belçika, İsveç ve Hollanda'nın da gözlemci göndermesinin beklendiği ifade edildi.

DEP heyetinin temaslarında, emperyalist devletlerin temsilcileriyle görüşmeler yapılması ve "Kürt sorununa barışçıl ve siyasi çözüm bulunması için Ankara'ya baskı yapılması" gibi bir gündemin yer alması, Kürt sorununa devletlerarası bir platformda, emperyalist devletlerin müdahale etme koşullarını yaratan bir kapı açar niteliktedir. Avrupa kamuoyunu ve halkları doğrudan temsil etme gücü yüksek kurumların desteğini aramanın ve almanın yararlı sonuçlar yaratacağı söylenebilir. Ancak emperyalist devletlerin temsilcilerinin desteği konusunda ayrı şeyi söylemek mümkün değildir. Bunun için, sadece Kürt halkının tarihinde bulunan deneyimlere bakmak yeter.

Dışişleri Bakanlığı Tepki Gösterdi

DEP heyetinin Avrupa temasları, Dışişleri Bakanlığı çevrelerinde rahatsızlık yarattı. Sahibinin sesi basın çevrelerinde de, temaslar sıkıntı ifade eden yorumlarla karşılandı. Milliyet'teki köşesinde Yalçın Doğan "Ne biçim rezalet bu!..." diyerek küplere bindi. Y.Doğan'a göre "1946'dan beri serbest seçimlerin yapıldığı Türkiye" için gözlemci istemek rejime hakaretti. Y.Doğan hala Türkiye'de yapılacak seçimlerin "serbest" olduğunu söylemekle, kendini gülünç duruma düşürecek bir körlük ya da uşaklık çizgisini ifade ederken, aslında TC'nin politikalarını savunmanın, usta demagogları bile sıkıntıya sokacak kadar zor olduğunu gösteriyor.

Vahşette ve namussuzlukta sınır tanımıyorlar

Korucu terörü

Devlet güçleriyle birlikte operasyonlara katılan, köy aramalarında ve köy boşaltmalarda aktif görev alan, ev yakıp yıkan, sorgulara katılıp işkence yapan korucular, tüm bu yaptıklarına ek olarak ve tam bir keyfiyet içinde yeni suçlar işlemeye başladılar. Halk üzerinde terör estirip, her türlü baskıyı yapan koruculara, ne yasalar, ne mahkemeler, ne de resmi devlet güçleri karışıyor. Tam bir keyfiyetle, üstelik devlet güçlerinin korunması ve teşviki ile "görevlerini" yapıyorlar.

Urfa'nın Siverek ilçesindeki Bucak aşiretine mensup korucular, Diyarbakır'dan hareket eden bir yolcu otobüsünü Siverek yakınlarında 5 Şubat gecesi saat 00.30 civarında durdurarak, yolcuların nakit para ve altın takılarını gasp ettiler.

DYP Urfa Milletvekili Sedat Edip Bucak'a bağlı Bucak aşireti korucularının bir süre önce de Siverek Lisesi öğretmenlerinden Makbule Erol ve kız kardeşine tecavüz ettikleri ortaya çıktı.

Bucak aşireti korucularının suç dosyasının hayli kabarık olduğu biliniyor. Koyun çalmak, parti binası yakmak, adam kaçırarak işkence yapmak, ev ve işyeri yakmak gibi birçok suçları bulunuyor. Şimdi bunlara otobüs yolcularını soymak ve öğretmenlere tecavüz de eklenmiş oldu.

Devlet, Kürt halkı içinde, işte böylesi bir kesime dayanarak ayakta kalmaya çalışıyor. Yerel seçimlerin yaklaştığı şu günlerde ise, halkı korkutarak sindirmek için korucuları daha bir dizginsiz ve denetimsiz meydana sürüyor.

Devletin her türlü desteğiyle halkın üzerine saldıran korucular, son günlerde halka karşı terörlerini daha da artırdılar.

Hakkarili Korucubaşı Mustafa Zeydan'dan Tehdit

Aynı zamanda DYP Hakkari milletvekili ve Pinyanişi aşireti reisi olan korucubaşı Mustafa Zeydan, halkı tehdit etti. Hakkarililere ve kendi aşiretine seslenen Zeydan, "DEP'i desteklerseniz ne ben, ne de başbakan sizleri koruyamaz. Türkiye'de öyle bir güç var ki, başbakanın gücü bile onlara yetmez." diyerek, halktan DEP'e oy vermemelerini istedi. Aslında herkesin bildiği kontrgerilla güçlerini abartılı bir dille, bir tehdit aracı olarak kullanan Zeydan, "Başbakanın gücü yetmez" dediği kontrgerilla örgütlenmesi ile korucuların ve kendisinin bağı yokmuş gibi, kendini dışta tutmaya özen gösterdi.

Zeydan'ın da dahil olduğu, halka karşı her türlü suçu işleyen korucuların, kontrgerillanın denetiminde bir güruh olduğu, bu güruhu destekleyenler de dahil, tarih karşısında haksız olanların gücünün er geç tükeneceği tarihten öğrenilen bir derstir. Korucubaşı Zeydan, bu kadar suç işleyen bir çetenin başında olduğu için, ilerde kendini nasıl koruyacağını düşünse daha iyi bir iş yapar.

DEP Genel Sekreterine silahlı saldırı

Ankara (Mücadele)-Demokrasi Partisi Genel Sekreteri Murat Bozlak, 6 Ocak gecesi Ankara'daki evine gelen iki kişinin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı. Saldırıda 4 kurşun yarası alan Bozlak, Bayındırlık Tıp Merkezi'nde tedavi altına alındı ve hayati tehlikeyi atlattı.

Murat BOZLAK

Bozlak'a yapılan saldırı, DEP'e yönelik eylemlerin yeni bir halkası olurken, saldırıların Ankara'da yoğunlaşması da ayrıca dikkat çekti. Şimdiye kadar on DEP üyesi silahlı saldırılar sonucu ölürken, 14 parti binası da taranarak ya da bombalanarak tahrip edilmişti. Geçtiğimiz günlerde Ankara Mamak ve Yenimahalle ilçe binaları bombalanan DEP'in, bu kez de genel sekreteri katledilmek istendi.

Bozlak'a yapılan saldırının polis karakoluna yüz metre mesafede olması, saldırganların oldukça rahat olduklarını gösteriyordu. Katletme girişiminden sonra bir demeç veren DEP Genel Başkanı Hatip Dicle, "Bunun bir kontrgerilla saldırısı olduğundan kuşkumuz yok.(...) Senelerdir Olağanüstü Hal Bölgesinde işlenen cinayetlerde olduğu gibi, bu olayın failleri bulunacağı konusunda en ufak bir ümidimiz yok. Çünkü katiller devletin içinde." dedi. Ayrıca "Sessiz kalmak onaylamaktır." diyen Dicle, tüm demokrasi güçlerini bu saldırılara karşı göreve çağırdı. Saldırıya uğrayan M.Bozlak ile kısa bir görüşme yaptık. Bozlak gazetemize verdiği demeçte, "Bu saldırı sedece benim şahsıma yönelik bir saldırı değil. Şahsımda DEP'e, mücadele eden insanlara yapılan bir saldırıdır. Bana sıkılan kurşunlar, Türkiye'de barışa, kardeşliğe sıkılan ,kurşunlardır. Bu tür saldırılar Türkiye'de yanlışlıkları, çelişkileri gören, ülkedeki anti-demokratik uygulamalara karşı çıkan, gerçekleri dile getiren, bu baskılara karşı direnen tüm yurtseverlere, devrimcilere ve demokratlara yöneliktir. Hakkını arayan değil, verilenle yetinen suskun bir toplum istiyorlar. Bunu sağlayabilmek için de, direnen herkese saldırılmakta. Kiminin canını almaya yönelik, kiminin de hapse atılmasına yönelik saldırılarla karşı karşıya kalıyoruz." dedi.

Saldırı çeşitli kişi ve kurumlar tarafından da şiddetle kınandı.

Diyarbakır'da korucu mitingi

6 ŞUBAT PAZAR, DİYARBAKIR- *Çevre il ve ilçelerden getirttiği korucularla bir miting düzenleyerek gövde gösterisi yapmaya kalkan Olağanüstü Hal Bölge Valisi, bir buçuk milyonluk şehirde bir hafta hazırlık yapmasına rağmen, toplayabildiği 250 civarında insanla, tecrit edilmişliğini bir kez daha gözler önüne serdi.*

Kürdistan'da asker olmak...
Kirli savaşın emir kulları

"Döndüğümde Bunalıma Girdim"

"Askerden geldikten sonra iki sene işsiz kaldım, doğru dürüst bir işte çalışamadım. İlk önce eski işyerine gittim. Patron benim yerime çoktan adam bulmuştu, 'Başka adama ihtiyacım yok' dedi. Oysa askere giderken 'Bitir gel, işin hazır' demişti. Eski işime giremedim. Sonra iş aramaya başladım." diye anlatmaya başladı 67/1 tertip jandarma er C.E. Oysa askere gitmeden önce rahattı, işi vardı, arkadaşları ile ilişkileri iyiydi. Ama askerden gelince bunalıma girmişti. *"İşsiz kalınca anlâmadığım bir işe bile başvurup 'Ben bu işi bilirim' dedim ve tekstil örme işi yapan bir atölyede işe başladım. Bakarak öğrenir, yapanın diyordum. Adamlar bir hafta sonra beni kovdular. Sonra başka işlere de başvurdum, olmadı. Bunalıma girdim."*

C. iki sene işsiz gezdikten sonra bir şirkette çayçı olarak iş bulmuştu. Şimdi biraz kendini toparlamıştı. Yine de *"Askerlik beni mahvetti."* demeden geçemedi.

Peki tüm bunların sebebi neydi?

Neler yaşamıştı askerken?

Askere gidenler bilir, ya gitmeyenler? Hatta artık eskiden askere gidenler bile bugün neler olduğunu biliyorlar mı? Bunların yanıtları, Kürdistan'da askerlik yapanların sisli hafızalarında, unutmaya çalıştıkları anılarında kayıtlı.

"Her Türlü Emre Uymak İçin İtaat Etmeyi Öğretirler Önce"

Askerlik anıları anlata anlata bitmez derler, ama biz karşımızda oturan iki eski askerden nerede ise tek tek laf alabildik. Ne hatırlamak, ne de anlatmak istiyorlardı. Yine de bir şeyler anlattılar:

C.E. 67/1 tertip olarak Urfa Akçakale'de seyyar jandarma olarak görev yapmıştı. S.Ç. ise 68/1 tertip olarak önce Tunceli İl Jandarma Alayı'nda daha sonra bazı ilçe karakollarında bulunmuştu.

Söze S. başladı:

"Acemi birliğinde çok sıkı disiplin olur. Adeta her hareketine karışılır. Yapılanlar mantıksız gelse de uyarısın. Orada verilen her emre, tartışmasız, koşulsuz ve düşünmeden itaat etmen istenir. 'Emir demin keser' derler. 'Üst her zaman haklıdır' derler. Sivil yaşamdaki kişiliğini, kimliğini askeri birliğin kapısından girerken bırakman gerektiği öğretilir."

"Nasıl öğretilir?" Sorumuza birçok örnekle cevap verdi S. Kısacası dayak çok sıkça kullanılan bir yöntemdi. Dayak yasak denir ama atılırdı. Şikayet edeni daha çok ezerlerdi ki, bir daha kimse şikayet edemesin.

Dayak, usta birliğinde de en temel disiplin aracıdır. Bir yanlışın olduğu zaman subay bazen tercihini sorar: "Askeri mahkemeye mi gitmek istersin, yoksa dayak mı istersin?" Hiç kimse mahkemeyi tercih etmez, askerlik günlerinin uzamasını ve geç terhis olmayı istemez. Herkesin gözü önünde dayak yemek de kimsenin hoşuna gitmez. Bu nedenle verilen emre uymak en çıkar yol olur.

Bu arada C. kendi başından geçen bir olayı anımsadı:

"Yine Suriye sınırındaki bir nöbet noktasında görevliydim. Aslında nöbetçi kulübesinde nizami bir duruş içinde beklemeniz ve o alana hiçbir insan ve hayvanı sokmamamız gerekir. O gün yakındaki köyden birisi koyunlarını otlatırken sürüsünün bir kısmı yasak bölgeye girdi. Asıl sınırdan çok uzak olduğu ve en güzel çimen de orada bulunduğu için göz yumdum. Ama aksilik bu, uzaktan albayın jipi göründü. Ben ve köylü koyunları çıkarana kadar albay bizi gördü. Yanıma gelir gelmez yüzüme iki destekli vuruş yaptı, dudağım patladı, sonra da bu koyunları niye sokuyorsun diye bağırdı. Albay gidince, ben de köylüye çok sert davrandım. Çabuk çıkar şu koyunlarını diyerek bağırdım, hatta havaya iki el ateş ettim. Adam korkup gitti. Albay diğer nöbetçileri de dolaştıktan sonra geri dönerken yanıma tekrar geldi. Ben nöbetçi kulübesinde nizami duruştayıdım. Her şey yolundaydı. Albay ensemi okşayıp 'aferin' dedi. O an bir daha dayak yememek ve hep böyle 'aferin' almak için büyük bir istek duydum. Adam ufukta kaybolduktan sonra bile ben nizami duruşumu bir süre bozamadım."

Sivil yaşamda hümanist, demokrat ya da solcu olmanın pek fazla değeri yoktur askerde. Çünkü herkes verilen emirleri uygulayan bir er durumuna getirilmiştir.

İnsanlar işte böyle, her söyleneni yapan askerler haline getiriliyordu. İyi subay, asker psikolojisini iyi bilen, onlara istediklerini yaptıran subay oluyordu. Ama sopayla, tehditle ve psikolojiyle, askere iş yaptırmanın da bir sınırı vardı.

"Kürt Halkını, Sıkıntıların Nedeni Gibi Gösterirler"

Daha başka yönemler de zamanı geldiğinde devreye giriyordu. Sözü S. aldı:

"Özellikle kır karakollarında asker bir yığın sıkıntı içinde yaşar. Ona hep şöyle denir: 'Teröristler olmasa sen de bu sıkıntıyı çekmezsin.' Sıkıntıların kaynağı olarak devlet ya da hükümet değil, dağdaki gerilla ve hatta Kürt halkı gösterilir. Asker aç ve susuz kaldıkça, uykusuz kaldıkça suçlu olarak gösterilenlere karşı daha çok hırslanır. 3 günlük bir dağ yürüyüşü için verilen kumanya bir günde biter. Asker aç kalışını da, dağda yürürken çektiği sıkıntıyı da gerillaya bağlar. Öyle gösterilir."

Ayrıca, karakollarda zaman zaman itirafçıların konuşmalarının video banttan gösterilmesi yoluyla propaganda yapılması askeri eğitimin bir parçası haline getirilmiş. Gerilla eylemlerinin, bir Ermeni oyunu olduğu vb. gibi çok kullanılan propagandaların hepsi video kasetleri ile ya da gece derslerinde askerlere anlatılıyor. Halkın çocukları işte bu şekilde kirli savaşın kirli görevlerine hazır duruma geliyorlar. Sivil yaşamında hümanist, demokrat ya da solcu olmanın pek fazla değeri kalmıyor, orada herkes emirleri uygulayan er durumuna getiriliyor. "Vatani görev"in ilk kuralı bu... Görevin ne olduğunu da sorduk. Aslında kritik görevlerde sıradan askerlere görev verilmez. İşkence, kurşuna dizme vb. gibi "görev"ler için özel tim, özel ordu ve A timi (subay, astsubay) denilen yapılar görevlendirilir.

Yine de sıradan erlerin de kullanıldığı birçok kirli görev yok değil. Erlerin en çok yaptığı iş "pusu atmak". Onları belli yerlere yerleştirir ve saatlerce orada bekletirler. Bir defasında C'nin bulunduğu birlik arazide pusuya yatmış. Çok soğuk bir havada tam 8 saat toprağın üzerinde kımıldamadan, ayağa bile kalkmadan yatmaları emredilmiş. Emreden komutanları bir astsubay, daha gerilerde bir unimog'un içinde beklemiş. Sabah kalkmaları emredildiğinde hiç kimse kımıldayamamış. Yardım çağırmışlar ve "pusu atan" erleri el ve ayaklarından tutup karnyonetin arkasına istiflemişler. Birliğe gidince kendilerine gelebilmişler. Hastalananlar olmuş.

"Köy Aramasına Gittik"

C. ve S'nin bulunduğu pusularda bir vukuat olmamış. O zamanlar ortam bugünkü kadar sıcak olmadığı için kendilerini şanslı görüyorlar. Halka karşı tavırlarının nasıl olduğunu sorarak sürdürdük konuşmayı. C. birçok köy baskınına gitmişti. O zamanlar henüz köylerin yakılıp boşaltılmadığını söyledi. Ama yine de askerin halka davranışı pek farklı değilmiş.

"Duyum geliyor" diye söze başladı C, *"ve bir köye operasyon yapılması emri çıkıyor. Genellikle sabaha karşı köyü sarıp giriş çıkışlar tutulur, ortalık aydınlanırken köye girilir.*

Yine böyle bir köy araması için gitmiştik. Başımızdaki astsubay hedef evleri belirleyerek, her iki askere bir evi boşaltma görevi verdi. Ama evdeki insanları boşaltmak için verilen süre yalnızca iki dakikaydı. Yani hiç kimse kapıyı vurup, içerdekilerin yatağından kalkıp kapıyı açmasını bekleyemezdi. Operasyon başlayınca tekme vurarak kapıyı açtık. Aceleden odaları adeta koşarcasına dolaşıyorduk. Bir odada yatan adamla karısını bulduk. Adam daha yataktan kalkmaya fırsat bulamadan, iki koluna girip koştura koştura köy meydanına getirdik. Kadın ve çocuklara da bağırdık; arkadan koştular. İnsanları böylece köy meydanında topladıktan sonra, biz onların başında beklerken, görevli timler evleri aramaya başladı."

"Bu tür aramalarda hiç direnen, giyinmeye çalışan insan olmaz mıydı?" diye sorduk. Elbette olurdu. Ama onlar da tekme ve dipçiklikle girişilerek, gerekirse yerde sürüklenerek evinden çıkanılıyordu. Köyler işte böyle aranıyordu.

"Dayak ve küfür subayların ağzından eksik olmazdı." diyor Cüneyt. Ama bir taraftan da övgü aldıklarını söylüyor. "Araziyi en iyi siz bilirsiniz" diyerek zırhlı birliklerin önünden ilerlemeleri görevi verilirmiş. Böylece onlara ateş açılırsa, zırhlı birlikler de ateş açılan mevziyi görüp karşı ateş açabilirmiş.

"Yanımızda taşıdığımız erzak hemen biterdi." diyor S. Peki sonra ne mi yapıyorlar? Yakınlarında köy varsa köylülerden alıyorlar. *"Bir seferinde koca bir bölük 3 ay arazide kaldı ve biz 3 ay boyunca civardaki köylülerden geçindik. Zaten fakir olan köylü, isteyerek hiçbir şey vermezdi, ama bizden korkardı."*

"Bir Daha mı Asla"

Askere giderken S. davul-zurna ile uğurlanmış. Böyle uğurlanmayı kendisi istememiş. Cüneyt ise davul-zurna eşliğinde binmiş otobüse Topkapı'dan. Her ikisine de soruyoruz, "Yeniden askere git deseler ne yaparsınız?" Yanıt aynı: *"Gördüklerimden ve yaşadıklarımdan sonra nefret ettim. Bir daha mı asla."*

"Zaten" diyor S, *"vatan görevi diye davul-zurna ile gelenler, daha askeriyeden içeri adım atışlarının ilk haftasında geriye doğru şafak saymaya başlarlar.* (Şafak saymak askerlikte kalan günleri saymak oluyor.) *İnsanlar daha gelişlerinin ilk haftasında, bir an önce bitirip gitmek için can atar hale gelirler."*

Mahallede, Şırnak'ta askerliğini yeni bitirmiş bir genç daha olduğunu duymuştuk. Hatta bu genç sağda solda "Beş kelle aldım" diye laflar ediyormuş. Bu genci bulmak için epey uğraştık. Ama olmadı. Kim bilir belki de birileri kulağına "askerdeki kahramanlıkları"nı her yerde anlatmamasını söylemiştir. Ya da "kahramanlık" sandığı görevlerinin gerçek niteliğini... ○

Firari üç erin cesedi bulundu

İzmir'de İngiliz burnu kıyısında denizin içinde bulunan asker giysili üç ceset, asker firarlarını bir kez daha gündeme getirdi. Yapılan araştırma sonunda deniz kıyısında bulunan üç cesedin, Bilal Kılınç, Mustafa Çeper ve Süleyman Koç isimli erlere ait olduğu saptandı. Bu erlerin bağlı bulundukları birlik Foça Jandarma Komando Okulu'ydu ve bu erler ölü olarak bulunmalarından 15 gün önce 25 Aralık günü birliklerinden firar etmişlerdi.

Foça Jandarma Komando Okulu'nun Kürdistan'a asker gönderen ve eğitimin ağır olduğu bir birlik olduğu biliniyor. Öte yandan terhislerin durdurulması ve askerlik süresinin 15 aydan 18 aya çıkarılması, askerler arasında büyük hoşnutsuzluk yaratmış, firarların artmasına yol açmıştı. Böylesi bir süreçte meydana gelen firar ve ölüm olayı ciddi soru ve kuşkuları ardında bıraktı. Erlerin ölüm nedeni ve otopsi sonuçları ise açıklanmadı. ○

Ordu'da çatışma

Dağlar bizim olacak

Bir Devrimci Sol gerillası katledildi

Ordunun Kumru ilçesi Çokdeğirmen köyünde Devrimci Sol gerillalarıyla özel tim ve jandarma arasında 9 Şubat'ta çatışma çıktı. Çatışmada Devrimci Sol gerillası Bahattin Anık şehit düştü. Jandarmayla Devrimci Sol gerillaları arasında yaklaşık iki gün boyunca süren çatışmada Bahattin Anık'ın dışında bir gerillanın daha yaralı olarak yakalandığı da çeşitli basın organlarının ilk geçtiği haberler arasındaydı. Ancak yakalandığı belirtilen yaralı gerilla hakkında Kumru Kaymakamlığı, Ordu Valliği Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Kumru Jandarma Karakolu tarafından herhangi bir açıklama yapılmadı. Başvurular yanıtsız bırakıldı.

Dağlar ses veriyor. Malatya, Sivas, Dersim, Toros... Şimdi de Karadeniz dağlarında gerillanın makineli tüfek sesleri arasında haykırdığı sloganları duyuluyor.

Karadeniz! Sularında on beşlerin kızıl kanları aktı. Şehirlerinde devrimciler faşist kurşunlara hedef oldu. Şimdi, şimdi ise dağlarında gerillalar savaşıyor ve şehit düşüyor...

Karadeniz, topraklarında cellatlar geziyor. Can alıyorlar, kirletiyorlar bastıkları her karışı. Topraklarına kök salan umudu yok etmeye çalışıyorlar... Kaldır başını Karadeniz! Kabart dalgalarını, kaldır ki alamasınlar senin kucağından kimseyi. Kaldır ki, umudun büyüsün, kucaklasın yarınını. Bu savaş senin savaşın.

HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLER PLATFORMU'NDAN BİR HEYET ÇATIŞMA BÖLGESİNDE

Ordu'da jandarmayla Devrimci Sol gerillaları arasında çatışma olduğu ve bu çatışmanın devam ettiği, Samsun'dan Kumru'ya kadar yolların zaman zaman kesilerek, araçların ve yolcuların arandığını öğrenen İstanbul Haklar ve Özgürlükler Platformu hemen aynı gün Ordu'ya bir heyet gönderdi. 11 Şubat günü Ordu'ya giden ve içlerinde merkez büromuzdan gönderilen bir muhabirin de yer aldığı heyet üyeleri Kumru Sağlık Ocağı yetkilileri ile görüştüklerini ve burada bir yaralıya rastlamadıklarını belirttiler. Ayrıca Kumru'da operasyonun bittiğini ancak özel timlerin hala Kumru ve Çokdeğirmen köyünde bulunduğunu söylediler.

Halkın Hukuk Bürosu da aynı gün bir açıklama yaparak Ordu'daki gelişmeleri kamuoyuna açıkladı:

"10 Şubat'ta Ordu'nun Kumru ilçesi Yeniçokdeğirmen köyü ormanlık alanında çıkan çatışmada biri yaralı biri ölü iki kişinin yakalandığı ve çatışmanın yaklaşık 15 kişilik grupla devam ettiği öğrenilmiştir.

Bölge Cumhuriyet Savcılığıyla yaptığımız görüşmelerde yaralı şahıs hakkında operasyonu yürüten görevlilerden herhangi bir bilgi alınamadığı öğrenilmiştir. Ormanlık alanda çatışma devam etmekte, güvenlik güçleri bölgeyi kuşatmaya çalışmaktadır. Yaralı kişi hakkındaki bilgiler kamuoyundan gizlenmektedir.

Güvenlik güçlerinin "yargı" ve "infaz" konusunda kendilerini yetkili hissettikleri, özel eğitilmiş ölüm mangalarıyla insanları katlettikleri artık Türkiye'de herkes tarafından bilinen bir gerçekliktir.

Yine operasyon adı altında insan avcılığına soyunmuşlardır... Olayın gelişiminden görülmekte ki, militarist güçler yine hesaplarını, yok etme amaçlarına göre yapmışlardır. Operasyon hala devam etmektedir. Her operasyonda olduğu gibi olanlar yine kamuoyuna kapalı tutulmaya çalışılmaktadır.

İnsan olmanın sorumluluğuna sahip çıkan herkesi katliamlara karşı set oluşturmaya çağırıyoruz."

BAHATTİN ANIK'IN CENAZESİ TRABZON'A GÖTÜRÜLDÜ

Bahattin Anık'ın cenazesi 10 Şubat'ta ailesi tarafından alınarak doğum yeri olan Trabzon Çarşıbaşı ilçesine götürüldü. Cenazenin ilçeye gelmesiyle birlikte ilçe jandarma ablukasına alındı ve çevre illerden de destek çağrıldı.

10 Şubat'ta Bahattin Anık'ın evine giden Trabzon muhabirimiz ile Özgür Karadeniz Muhabiri evin girişinde jandarma tarafından durdurularak kimliklerine jandarma tarafından el konuldu. Ziyaretten sonra akşam üzeri Trabzon'a dönmek için yola çıkan muhabirler jandarma tarafından kimlikleri iade edilmek gerekçesiyle karakola götürüldüler. Burada jandarma komutanı muhabirleri tehdit ederek "Yarın (cenaze günü) Çarşıbaşı'nda dolaşmayacaksınız." dedi.

Bahattin Anık'ın cenazesini almak için Ordu'ya giden annesi de aynı şekilde tehdit edildi. Tehditler benzer şekilde Trabzon'da da sürdü.

ŞEHİT GERİLLANIN CESEDİNE İŞKENCE

Muhabirlerimiz Bahattin'in cesedine işkence yapıldığına tanık oldular. Bahattin öldükten sonra yüzü parçalanmış, elleri ezilmiş ve sol kolu kırılmıştı. Ayrıca öldükten sonra da Bahattin'in vücuduna kurşun sıkıldığı, sırtından da kurşun girişleri olduğu görülüyordu.

Çatışma bölgesinden alınabilen ilk bilgiler kuşkusuz sınırlı. Muhabirlerimiz dergimiz yayına girdiği sırada hala çatışma bölgesindeydiler. Olaya ilişkin tüm gelişmeleri önümüzdeki sayı daha ayrıntılı olarak sunacağız.

KORKUYORLAR... GERİLLA KORKULARINI BÜYÜTÜYOR

Çatışmanın kamuoyuna yansıtılış biçiminden yaralıya ilişkin tüm yetkililerin susmasına, muhabirlerimizin tehdit edilmesinden şehit gerillanın cesedine işkence yapılmasına kadar hemen her şey bir tek şeyi ortaya koyuyor: Korku.

Gerilla oligarşiyi korkutuyor. Türkiye'nin hemen her yerinde, oligarşinin ihtimal vermediği yerlerdeki dağlarda karşısına çıkan gerilla oligarşiyi cesetlere işkence yapacak kadar çaresizleştiriyor. İnsan avı operasyonları düzenleyecek kadar vahşileştiriyor. Ne var ki bunların hiçbiri gerillanın, yani yoksul köylülerin, emekçi halkın umudunun büyümesini, gelişip yaygınlaşmasını engelleyemeyecek. Karadeniz'den yükselen ses bunun kanıtıdır.

Digor'da operasyon ve gözaltı

Kars (Mücadele)- Digor'da yaklaşık on beş gündür bütün köyler jandarma tarafından basılıyor, yaşlı genç demeden insanlar gözaltına alınıyor. 4 Şubat günü Digor DEP İlçe binası molotofla tahrip edildi. DEP İlçe Başkanı Mehmet Yardımcı gözaltına alındı. Digor'n bağlı Başköy'de yapılan operasyonda 30 kişi gözaltına alındı. Görüştüğümüz köylüler operasyonun 25 Ocak'ta başladığını, gözaltına alınanlar arasında 14-17 yaşları arasındaki gençlerin ve 7 yaşındaki çocukların bulunduğunu söylediler. Köylüler "Evlerimizi basıp yaşlı genç demeden gözaltına alıyorlar. Yakınlarımız şu anda Kars İl Jandarma Alay Komutanlığı'ndalar. Ölü mü, sağ mı olduklarını bilmiyoruz. Şu anda Digor'un bütün köylerinde operasyon var. Evlerimizi basıp siz teröristlere yardım ediyorsunuz deyip, gözaltına alıyorlar." diye konuştular.

Devrimcilerin cenazesine sahip çıkmak geleneğimizdir

Dersim'de 7 Ocak ve 27 Ocak tarihlerinde özel tim ile çatışmaya girerek şehit düşen 11 TDKP'lideN Hüseyin Baral'ın cenazesi 5 Şubat'ta İstanbul Ümraniye'de toprağa verildi. Egemenler her zamanki gibi tahammülsüzdüler devrim şehitlerine. Polis yaklaşık 300 kişinin katıldığı cenaze törenine saldırarak 21 kişiyi gözaltına aldı. Gözaltına alınanlar bir gün sonra serbest bırakılırken, kendilerine yönelik saldırılar hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulundular.

Dersim dağlarında çatışarak şehit düşen devrimcileri saygıyla anıyoruz.

İnfazlar "adale

"O gün polis telsizlerini dinleyenler saat 19.30 sıralarında İstanbul'daki tüm emniyet güçlerine art arda yağan talimatları işittiler. Polis şefleri çevik kuvvetin, siyasi şube elemanlarının, çelik yelekli timlerin, panzerlerin, ifraiye araçlarının Dikilitaş, Balmumcu, Nişantaşı, Yeni Levent'te mevzilenmesini, bu mahallere tüm giriş ve çıkışların yasaklanmasını, halkın sokaklara çıkmasının engellenmesini, evlerinde olanların pencerelere yaklaşmalarına izin verilmemesini emrediyorlardı... Halk şaşkındı, tedirgindi ve korku içindeydi. Çok geçmeden silah ve bomba sesleriyle sarsıldılar. Bu seslere eşlik eden devrimci sloganlar ve marşlar duydular. Tahrip gücü yüksek bombalar peş peşe patlıyor, her yana barut ve yanık kokusu yayılıyordu. Nihayet ambulans sesleri işitildi. Meraklanı yenemeyenler dışarıya baktıklarında birer birer göttürülen cesetlerle karşılaştılar. Tekniğin tüm olanaklarıyla donanmış onlarca polis, panzerler eşliğindeki çelik yelekli ölüm mangaları her nasılsa sağ veya yaralı olarak hiç kimseyi yakalayamıyor, herkesi 'ölü olarak' ele geçiriyordu..."

12 Temmuz 1991 günü yaşananlar, "Bize Ölüm Yok" adlı kitapta yukarıdaki gibi anlatılıyor ve "Bu bir katliamdı" diye devam ediyordu. Kamuoyunda yaygın kullanım her ne kadar "yargısız infaz" olsa da bu operasyonların her biri gerçekte birer katliamdı. Devlet elindeki tüm olanaklarla dört bir yanını sardığı evlerde, işyerlerinde, pusu kurduğu sokaklarda açıkça cinayet işliyordu.

Öldürülen devrimcilerin aileleri, dostları, yoldaşları bu cinayetleri işleyenleri ve onlara emir verenleri hiç unutmadılar. "Hesap Soracağız" dediler ve sordular da. "İki elimiz yakanızda olacak" dediler ve elleri katillerin yakasına yapıştı her fırsatta.

Katiller kendi yasalarını da çiğniyordu. Aileler onları kendi yasalarının da karşısına çıkardılar. Suç duyuruları yapıldı savcılıklara, dilekçeler, tanıklar sunuldu. Ve davalar açıldı.

Bugüne kadar açılan infaz davaları katillerin yaptıklarını savunamayacak kadar korkak olduklarını göstermekle kalmadı, "devletin temeli" addedilen "adalet" terazisinin nasıl egemenlerden yana tarttığını ve katilleri nasıl koruduğunu da ortaya koydu.

YANITLANMAYAN SUÇ DUYURULARI... ZİMMETSİZ SİLAHLAR

Katledilen devrimcilerin aileleri, avukatları aracılığıyla hemen hemen hiçkimsenin sağ yakalanmadığı bu polis operasyonlarına katılanların "kasten adam öldürmek" suçunu işlediklerini ve emir verenlerin de bu suçu planlayıp yöneterek suça dahil olduklarını, bu nedenle yargılanmalarını istediler savcılıklardan. Pek çok suç duyurusu yanıtlanmadı bile. Gerekçe çoğu zaman "soruşturma sürüyor" şeklindeydi. Örneğin 16-17 Nisan 1992 katliamı için yapılan suç duyurusuna karşılık savcılıklar hala aynı yanıtı vererek aileleri oyalamaya çalışıyorlar, yani 22 aydır "soruşturma sürüyor."

Kamuoyunun tepkisi ölçüsünde hız kazanan hazırlık soruşturmalarından sonra açılan davalarda ise savcıların yaptığı ilk şey polisle işbirliği içinde suçu "faili belirsiz" hale getirmek. Avukatların inceleme taleplerine karşılık, emniyet müdürlüklerine yazılan yazılar aylar sonra "Operasyona giden görevlilerin silahları emniyet deposundan aldıkları, operasyon ani geliştiği için zimmetleme yapılmadığı ve bu nedenle hangi polisin hangi silahı kullandığının belirlenemeyeceği" şeklinde yanıtlanıyor. Böylece kasıtlı olarak adam öldürmek" fiili bir çırpıda "faili belirsiz şekilde adam öldürmek" şekline çevrilmiş oluyor.

✔ İnfaz operasyonlarından sonra açılan davalar, 10'a yakın davada "sanık"ların aşağı yukarı aynı kişiler olması, kimi infaz sanıklarının iki, üç hatta dört davadan birden yargılanması "infaz mangaları"nın ismiyle cismiyle var olduklarını ortaya koyuyor.

✔ Bugüne kadar "adam öldürmek" suçlamasıyla "ağır ceza" mahkemelerinde yargılanan bir tek polis bile tutuklanmadı. İnfaz sanıkları, verdikleri bir ömek ifadelerden sonra duruşmalara bir daha gelmiyor, başka infazlara kahleyor ve terfi ediyorlar.

Ancak bundan da önemlisi, devrimcilerin sağ ya da yaralı olarak yakalandıktan sonra katledildiği açıkça ortada olan operasyonlar için bile savcıların "görev sırasında çatışma suretiyle adam öldürmek" suçlamasını kullanmakta ısrar etmesi.

Mehmet Eroğlu ve Yüksel Güneyse'in katledilmesiyle ilgili soruşturmayı yürüten Gaziosmanpaşa Savcılığı'nın hazırladığı iddianamede kullanılan "yargısız infaz" suçlaması bu konudaki tek istisnayı oluşturuyor..Ancak bu dava da Gaziosmanpaşa ilçesinde ağır ceza mahkemesi olmadığından Eyüp Ağır Ceza'ya gönderilmiş durumda.

TUTUKLAMA YOK, 'ÖLÜM MANGALARI' SERBEST!

İnfaz davalarında "sanık" polislerin "biricik" avukatı İlhami Yelekçi'nin ilk istemi sanıkların isim ve fotoğraflarına yayın yasağı konması oluyor. Bu talebi istisnasız kabul eden mahkemelerin koyduğu yasaklar nedeniyle sanık polislerin isim ve fotoğrafları yayınlanamıyor. Ancak İlhami Yelekçi'nin adı ve fotoğrafını yayınlama yasağı henüz yok! Açılan davalarda "sanık" olarak geçen isimlere göre infaz operasyonlarına katılanlar hep aynı kişiler. Halkın Hukuk Bürosu avukatları, kimi sanıkların iki, üç hatta dört infaz davasından yargılandıklarını, ama buna rağmen bugüne kadar hiçbirinin tutuklanmadığını belirtiyorlar. Yani bugüne kadar genel anlamda söz edilen "infaz mangaları" ya da "ölüm mangaları" isimleriyle, cisimleriyle gerçekten var ve bu mangaların üyelerinin pek çoğu açılan davalarda "sanık" durumunda. Ancak avukatların belirttiği gibi bugüne kadar bir teki bile tutuklanmış değil.

Davaların bir başka özelliği ise "sanık" polislerin bir kez ifade alındıktan sonra "duruşmalardan vareste tutulması", yani bir daha duruşmalara katılmalarına gerek kalmadan yargılanmaları. Hazırlık soruşturması sırasında savcılar tarafından alınan "bir örnek" ifadeleri duruşmalarda tekrarlayan sanıklar, müdahil aileler ve avukatlardan gelen en basit sorularda bile ağızlarından bir şeyler kaçırdıkları için mahkemeler adeta bir "önlem" olarak suçluları duruşmalardan kaçırıyorlar. Bir basın açıklamasından gözaltına alınan insanlar "yasadışı gösteriden" aylarca tutuklu kalırken "ağır ceza"lık bir suçtan yargılanan "sanık"lar tutuklanmak bir yana duruşmalara bile katılmıyorlar.

25 Şubat 1992 tarihinde başlayan 12 Temmuz katliamı ile ilgili davada sanık polislerden birçoğunun ifadesi aradan iki yıl geçtiği halde henüz alınamamış. Aileler ve avukatlar iki yıldır süren duruşmalara bir kez bile "sanık" olarak getirilmeyen bu polislerin kimi duruşmalara ""koruma" olarak katıldıklarına bile tanık olmuşlar.

İFADE: "OLAY BAŞKOMİSERİMİN DEDİĞİ GİBİ..."

Duruşmalarda sanık polislerin verdiği ifadeler çoğu zaman katlettikleri devrimcilerden duydukları korkuyu üzerlerinden atamadıklarını gösteriyor; "Ben ateş etmedim" diyorlar sık sık. Ya da "Ben çevre güvenliğindeydim". Katliamlarda silah kullandıklarını kabul edenler ise "Üstümüze ateş açılıyordu, ben de hedef gözetmeden ateş ettim." diyorlar kısaca. Açılan davaların sayısı arttıkça kafaları karışan infazcılar, fazla pot kırmamak için duruşma yargıçlarının verdiği onayla ifadelerini bir iki cümleye indirmiş durumdalar. 28 Eylül 1992'de İstanbul Beylerbeyi'nde Kayhan Tazeoğlu ve Fatma Süzen'i katleden polisler hakkında açılan davada "sanık" 12 polisten duruşmaya gelen 5 tanesinin ifadesi aynen şöyle: "Olay başkomiserim ....'nın anlattığı şekilde cereyan etmiştir. Suçsuzum." Bütün ifade bu! Ve savcı, iddia makamı, olayın aydınlanması için tek soru sormuyor. Başkomiserin anlatımı ise kısaca "Teslim ol çağrısında bulunduk, bize ateş ettiler. Biz de ateşle karşılık vererek kendimizi savunduk" şeklinde.

Ve otopsi raporu; Kayhan Tazeoğlu'nun vücudundan çıkarılan mermi çekirdeği sayısı 25, sadece iki tanesi uzak atış mesafesinden atılmış. Fatma Süzen'in vücudundan çıkarılan mermi çekirdeği sayısı 15, sadece bir tanesi uzak atış mesafesinden.

Kayhan Tazeoğlu ve Fatma Süzen'in aldıkları ilk kurşun yaralarından sonra yerde taranarak katledildikleri açık. Yakın atışların kesin mesafesini belirlemek için gerekli elbiselerin adli tıp incelenmesine gönderilmemesi bu gerçeğin kararlılmasına yetmiyor. Ancak Üsküdar ağır ceza mahkemesi yargıçları bir insanın vücudunun hayati bölgelerinden aldığı 24 kurşun yarasına rağmen çatışmaya devam edebileceğini ve ancak 25. kurşunla ölmüş olduğuna inanmayı tercih ediyor. Mahkeme heyeti, bu tercih nedeniyledir ki, avukatların Kayhan Tazeoğlu

Kayhan Tazeoğlu-Fatma Süzen davası

İşkencecilere cüppeli koruma

İstanbul Beylerbeyi'nde 28 Eylül 92'de Kayhan Tazeoğlu ve Fatma Süzen'i katleden polisler hakkında açılan davaya, 3 Şubat'ta Üsküdar Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam edildi. Hakkında dava açılan polisler ise duruşmaya katılmadılar.

Duruşmaya müdahil avukat olarak katılan Halkın Hukuk Bürosu avukatlarından Ahmet Düzgün Yüksel, sanık polislerin tutuklanmalarını istedi. Bir önceki duruşmada avukatlar sanık polislerin tutuklanmalarını istemiş, ancak bu istem mahkeme tarafından 3713 sayılı Anti-Terör Yasasının 15/1. maddesi dayanak yapılarak reddedilmişti. Oysa 3713 sayılı kanunun 15/1. maddesi 27 Ocak 1993 tarihli ve 21478 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Anayasa Mahkemesi'nin gerekçeli kararınca iptal edilmişti.

Ahmet Düzgün Yüksel bu iptal kararını açıkladığı dilekçesinde tutuklama talebini yineleyerek sanıkların duruşmada hazır bulundurulmalarını istedi. Bu arada, sanık polislerin vekili Av. İlhami Yelekçi dilekçede geçen "katiller, caniler" gibi sözlerle devlet memurlarına hakaret edildiğini iddia ederek, itirazda bulundu. Mahkeme başkanı Akif Kutlay da İlhami Yelekçi'nin söylediği sözlere yeni sözcüler de ekleyerek Av. Ahmet Düzgün Yüksel hakkında devlet memurlarına hakaret ettiği iddiasıyla suç duyurusunda bulundu. Duruşmanın sonucunda, polislerin tutuklanmaları için dayanak yaptıkları yasanın iptal edilmesi bile Cumhuriyet Savcısı Uğur Akgün'ün ve mahkeme heyetinin tavrını değiştirmedi. Bu sefer de polislerin "dosyadaki delillere göre tutuklanmaları için bir gerekçe olmadığı" belirtildi.

Duruşma sonrasında Av. Ahmet Düzgün Yüksel, mahkeme heyetinin yargılama sırasında açıkça polislerden yana tavır aldığını belirterek, bir dahaki duruşmada heyeti reddedeceklerini açıkladı. Ve savunma kapsamındaki dilekçenin suç duyurusuna konu edilmesini bu "taraflılığa" örnek olarak gösterdi.

"in terazisinde

✔ Katliamları aydınlatacak deliller polis-mahkeme işbirliğiyle kararlılırken, savcılar olayı aydınlatacak en küçük bir çaba bile göstermiyor, bir yandan peşinen polisin "meşru müdafaa" içinde olduğunu kabul ediyorlar. Sanıklar aynı zamanda tanık olarak dinleniyor. Olay yeri incelemeleri polisin delilleri yok etmesine kadar geciktiriliyor.

ve Fatma Süzen'i katleden polislerin tutuklanması yönündeki istemini reddetmişti. Hem de Terörle Mücadele Kanunu'nun Anayasa Mahkemesi'nce iptal edilen 15. maddesine dayanarak!

OTOPSİ VE TANIKLAR, SANIKLARI YALANLIYOR

Açılan infaz davaları polisin aleyhine olabilecek hiçbir yasal işlemi yapmadığını ortaya çıkarmış durumda. Polis operasyonları sürekli olarak ihbarlara dayandırdığı halde bir tek "ihbar tutanağı" tutulmuş değil. Aynı şekilde operasyonlara katılan polislere verilen silah ve mermilerin marka, seri numarası ve sayısı da bilinçli olarak tutulmuyor. Bir çöpü bile memuruna zimmetleyen devlet, operasyonlara gönderilen polislere verdiği silahları zimmetlemiyor(!) Bu bir yana, katliamlardan sonra düzenlenen "olay yeri tutanağı" hemen her defasında sadece katliamdan sorumlu polislerce imzalanmış olarak çıkıyor mahkemelerde. Savcı polisin tıpkı gazetecileri olay yerine almadan önce yaptığı hazırlık gibi, polisin delilleri yok etmeye yönelik hazırlığından sonra gidiyor olay yerine. Hazırlık soruşturmalarının sürüncemede bırakılmasıya ve dava açıldığında ise "olay yerinde inceleme" taleplerinin aradan aylar geçtikten sonraya atılmasıyla katliamları teknik olarak açıklığa kavuşturacak delillerin önemli bir bölümü ortadan kalkmış oluyor.

Ancak buna rağmen kimi davalarda gerek otopsi raporları ve gerekse tanık ifadeleri ile olayların açıklığa kavuşması mümkün. Elbette, mahkeme heyetleri engellemezse! Çünkü baştan sona "kasıtlı cinayet" için programlanan ölüm mangaları bütün çabalarına rağmen açık veriyorlar.

Sağ ya da yaralı olarak yakaladıkları devrimcileri korkularına kurşun sıkarcasına tarayarak açık veriyorlar örneğin. "Yakalamaya gitmiştik" derken bombalarla evleri, işyerlerini harabeye çevirerek açık veriyorlar.

12 Temmuz katliamıyla ilgili açılan dava 4 yıldır sürüyor. Katledilen devrimcilerin aileleri katliamcıların yakasını bırakmadı.

Adli Tıp raporları belgeliyor, 12 Temmuz 1991'de Balmumcu'da katledilen Yücel Şimşek üzerinde yapılan otopside "patlayıcı madde infilakına bağlı olarak oluşan metalik cisim yaralanması" saptanıyor.

12 Temmuz'da Dikilitaş Er-Berk Mühendislik Bürosu'nda katledilen *Niyazi Aydın'un cesedinden metal parçaları döküllüyor adeta, Adli Tıp otopsi raporu: "Patlayıcı madde infilakına bağlı olarak oluşan metalik cisim yaralanması sonucu gelişen kafatası kırığı, iç organ parçalanması, iç ve dış kanama sonucu ölüm gerçekleşmiştir. Cesetten 18 metal parçası elde edilmiştir."*

12 Temmuz 1991'de Dikilitaş'taki büroda katledilen Zeynep Eda Berk'in 5.8.1991 tarihinde yapılan ayrıntılı otopsi raporu göstermektedir ki, isabet eden 5 kurşunun 5'i de vücuda arkadan girmiş önden çıkmıştır. Otopsi raporu: "Mermi çekirdeğinin birinin uzak atış mesafesinden, diğerlerinin bitişik atış mesafesinden olduğu ancak mesafelerin tayini için şahsın üzerinde bulunan elbiselerin tetkikinin gerektiği anlaşılmıştır." "Elbiselerin tetkiki" hala yapılabilmiş değil. Çünkü elbiseler mahkemenin Emniyet Müdürlüğü'ne yaptığı uyarılara rağmen hala kayıp.

Katliamların hemen hepsinde aynı senaryo geçerli. Adli Tıp elbiseleri istiyor, polis "bizde yok, Adli Tıp'ta olabilir." diyor. Ve elbiseler yok oluyor!

Nurten Demir ve İsmail Akarçeşme'nin katledilmesiyle ilgili davada da aylardır elbiseler aranıyor. Otopsi tutanağına göre Nurten Demir'e isabet eden 7 kurşundan 3'ü uzak, 4'ü bitişik atış mesafesinden, İsmail Akarçeşme'ye isabet eden 11 kurşundan 3'ü uzak atış mesafesinden atılmış, elbiseler olmadığı için atış mesafesi kesin ölçülemiyor.

Polisin operasyonlardan sonra yaptığı klişe açıklamaları herkes biliyor artık. "Bir ihbar sonucu" diye başlayıp "teslim ol" çağrısına ateşle karşılık verilmesi üzerine" diye devam eden bu açıklamalar, duruşmalarda sanıklarca her ne kadar tekrarlansa da ortaya çıkan tanıklar yer yer oyunu bozuyorlar. Polis "çevre güvenliği" adı altında kimsenin güvenliğini almakla ilgisi olmayan uygulamalarla insanları evlerine hapsedip perdeleri kapattırıyor ama yine de katliamları tanıksız bırakamıyor. Devrimcilerle aynı apartmanda bulunan, belki de tek kelime konuşmamış insanlar bile polisin baskı ve tehditlerine rağmen mahkemelerde duyduklarını, gördüklerini anlatıyorlar.

İşte bunlardan biri, *Ahmet Aktaş: "Balmumcu'daki apartmanın beşinci katında oturmaktayım. Dışarıda kalabalık olduğunu gördük, bize içeri girin diye elleriyle işaret ettiler. Beş dakika sonra silah sesleri gelmeye başladı. İki dakika kadar silah sesi duydum sonra sesler kesildi. Silah seslerinden önce "teslim olun" çağrısı duymadım."*

Balmumcu'da bomba kullanılarak Yücel Şimşek ve İbrahim Erdoğan'ı katleden polis, operasyon sonrası yaptığı açıklamada bu evde çok miktarda patlayıcı ve patlayıcı yapımında kullanılan malzeme ele geçirildiğini açıklamıştı. Ancak apartmanın kapıcısı Hakkı Doğan ifadesinde operasyonu baştan sona izlediğini ve polisler gidinceye kadar beklediğini ancak polislerin dışarıya hiçbir şey çıkarmadığını anlatıyor mahkemede.

12 Temmuz 1991'de Etiler'de Ömer Coşkunırmak'ın nasıl katledildiğini anlatan apartmanın kapıcısı Kadir Tuncel ise resmi polislerin gelip çevreyi sardıklarını, onlara ne istediklerini sorduğunu, onu dışarı çıkaran polislerin bodrum katına indiklerini belirterek şöyle devam ediyor, "Daha sonra iki el silah sesi duydum. Silah sesleri geldiğinde apartmanın dış kapısından girmiş halde bulunuyordum."

24 Nisan 1923 günü Kartal'da İbrahim Yalçın'ın katledilmesine tanık olan apartman sakinlerinin tümü, Emel Yılmaz, Kıymet Şahin, Songül Özden, Nihal Dülger ve Dursun Şen "Teslim ol" sesi duymadıklarını belirtiyorlar. *Tanıklardan Kıymet Şahin 25 Ocak 1994 günü yapılan duruşmada daha önce verdiği ifadesinde ısrar ederek "İbrahim Yalçın'ın elinde silah var mıydı?" sorusuna "Hayır, aramızdaki mesafe 4-5 metre kadardı ama elinde silah görmedim." diyordu.*

Evet, pek çok bulgu "sanık"ların kasten ve planlayarak adam öldürmek için gittiklerini ve açıkça cinayet işlediklerini gösterirken, mahkemeler bu gerçeğe arkalarını dönüyorlar. Ancak bu kez acılı anaların "sanık"ları halkın adaletine havale eden çığlıkları vuruyor yüzlerine. İyi biliyorlar ki, o adalet hiçbir halk düşmanını cezasız bırakmadı, bırakmaz. ✪

Hakim ve savcılar baskı altında

Av. Ümran GÜN

Toplu katliamların, tek tek infazların sıkça yaşandığı bir dönemde, kamuoyu baskılanması ve sıkı bir hukuki takip sonucu açılan infaz davalarında yargılamaya bakan savcı ve hakimler ciddi bir baskılanma altında kalarak yargılamayı sürdürüyorlar.

Bu baskılanma, her şeye rağmen yargılanan polisleri aklamaları için kendilerine çeşitli güçlerce yapılmakta. Bu durum, savcı ve hakimlerin olayı aydınlatma konusunda hiçbir çaba içine girmeyi istememeleri, klasik kalıplar içinde duruşmalara son vermek istekleri ile kendisini gösteriyor. Kasten adam öldürme ihtimalini ortaya çıkarabilecek hiçbir soru sormamalarının, delilleri toplamak konusundaki isteksizliklerinin nedeni çoğunlukla bu baskıdır. Öldürülen şahısların örgüt üyesi oldukları iddiasını dikkate alarak öldürmeye meşruluk zemini aramaları da bu baskılanmayı yansıtmakta.

Hakim ve savcılar için yargılamada amaç, suya sabuna dokunmayan bir yargılama yapmak ve kimseye ceza vermeden bitirmektir. Bunun aksi için çaba gösteren müdahil ve avukatları en büyük sıkıntılarıdır. Çünkü bunlar klasik şekilde sordukları "Teslim ol çağrısı yapıldı mı?" veya "Kaç kez yapıldı?", "Çatışma çıktı mı?" gibi cevabı belli olan sorular dışında sorular sormaktadırlar. İnfazın karıtlarını araştırmalarının görevleri olduğunu ısrarla belirtmektedirler. Hatta dava açılıncaya kadar geçen süre içinde neden delillerin toplanmamış olduğunun hesabını sormaktadırlar. Bütün bunlar infaz sanıklarını biraz daha zor duruma sokacak nedenlerdir. Ve bunların yapılması halinde mevcut yasalara göre ceza vermek zorunda kalabilirler. İşte bu olasılık, bu tür davalara bakan savcı ve hakimlerin hiç düşünmek istemedikleri bir olasılıktır.

Bugüne kadar gerçekleşen infazların önceden tasarlanmış, planlanmış öldürme olayları olduğu, yapılan pek çok yargılamada ortaya çıkan bir gerçeklik. İşte bir yandan bu gerçeklik, diğer yanda devletin polisini korumak için aldığı her türlü yasal(!) yasal olmayan tedbir ve emirlerin yarattığı baskılanma altında hakim ve savcıların bağımsız ve tarafsız kalmalarından söz edilemez.

Bu baskılanma altında kalan kimi iyi niyetli hakimler vicdanlarının sesini duymamaya çalışırlar. Çünkü bu sese kulak verdiklerinde kendilerini gelecek korkusu sarmaktadır. İstenilenin dışında bir karar verdiklerinde sicillerinin ne olacağını, nereye sürüleceklerini düşünmek zorunda kalırlar. Bu nedenle infaz davalarını yargılamalarında kamuoyu vicdanını rahat ettirecek bir sonucun çıkmasını beklemek boşunadır. Verecekleri bir ceza kararı karşısında kendilerini sahiplenecek bir güç bulamamanın kaygısı hep vardır. Böyle bir güç olsa dahi devlet gücü karşısında ne kadar etkili olabileceği de soru işaretidir. İşte bütün bu kaygı ve baskılanmalar infaz davalarının akıbetlerini bugünden belirtmektedir. ✪

Filistinlilerin gözüyle Esad-Clinton zirvesi

Ortadoğu'da yeni bir şey yok

Ortadoğu'da "yeni dünya düzeni" peşinde koşan ABD emperyalizmi önce Arafat önderliğindeki FKÖ'yü İsrail ile masaya oturttu ve Filistinliler için ihanetten başka bir anlamı olmayan Gazze-Eriha anlaşmasını onaylattı. Emperyalizmin büyük umutlarla lanse ettiği anlaşmanın yalnızca aldatmaca olduğu çok geçmeden açığa çıktı, çünkü İsrail ne Gazze'den ne de Eriha'dan geri çekilmeye niyetli olmadığını göstermekte gecikmedi.

Emperyalizmin "sessiz" bir Ortadoğu hayali her ne kadar Gazze-Eriha fiyaskosu ile birlikte sarsıldıysa da umudunu kaybetmeyen ABD Başkanı Clinton, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'la bir araya geldi. 16 Ocak'ta yapılan Esad-Clinton görüşmesi de emperyalist medya tarafından oldukça farklı yansıtılırken, Filistinliler "Ortadoğu'da yeni bir şey yok" diyorlardı. Çünkü görüşmeden önce de, sonra da Filistin'de siyonist işgal ve mücadele sürüyordu. Tam da görüşmenin yapılacağı günlerde İsrail askerleri yine katliamlar peşindeydi.

13 Ocak... İşgal altındaki topraklardaki El Halil Kasabası. Gece saat 21:00'de İslami Direniş Hareketi'ne (HAMAS) ait bir üs siyonist İsrail askerleri tarafından kuşatıldı. Üste bulunan savaşçılar üslerini savunmaya kararlıydı. Saat 8.00'e kadar süren 11 saatlik çatışmanın sonunda bir İsrail askeri ölüp, üçü de yaralanırken üste bulunan 4 HAMAS savaşçısı da şehit düştü. Şehitlerden üçü El Halil Kasabası'ndandı: Amcet Fuat Ebu Halef, Amcet Hamdan Şebbana, Ferit Hamad. Kabataya Kasabası'ndan Muhammet Saleh Şerif Kamil şehit düştüğünde tıpkı komutan Ebu Halef ve diğerleri gibi 20 yaşındaydı...

14 Ocak... Yalnız yakaladığı siyonist subayı cezalandırarak silahını alan HAMAS savaşçısı Yusuf Muhammed İslim, daha sonra silahlı çatışmaya girdiği askerlerden birini daha öldürdükten sonra şehit düştü...

13-14 Ocak'ta olanlar işgal altındaki topraklarda yaşananlardı. Oysa siyonist İsrail'in saldırganlığı yalnızca işgal altındaki Filistin topraklarıyla sınırlı değildi, Lübnan'a kadar uzanıyordu.

19 Ocak... Filistin Halk Kurtuluş Cephesi- Genel Komutanlık örgütünün Lübnan'da bulunan mevzileri İsrail savaş uçakları tarafından bombalandı. Bombalamada FHKC-Genel Komutanlığını 4 savaşçısı şehit düştü. Şehit düşen savaşçılardan Fakira doğumlu Muhammed Mahmud Muhammed dışındakiler, İşgal edilen topraklar yanında bir Filistin gerçeğini daha ifade ediyordu. Göçmenlik ve kamplar... Muhammed Musa Şehade ve Abdo Mustafa Baltacı; Yarmuk; Semir Ahmet İbrahim Ali; Homs kampındandı...

Geçtiğimiz günlerde Cenevre'de yapılan Esad-Clinton görüşmesi, ortaya çıkaracağı sonuçlar itibariyle Ortadoğu halkları içinde kuşkusuz en çok Filistinlileri ilgilendiriyordu. Ortadoğu muhabirimiz de görüşmenin ardından olası gelişmeler ve Suriye'nin tavrı üzerine bazı Filistin örgütleriyle görüştü. Muhabirimizin görüştüklerinden birisi de FHKC Genel Sekreteri George Habbaş'tı. FHKC'nin yanı sıra Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi-Fetih (Fetih İntifada), İslami Direniş Hareketi (HAMAS) ve Filistin'in Kurtuluşu İçin Demokratik Cephe (FKDC) ile de görüştük.

Emperyalist medyalar her ne kadar Esad-Clinton görüşmesini ABD emperyalizminin bir başarısı gibi yansıtsalar da Filistinliler hiç de öyle düşünmüyorlar. Özellikle Hafız Esad'ın Filistin'in kurtuluşu için savaşanları, Clinton'la 16 Ocak'ta yaptığı görüşmede "Kendi ülkesini kurtarmak için işgalci İsrail ordusuna karşı savaşan Filistinli bir genci nasıl terörist olarak nitelendirebiliriz. O genç terörist değil, özgürlük savaşçısıdır..." sözleriyle özgürlük savaşçıları olarak nitelemesi tüm Filistin örgütlerinin vurgu yaptığı ortak noktalar oldu.

Fetih-İntifada; "İsrail'in Zamana İhtiyacı Olacak"

Görüşmeleri Suriye diplomasisinin bir başarısı olarak değerlendiren Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi-Fetih (Fetih-İntifada) temsilcisi ise özetle şunları söyledi: "Esad, Clinton'la görüşmesinde ulusal konulardaki tutumunu pekiştirdi. Bu görüşmede Suriye kendi görüşünü ve barıştan ne anladığını açıkladı. Suriye'ye göre çözüm, İsrail'in işgal ettiği tüm topraklardan geri çekilmesi.

Bizce bu zirve Suriye diplomasisinin bir başarısı ve Gazze-Eriha gibi bireysel anlaşmalara bir darbedir. Esad'ın getirdiği öneriler İsraillileri zor durumda bıraktı. Bu önerilerden sonra İsrail'in zamana ihtiyacı olacak. Tabii bu süreci diğer taraftan ABD'nin tutumu ve Clinton'ın söylediklerinde ne kadar ciddi olduğu da etkileyecek. Bize göre, bekleyecekler; beklemek onların daha çok işine gelecek."

FKDC; "Kısmi ve Bireysel Çözümlere Ret"

Bu arada FKDC'nin Dış İlişkilerden Sorumlu Merkez Komite Üyesi Ebu Vahit, örgütünün Esad-Clinton zirvesinden sonra açıklanan gelişmeleri olumlu bulduklarını söylerken, Esad'ın tutumunun da rahatlatıcı olduğunu özellikle belirtiyor, bunun gerekçesini de "Çünkü Esad Ortadoğu'da barışın kaynağını uluslararası hukuk kurallarından alacağını ve barışın asıl olarak İsrail'in 1967'de işgal ettiği topraklardan tam çekilmesinin izlenecek yolu olacağını vurguladı. Başkan Esad, adil ve tam çözümü, Filistin halkının kaderini tayin hakkını, bağımsızlığını ve göçmenlerin geri getirilmesini sahiplendi. Kısmi ve bireysel çözümleri reddettiklerini açıkladı." şeklinde ortaya koyuyordu.

FKDC Merkez Komite Üyesi ABD içinde "Clinton basın toplantısında ABD'nin İsrail'i desteklediğini görüşlerini tekrarladı. Ama İsrail'in uluslararası hukuku ihlal eden tavırlarını açıklayamadığı gibi 'işgal altındaki topraklar' sözünden de özellikle kaçtı. Clinton kaçamak davrandı" yorumunda bulundu.

HAMAS; "Esad Direnişi Savundu"

Diğer örgüt temsilcileri gibi İslami Direniş Hareketi (HAMAS)'nin temsilcisi de Suriye'nin tutumunu güçlü olarak değerlendirirken Esad'ın Filistin ve Lübnan'daki yurtsever-islami direnişi savunduğuna vurgu yapan bir açıklama yaptı. "Suriye başkanının Clinton'la görüşmesi sırasında Washington'un 'terör' dediği islami-yurtsever direnişi savunduğuna inanıyoruz... Esad toplantı sonunda yaptığı açıklamadan da anlaşıldığı gibi Filistin, Arap halklarını "terörist" olarak suçlanmasına karşı Suriye'yi, Filistin ve Lübnan'daki yurtsever -İslami direnişi savundu."

Görüştüğümüz temsilcilerin görüşleri özetle böyleyken, Filistin Komünist Partisi yayın organı Halkçı Direniş dergisi de "Gerçekte bu gibi zirvelerin sonuçları ancak bir süre sonunda ortaya çıkar. Ama denilebilir ki, Başkan Esad Suriye'nin eski tavrını sürdürdü (...) ABD açısından ise, bazı şeylerin değişmesi zor. Örneğin bugün Filistin halkının bağımsızlığının tanınması ve işgal altındaki topraklardan çekilmesi için İsrail'i ikna etmek ya da bu kararı vermek kendi çıkarlarıyla çelişiyor. Bu çıkarlarından vazgeçmesi kısa vadede beklenemez." diyordu.

Ortadoğu muhabirimizin görüştüğü temsilcilerin dile getirdiği görüşlerden çıkan sonuç; Clinton-Esad görüşmesinin Filistinliler için çok şey değiştirmediğidi. Bugün de siyonist işgal ve ona karşı direniş sürüyor, yani Filistinliler için Ortadoğu'da değişen bir şey yok...

Esad-Clinton zirvesiyle değişen bir şey olmadı. Filistin'de siyonist işgale karşı direniş sürüyor.

Devrimci Sol:

"Her zaman Filistin halkının yanındayız"

Filistin solunu oluşturan iki ana gruptan biri olan Filistin'in Kurtuluşu İçin Demokratik Cephe (FKDC)'nin 25. kuruluş yıldönümü Ocak ayının son haftasında kutlandı. Son süreçte FHKC ile birlik görüşmelerini sürdüren ve Gazze-Eriha ihanet anlaşmasına karşı aldıkları tavırla onlu örgütler arasında önemli bir yeri olan FKDC'nin kuruluş kutlamalarına Devrimci Sol Ortadoğu Temsilciliği de gönderdiği bir mesajla katıldı.

"Filistin'in Kurtuluşu İçin Demokratik Cephe'li Yoldaşlara" başlığını taşıyan mesajda, Filistin halkının on yıllardır siyonizme ve emperyalizme karşı sürdürdüğü savaş selamlanarak Devrimci Sol'un bu savaşta her zaman Filistin halkının yanında olduğu belirtildi "Silahlı mücadelenin boğulmaya, gericiliğe karşı her türden muhalefetin ehlileştirilmeye çalışıldığı günümüzde biz Türkiye cephesinden emperyalizme ve her türden işbirlikçilerine karşı savaşımızla Filistin halkının ve savaşan-ezilen bütün halkların yanında yer almaya devam edeceğiz. Filistin halkı savaşının her aşamasında Devrimci Sol savaşçılarını yanında, aynı siperde bulacağından kuşku duymasın." sözleriyle emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı sürdürülen mücadelede, Devrimci Sol'un dayanışmaya ve desteğe verdiği önem vurgulandı.

Bugün içinde bulunduğumuz süreçte teslimiyete karşı mücadele birliğinin sağlanması ve savaşın yükseltilmesi görevinin her zamankinden daha sıcak ve acil olduğunun da belirtildiği mesajı; "Emperyalizme ve Teslimiyete Karşı Mevzilerimizi Yükseltelim.", "Zafer Savaşan Filistin Halkının Olacaktır" sloganlarıyla son buldu.

"Yeni dünya düzeni" Vietnam'a saldırıyor

Emperyalizmle, kapitalizmle uzlaşmanın azı-çoğu yoktur. Sosyalist ülkeler hem kendi gelecekler için, hem dünya halkları için direnmek, sosyalizmde ısrar etmek zorundadırlar.

ABD emperyalizmi yıllardır uykularını kaçıran kabusunu alt edebilmek amacıyla yeni bir siyasal hamle yaptı. 30 yıldır önemli bir düşmanı olarak gördüğü ve katı bir şekilde ambargo uygulayarak cezalandırmaya çalıştığı Vietnam'a karşı yeni bir politika hayata geçirmeye başladı. Clinton yönetimi, 30 yıldır uygulanan ambargonun kısmi olarak kaldırıldığını, Vietnam'la ekonomik ilişki kurulduğunu açıklayarak Vietnam politikasına "yeni" bir biçim verdi.

Kuşkusuz, bu yeni biçim ABD'nin sosyalist bir ülkeyle "barışması" anlamına gelmiyor. Başlatılan bu ekonomik ilişki, ABD'nin "yeni dünya düzeni"nin Uzakdoğu'ya yönelik bir manevrasından başka bir şey değildir.

Görünürde bir yumuşamadan söz edilse de, aslında bu politikayla ABD emperyalizmi Vietnam'ı önce ekonomik, ardından da siyasal olarak hegemonya altına alma planları içindedir. Hem ekonomik açıdan yeni bir pazar elde edilmesi, hem de Vietnam'ın ekonomik-siyasi egemenlik altına alınabilmesi bu planın asıl içeriğidir.

ABD yönetimi, yıllarca koyu bir anti-Vietnam propagandasıyla koşullandırdığı Amerikan kamuoyunu aldığı karar doğrultusunda ikna edebilmek için diplomatik açıdan ilişki kurmadığını açıklarken, siyasal hedeflerini de net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Vietnam öteden beri ABD için –genel olarak emperyalizm– bir prestij sorunu olmuştur. Ezilen halkların kendinden katbekat büyük düşmana karşı da olsa, haklı mücadelelerinde sonuna kadar direndiğinde zafere ulaşabileceğinin somut örneği ve ulusal kurtuluşun simgesidir Vietnam. Dünyanın en ücra köşesinde bile ezilen halkların emperyalizme karşı yürüttüğü kurtuluş savaşında bile bayrak olan Vietnam'ın egemenlik altına alınmasının bu anlamıyla emperyalizm açısından özel bir önemi vardır.

Özellikle yıkılan, dağılan sosyalist ülkelerin ardından yürütülen yoğun anti-komünist propagandaya rağmen, Küba, K.Kore ve Vietnam'ın emperyalist hegemonyacılık karşısında göstereceği direnç halkların geleceği açısından daha bir önemli olacaktır.

Dağılan sosyalist ülkelerden sonra tek "süper güç" olarak kalan ABD emperyalizmi, elinde bulundurduğu askeri güç vasıtasıyla "yeni dünya düzeni" adı altında emperyalist hegemonyacılığı tüm dünyaya kabul ettirmek için daha cüretkar davranmaktadır. Egemenliği için tehdit oluşturabilecek her türlü engeli ortadan kaldırmak için yoğun bir mücadele vermektedir. Kuveyt işgaliyle ekonomik ve siyasi çıkarlarına dokunan Irak'a düzenlenen operasyon, Somali'nin işgali... bunun örnekleridir.

Emperyalizmle, kapitalizmle uzlaşmanın azı-çoğu yoktur. Böyle bir sürecin nerelere vardığının örnekleri henüz çok canlıdır. Sosyalist ülkeler hem kendi gelecekler için, hem dünya halkları için direnmek, sosyalizmde ısrar etmek zorundadırlar. ✪

Bosna'da savaş sürüyor

23 aydır tüm dünyanın gözleri önünde iki halk birbirini katlediyor. Emperyalizmin halkları birbirine kırdırma politikasının sonuçlarından başka bir şey olmayan bu savaşta, her gün onlarca insanın ölmesi neredeyse tüm dünyaya kanıksatıldı. İki halkın kışkırtılmış duygularla birbirine karşı kin ve nefretle doldurulduğu, her türlü katliamı, vahşeti rahatlıkla gerçekleştirebilecek bir hale getirildiği bu savaşta, emperyalizmin desteğini daha fazla yanında bulan Sırplar saldırılarını tırmandırdılar. 4 Şubat'taki saldırı gerçekte bu tırmanmanın vardığı son noktaydı.

İki Yıllık Savaşın Bilançosu: Öldürülmüş Binlerce İnsan

Yugoslavya'nın dağılması ve emperyalizmin milliyetçiliği açıkça kışkırtmasıyla birlikte ortaya çıkan etnik sorunlar 1992 Nisan'ından bu yana açık ve kanlı bir çatışmaya dönüştü.

Tito'nun Yugoslavya'sında bir arada ve çatışmalardan uzak, birlikte yaşanan günlerin yerini Sırpların, Boşnakların ve Hırvatların her gün birbirlerinden onlarca kişiyi öldürdükleri, birbirlerinin yaşadıkları toprakları işgal ettikleri bir savaş aldı. İlk çatışmalardan bugüne kadar geçen 23 aylık süreçte milliyetçi Sırplar, Boşnaklara karşı saldırıya geçtiklerinde emperyalizmin direkt ya da dolaylı desteğini de yanlarına almışlardı. Bu destek onları askeri anlamda daha güçlü ve daha pervasız yaptı. "Etnik arındırma" adıyla on binlerce Bosnalı kadına tecavüz edildi. Boşnakların oturduğu tüm köy ve kasabalar kuşatılıp, topa tutuldu. BM başta olmak üzere tüm emperyalist ülke ve kurumların seyirci kaldığı bu iki yıl boyunca Sarayboşna'daki her on evden altısı bombalarla yıkıldı, 545 bin nüfuslu Sarayboşna'nın nüfusu 380 bine düştü. 16 bini çocuk olmak üzere 56 bin kişi yaralandı, sakat kaldı. Ve 23 ay içerisinde 9500 Boşnak, Sırp bombalarıyla öldürüldü ki; bunların da 1500 tanesi çocuktu. Emperyalizmin icazetiyle kol-kanat gördüğü katliamların faturası işte buydu... Elbette bu faturanın karşı tarafı da vardı. Sırplar da Boşnaklar tarafından öldürülüyordu. Ki, emperyalizmin istediği de buydu zaten. Emperyalizm için önemli olan bir tarafın daha az ya da daha fazla katliam yapıyor olması değil, iki halkın da güçsüzleştirilerek kendi çıkarlarının en avantajlı olacağı bir ortamın sağlanmasıydı. Yugoslavya üzerindeki çıkarları gereği desteğini Sırplara yöneltmişti.

Oligarşiye Bir İç Politika Malzemesi: Bosna

Son Sırp saldırısının ardından başta Demirel olmak üzere burjuva politikacıları BM'yi, NATO'yu, Avrupa Birliği'ni vb. göreve çağırıp, Bosna'ya müdahale etmelerini istediler. Oysa ne saldırı ilkti, ne de yapılan çağrılar. Daha geçen yıl Hasan Celal Güzel'den Baykal'a kadar birçok "Bosna Fatihi" çıkmış, ortalık en gericisinden, sosyal demokratına kadar burjuva partilerin Bosna için düzenlediği "yardım" kampanyalarıyla dolmuştu. Aynı oyunu 4 Şubat katliamından birkaç gün önce yanına Butto'yu da alarak Bosna'ya giden Çiller de sürdürdü.

Bundan tam bir yıl önceki 34. sayımızda Bosna için başlatılan bu göstermelik çabaları bir seferberliğe benzetmiş, oligarşinin emperyalizmden bağımsız hiçbir şey yapamayacağını dile getirirken de; *"Ama hepsinin hevesini Beyaz Saray kursağında bırakıyor. Bosna için en keskin sloganları haykırsalar ve şovlar da yapsalar, Beyaz Saray'a boyun eğiyorlar. ABD'nin çizdiği sınırların bir adım ötesine gidemeyecek kadar işbirlikçi ve acizler. Emekçi halkın istemlerinin üzerini örtmek için Bosna'yı kullandıkları gibi, ellerinden ABD'nin dediğinden başka bir şey gelmediği halde Bosnalıların umudunu sömürüp, istismar edecek kadar alçalıyorlar."* demiştik. Aradan geçen bir yıl ve değişmeyen Bosna gerçekliği bu tespitlerimizin en güzel kanıtı oldu. TC ikiyüzlü tavrını bugün yine israrla sürdürüyor. Bosnalıların kanı burjuva partileri için bir politika malzemesi olmaktan öte bir anlam taşımıyor.

Emperyalizm "Barış Güvercini" Rolünde Israrlı

Daha önce de olduğu gibi 4 Şubat'taki bombalamanın ardından emperyalist ülkelerin gündeme getirdiği "askeri müdahale, ambargo" tartışmaları aslında halkları ve dünya kamuoyunu oyalamaktan başka bir şey değildi.

Şimdi de son bir haftadır Sırplara yönelik hava harekatı yapılısın önerilerinin, İtalya'daki NATO üslerinde verilen alarmların, estirilen askeri müdahale rüzgarlarının yerini her zamanki gibi sorunu BM'ye ve NATO'ya havale eden açıklamalar almaya başladı.

Emperyalizmin açık çıkarlarının olduğu yerlerde askeri müdahalelerde bulunmak için onay beklemeyen BM, Somali'de, Irak'ta gösterdiği "şahin"liğini emperyalistlerin çıkarlarının sarsılacağını bildiği Bosna'da gösteremiyor ve iki yıldır "barış güvercini" rolünü ısrarla sürdürüyor. Son olarak da müdahale konusunu NATO'ya havale ederek kendini rahatlattı. Öte yandan Irak'a müdahalede tereddüt etmeyen ABD'nin de her gün onlarca kişinin öldüğü Bosna'ya müdahaleden kaçınması emperyalizmin ikiyüzlülüğünü en çıplak haliyle ortaya koyuyor. Emperyalizm, sanki oradaki savaşı çıkarın ve kışkırtanın kendisi olduğunu gözlerden kaçırmaya çalışıyor.

"Müdahale"... "Ültimatom"... "Diplomatik Çözüm"...

Sırplara yönelik askeri müdahale konusunun gerçekte bir oyalama olduğu, 9 Şubat'ta Brüksel'de toplanan NATO Konseyi'nin aldığı kararla da açıklık kazandı. Konsey'de son günlerde yoğunlaşan tartışmaların ardından, herkesi "memnun" eden bir karar alındı: "Müdahale"den önce "ültimatom"...

Türk basınında abartılarak yansıtılan ve "Eğer Sırplar Sarayboşna etrafındaki ağır silahlarını on gün içinde geri çekmezlerse... Sürenin biteceği 20 Şubat'a kadar Sarayboşna'ya yönelik bir saldırı olursa..." şartlarına bağlanan ültimatomun verildiği günlerde, Bosna'da Sırplar ve Boşnaklar arasında ateşkes sağlanmıştı bile. Ateşkesin süresinin ne olacağından çok, müdahaleye yönelik çabaların engellenmesi daha anlamlı Sırplar için.

Şu anda tartışılan "diplomatik çözüm" de durumu değiştirmeyecektir. Emperyalizmin de onayıyla Sırplar zaten Bosna-Hersek'te birçok bölgeyi fiili olarak ellerinde tutuyorlar. Mevcut koşullarda "diplomatik çözüm" verilecek ufak-tefek tavizler dışında Sırpların işgalini onaylamaktan, dolayısıyla yaklaşık iki yıldır süren düşmanlığın kalıcılaştırılmasından başka bir anlam taşımıyor. Emperyalizmin dayattığı da budur zaten.

Halklar arasındaki düşmanlığın kök saldığı Bosna-Hersek'te sorun kısa vadede diplomasi ile çözülecek gibi görünmüyorsa da, emperyalizm adım adım kendi "çözüm"ünü dayatıyor.

Emperyalizm önce halkları birbirine düşürüyor, sonra kurtarıcı rolünde sahneye çıkıyor. Boşnaklarla Sırplar arasında süregelen savaşın çözümü de emperyalistlerin müdahalesinde değildir. Gelinen noktada öne çıkan Sırp saldırılarının durdurulması için emperyalizmden medet ummak, müdahale çağrıları çıkarmak da emperyalizme bağımlılığın bir başka biçiminden başka bir şey değildir. Emperyalizmin askeri anlamda müdahale ettiği hiçbir yerde halklar lehine bir çözüm çıkmamıştır. Çözüm, emperyalizmin müdahalesinde değil, emperyalizmin Bosna-Hersek'ten, Sırbistan'dan elini çekmesindedir. Çözüm halkları birbirine düşman eden değil, birleştiren, kaynaştıran sosyalizmdedir. ✪

Bosna'da değişen bir şey yok

"Soruna barışçı çözüm bulunmasına öncelik verirken bu insani hedefleri başarabilmek için BM'nin gerekirse askeri güç kullanılması önerisini de destekleriz." (Lizbon, 1992 Haziran, Avrupa Birliği Zirvesi)

"NATO, Sarayboena ile diğer bölgelerin ölüme mahkum edilmesi durumu karşısında derhal hazırlıkların yapılması kararı almıştır. Güçlü önlemler arasında sorumlulara karşı hava taarruzları da bulunmaktadır." (1993 Ağustos, NATO Genel Sekreteri M.Wöerner)

- ✓ 27 Mayıs 1992; Sarayboena'da ekmek kuyruğuna düşen top mermisi 20 kişinin ölümüne yol açtı. Yaralı sayısı 70.
- ✓ 22 Ocak 1994; oyun oynayan çocukların üzerine düşen top mermisi 6 çocuğu öldürdü.
- ✓ 4 Şubat 1994; Sarayboena pazar yerine düşen top mermisi çoğunluğu kadın ve çocuk 68 kişiyi öldürdü. 200 yaralı var.
- ✓ Ve Şubat 1994; Emperyalizm savaş kışkırtıcılığına devam ediyor...

Eminönü belediye işçileri "Bizim de direniş silahımız var"

3 aydan beri aylıklarını ve sosyal haklarını alamayan Eminönü Belediyesi işçileri direniş sonucu haklarını elde ettiler.

7 Şubat'ta Eminönü Belediye Başkanı, DİSK Genel Başkanı ve Genel-İş yöneticileri bir araya gelerek 4 maddelik bir protokol imzaladılar. İmzalanan protokolde "1-7 Şubat'ta 2 maaşın ödenmesi, 2- Direniş esnasında bulunan işçilere herhangi bir soruşturmanın açılmaması ve direnişten dolayı aylıklarından kesinti yapılmaması, 3- 2 aylık ücret bedeli dışında kalan paraların en geç 14 Şubat'ta ödenmesi, 4- İmzalanan bu protokol dışına çıkıldığında sorumluluğun işçilere değil, işverene ait olduğu" belirtildi.

Anlaşma sağlandıktan sonra sendikacı Erol Ekici ve temizlik işçileriyle görüştük. İşçilerin üyesi bulunduğu Genel-İş 7 Nolu Şube Başkanı Erol Ekici, "Bugüne kadar yaptığımız eylemlerde Belediye yönetimiyle birlikte siyasi iktidarı hedef aldık. Siyasi iktidarın içinde bulunduğu kriz belediye yönetimlerine de yansımaktadır. Biz, bunları her eylemimizde açıkladık. Bundan sonra da açıklıyoruz. Yapacağımız bütün eylemliliklerin ilk hedefi siyasi iktidar ve belediye yönetimleri olacaktır." dedi. Temizlik işçilerinden Mustafa Derebaşı ise "Bizlerin bu duruma düşmesindeki tek sebep devletin duyarsızlığıdır. Bugün devlet bir özelleştirme furyası içinde çırpınıyor. İşçiler aylıklarını almış mı, almamış mı kimsenin umurunda değil. Geçmişte bu belediyede böyle bir sorun yaşanmıyordu, aynı işçiler vardı. Herkes zamanında aylıklarını alıyordu. Şimdiki yerel yönetimde bulunan insanlar yolsuzluklarla uğraştığı için işçinin parasını ödeyemiyorlar." dedi.

Hemen hemen son bir yıldır bütün alacaklarını eylem ve direnişte kazanan işçiler, bundan sonraki süreçte de kendilerine güveniyor, "Bizim de direniş silahımız var" diyorlar.

Ceytaş işçileri fabrikayı işgal ettiler

Adana (Mücadele)- *Adana Ceyhan'da bulunan, CIM-TEKS'e bağlı Ceytaş Fabrika'sında "Fabrika zarar ediyor" gerekçesiyle işten atılan 600 işçinin 31 Ocak'ta fabrika önünde başlattıkları direniş devam ediyor.*

İşçiler direniş sürerken 3 Şubat'ta fabrika arabalarının satılacağı haberini aldılar. Bunun üzerine işyerini işgal ettiler. İşçilerin bir kısmı da siyasi partileri dolaştılar ve sorunlarını anlatarak "Fabrikadan hıçbir aracın ve makinenin satılmasına izin vermeyeceğiz. Hakkımızı alıncaya kadar da direneceğiz" dediler. Ayrıca siyasi partilerin sorunlarının çözümünde somut adım atmadığı takdirde, 27 Mart seçimlerini protesto edeceklerini ve parti binalarını işgal edeceklerini de belirttiler. İşverenin fabrikanın zarar ettiği şeklindeki açıklamasına karşı görüşlerini belirten işçiler ise "Yıllardır zarar etmeyen bir fabrika nasıl oluyor da 7 ay içinde zarar ediyor. Bu taşeronlaşma için bir oyundur. Fabrika zarar ediyorsa bizim işverenden tazminat olarak alacağımız 70 milyarla buraya talibiz. 600 kişinin hakkını kimseye yedirtmeyiz." dediler.

İşveren 600 işçiyi işten çıkardı. Ceytaş'ta işçilerin direnişi sürüyor.

Toros Gübre İşçilerinden Ceytaş İşçilerine Destek

Toros Gübre işçileri de direnişte olan Ceytaş işçilerini ziyaret ederek direnişlerine her yönden destek sunacaklarını açıkladılar. "Ceytaş İşçilerini Selamlıyoruz" yazılı pankartı fabrikanın önüne asan Toros Gübre işçileri, işçi sınıfının mücadele geleneğine bir yenisinin daha eklendiğini belirterek şu açıklamayı yaptılar. "Haklılığımıza ve kazanacağımıza olan inancımızla bu onurlu direnişi sürdüren Ceytaş işçilerini selamlıyoruz. İnanıyoruz ki, Ceytaş işçileri de işçi sınıfının direniş geleneğine bir yenisini daha ekleyeceklerdir."

Osmaniye Belediyesi'nde iş yavaşlatma

Adana (Mücadele)- Osmaniye Belediyesi'nde çalışan ve Belediye-İş Sendikası'na üye olan 1200 işçi 3 aylık maaşlarını ve sosyal haklarını alamadıkları için 2 Şubat'ta iş yavaşlatma eylemi yaptılar.

Belediye binası önünde vezne kuyruğuna girerek iş yavaşlatan belediye işçileri Belediye Başkanı İbrahim Karayiğit'in kendilerini sürekli yalan söyleyerek aldatmaya çalıştığını açıkladılar. Belediye başkanı için "Maliye Bakanıyla görüştüğünü fakat bir sonuç alamadığını söyleyip yine bizleri oyalamaya çalışıyor" dediler. İşçilerin direnişte kararlı olması üzerine İbrahim Karayiğit yeniden Maliye Bakanıyla görüşmek zorunda kaldı. Ve işçilere Pazartesi günü paraların tümünü ödeyeceğini belirterek eylemlerine son vermelerini istedi. İşçiler de 14 Şubat'a kadar paraları ödenmediği takdirde şalterleri indirerek eylemlerine yeniden başlayacaklarını açıkladılar.

Gaziosmanpaşa belediye işçileri Çiller'e protesto mektubu gönderdiler

7 aylık maaşlarını ve 2 yıllık toplu sözleşmeden doğan ücret farklarını alamayan Gaziosmanpaşa belediye işçileri 7 Şubat'ta Tansu Çiller'e sorunlarına ilişkin protesto mektubu gönderdiler. Fen İşleri Müdürlüğü önünde toplanan 200 işçi, Gaziosmanpaşa Postanesi'ne kadar "İşçiyiz Hakkıyız Kazanacağız", "Yaşasın İşçilerin Eylem Birliği" sloganlarını atarak yürüdü. Yürüyüş esnasında megafonlarla çevre esnafa ve halka direnişleri hakkında bilgi veren işçiler, üzerlerine giydikleri yazılı önlüklerde de sorunlarını dile getirdiler. Tansu Çiller'e gönderdikleri mektupta 9 aydan bu yana aylıklarını alamadıklarını, haklarını aramak istediklerinde de direnişçi, işgalci işçiler olarak lanse edilerek, baskıya maruz kaldıklarını belirterek, sorunlarına çözüm bulunmasını istediler.

İstanbul Çorap işçileri Teksif'i bastı

Bilinen adı Parizyen çorap olan İstanbul Çorap Sanayi işçileri, kendilerini tehdit eden sendika yöneticilerini protesto etmek için Türk-İş Teksif Sendikası'nın Beyoğlu Şubesi'ne 3 Şubat'ta bir baskın düzenlediler.

Parizyen çorap işçileri Türk-İş Teksif'ten istifa ederek DİSK Tekstil'de örgütlenmeye çalışıyorlar. İşçileri kendi eliyle Teksif'e üye yaptırıp, Teksif aracılığıyla İstanbul Çorap'ı ucuz işçi cenneti haline getiren işveren işçilerin bu hareketlenmesini fark eder etmez baskılarını ve tehditlerini yoğunlaştırdı. İşçi kıyımına başladı.

2400 işçinin çalıştığı İstanbul Çorap'ta işçiler, üyesi oldukları Teksif'in adını sadece üye olurken duymuşlardı. Ve yöneticilerinin kim, sendika binalarının nerede olduğunu bilmedikleri bu sendikadan istifa etmeye başladılar. İşçilerin Tekstil'e üye olmasıyla birlikte Teksif Beyoğlu Şube Başkanı Ömer Tonyalı fabrika da görünmeye başladı. Amacı, işverenin de isteği üzerine, Tekstil'e üye olan işçileri buradan istifa ettirerek tekrar Teksif'e üye yapmak. Hatta bunun için gece vardiyasında bile fabrikaya noter getirtildi. Teksif'ten istifa eden işçiler tek tek bir odaya alınarak tehdit edildi. Tekstil'de örgütlenmekte kararlı olduklarını belirten Parizyen Çorap işçilerinden bir grup sendikaya giderek sendika yöneticilerinden yaptıklarının hesabını sordular.

"Biz Sizi Fabrikada Bir Veya İki Defa Gördük"

Teksif Beyoğlu Şubesi'ne giden işçiler Şube Başkanı Ömer Tonyalı'ya kendisini fabrikada bir veya iki defa gördüklerini söylediler. Teksif yöneticilerinin aslında işçilerle görüşmesinin pek de önemi yoktu. Çünkü onlar işçilerle ilgili bütün sorunları işveren ve sendikacı (!) olarak kendi çıkarları doğrultusunda kolayca halledi-yorlardı. İşçilere uygulanan baskılar, insanlık onuru ile bağdaşmayan çalışma koşulları onların işine geliyor, İstanbul Çorap'taki saltanatlarının da ayakta kalmasını sağlıyordu. Daha önce bu işyerinde yaptığımız röportajda bir işçi, "Biz toplu sözleşmenin yapıldığını, 2 yılda bir Eylül ayından sonraki ücretimizin kısmı artışından anlarız" diyordu. 3 Şubat'ta sendikayı basan işçiler sözleşmeden neden haberdar olmadıklarını Ömer Tonyalı'ya sorduklarında, aldıkları yanıt ancak işçileri satan birinin verebileceği yanıttı: "Sendikalar zaman ve zemin bulduklarında sözleşme yapar, bu beğenilir veya beğenilmez."

İstanbul Çorap'ta işçilere işveren ve sendika yöneticilerinden başlayıp şefler, postabaşları ve sendika işyeri temsilcileri baskı yapabilir. Bütün baskılara rağmen insanlık dışı çalışma koşullarından kurtulmanın bir yolu olduğunu düşünen duyarlı işçiler bir arayış içine girdiler. DİSK Tekstil'de örgütlenmek de bu düşüncenin bir ürünü. Tabii yıllardır bu fabrikada, "Dediğim dedik, astığım astık" politikasının rehaveti içinde olan Parizyen'in patronu ve Teksif, işçileri yıldırmak için her türlü yönteme başvurdu. Ancak insanca bir ücret, insanca bir yaşam koşulu için Parizyen çorap işçilerine kararlılık ve direnmekten başka bir yol kalmıyor.

İşçilerin sendika baskınıyla birlikte sorunlarını kamuoyuna duyurması, Parizyen Çorap'ta işçi kıyımlarını gündeme getirdi. 9 Şubat'ta işten atılan işçilerle birlikte bir basın açıklaması yapan DİSK Tekstil Genel Başkanvekili Süleyman Çelebi "Teksif'in işverenle olan birliğinin altında işçileri tatil günlerinde çalıştırarak ödemediği 9 milyarlık parayı gizlemesinin yattığını" belirterek, gece fabrikaya gelen noter hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi.

KÇP'den imza kampanyası
"Sendikal hakkımız için bir imza da sen at"

Kamu çalışanlarının İstanbul'da düzenledikleri imza kampanyası pek çok kesimin desteğiyle sürüyor. Taksim'de Galatasaray Lisesi'nin ve Kadıköy'de iskele önünde masalar açılarak sürdürülen imza kampanyasında binlerce imza toplandı. 12 Şubat'ta bitirilen kampanyada toplanan imzalar daha sonra TBMM'ye verilecek.

"Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkımızın verilmesi için imza topluyoruz. Tüm kesimleri, kampanyamıza desteğe çağırıyoruz." Galatasaray Lisesi'nin önünden ya da Karaköy İskelesi'nden geçtiğinizde bu sözleri mutlaka duyacaksınız. İmza kampanyasını düzenleyen Kamu Çalışanları Platformu'na bağlı sendikaların adlarının yazılı olduğu bir pankart ve onların taleplerinin yer aldığı dövizler çarpacak gözünüze.

Ve masalarda imza toplayan, sendikal mücadelelerinai anlatan kamu çalışanları... Yüksek sesle taleplerini haykırıyorlar. Masalarına yaklaşan tüm insanlarla sohbet ediyorlar. Kampanya süresince polisinden askerine, emeklisinden sanatçısına, gazetecisinden evhanımına kadar toplumun tüm kesimlerinden imza topladılar. Kendileriyle konuştuğumuzda memurların dışında, diğer kesimlerden en yoğun katılımın öğrenci gençlikten olduğunu belirtiyorlar. Sloganları ise "Memurların sendikal mücadelesine destek için imza kampanyasına katılalım. Birbirimize destek verelim."

Kamu çalışanları, mücadelelerinin başarıya ulaşması için, başarıyı yeni kazanımlara doğru yönlendirebilmek için toplumun diğer kesimleriyle dayanışma içinde olmak gerektiğinin bilinciyle hareket ediyorlar.

Daha önceki imza kampanyalarının çoğunun derneklerde, sendikalarda, yani kapalı yerlerde sürdürildiğinü de anımsatarak, neden böyle bir yöntem kullandıklarını soruyoruz. BEM-SEN 1 No.lu Şube başkanı Ali Bingöl, masalarda en fazla duran memurlardan biri. Sorumuzu şöyle yanıtlıyor: "Bizim de kafamızda, klasık yöntemlerle fazla imza toplanamayacağı düşüncesi vardı. Ulaşılan çevre sınırlı kalacaktı. Bu yüzden BEM-SEN olarak halka açık bir imza kampanyası önerdik. Olduğça yararlı ve yerinde olduğunu da pratikte gördük. Günde ortalama üç bin imza topladık."

Memurlara yaşadıkları ilginç örneklerden bir kısmını anlıatmalarını istedik. "Bazen imza atmaya çekinen insanlarla karşılaştık. Ancak onlara ne için imza istediğimizi anlattığımızda 'Kendi isteğimle imza atıyorum' diyerek imza atıyorlardı. Ayrıca ekip otosunda ve caddede görevli bazı resmi polislerden de imza atanlar oldu. Yine masanın önünden geçen bir sivil polis 'Aslında bu haklar bize de lazım' diyerek imza attı." ✪

Kamu Çalışanları Yasası tartışılıyor

Hükümetten Ortak Komisyon Önerisi

Kamu çalışanlarının yürütülkeleri sendikal hak mücadelesi karşısında sıkışan siyasi iktidar, bugüne kadarki yalanlarına, manevralarına bir yenisini ekleyerek şimdi de yasayı hazırlamak için ortak bir komisyon kurulması önerisinde bulundu.

Hükümetin önerdiği ortak komisyon, hükümet, KÇSP, Eşgüdüm Komitesi ve Türk Kamu-Sen'den birer temsilci ve hukuk danışmanlarından oluşuyor. Bu komisyon tarafından hazırlanacak olan yasa tasarısı, Bakanlar Kurulu'na gönderilecek ve orada tekrar görüşülecek.

KÇSP Yürütme Kurulu'nun da böyle bir öneriyi kabul etmesinden sonra, 6 Şubat tarihinde, Ankara'da kamu çalışanları sendikaları bir toplantı düzenledler. Sendikaların ortak komisyon ve hazırlanacak yasa hakkında görüşlerini sundukları toplantı oldukça tartışmalı geçti.

Türk Kamu-Sen'e 13 Sendikadan "Evet"

Toplantıya katılan 18 sendikadan 13'ü ortak komisyonda Türk Kamu-Sen'in de olmasını savundular.

Ener-Sen, Tüm Bel-Sen, Eğit-Sen, Tarım-Sen, Sosyal Hizmet-Sen, Banka-Sen, Orkam-Sen, Emek-Sen, İl-Sen, Yargı-Sen, Demiryol-Sen, Tüm Haber-Sen'den oluşan bu sendikalar eğilimlerini "Ortak çalışanlar yasa taslağını hazırlayalım. Bakana götürelim. Bakan sıkıntıda; yasanın çıkıp çıkmayacağı belli değil. Bakanın görüşü doğrultusunda bir taslak çıksa bile bu da olumlu" şeklinde ifade ettiler. Bu sendikalar, görüşmelerin olumsuz bir şekilde sonuçlanmması için Türk Kamu-Sen'in de bu toplantılarda olabileceğini belirttiler.

Ancak, 5 sendika ilkeli olmak gerektiği konusunda birleşerek, Türk Kamu-Sen'in bu toplantılarda yerinin olmaması gerektiğini savundular. Bem-Sen, Sağlık-Sen, Tüm Sağlık-Sen, Tüm Gıda-Sen ve Hava-Sen tarafından savunulan bu yaklaşım gerektiğinde pratik bir tavra da dönüşebilecek. "Sendikal mücadelemiz iktidar tarafından boğulmak isteniyor. Siyasi iktidarın ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın bugüne kadarki olan tutumları bellidir. Sendikalara olumsuz bakıyorlar. Ayrıca mevcut sendikal haklara karşı olan Türk Kamu-Sen denilen devlet güdümlü faşist sendikayla birlikte aynı komisyonda yer almamak gerekiyor. Yer alanlar olsa da biz olmayacağız" şeklinde görüşlerini sundular.

Beş sendika ayrıca, KÇSP yürütmesinde yer alan sendikalara "KÇSP'de bulunan sendikaların görüşü alınmadan bakana hangi hakla komisyonda yer alabileceğinizi söylediniz?" sorusunu yönelterek, tüm sendikaların görüşleri alınmadan böyle bir karar verme yetkisine sahip olmadıklarını hatırlattılar.

Bem-Sen, Sağlık-Sen, Tüm Sağlık-Sen, Tüm Gıda-Sen ve Hava-Sen görüşlerini iki maddelik bir öneri halinde somutlayarak KÇSP'ye sundular.

"1-Bakanla yapılan görüşmede taslak bizim görüşlerimiz doğrultusunda çıkarılmalı, grevli-toplu sözleşmeli ve ayrımcılığı temel almayan bir çalışanlar yasası düzenlenmeli.

"2- Görüşme sadece KÇSP ile olmalı. Türk Kamu-Sen ve Eşgüdüm Komitesi bu toplantıya çağrılmamalıdır."

Kamu emekçilerinin sendikal örgütlülükleri önemli bir sorunla karşı karşıya. Devlet güdümlü sendikacılığa, faşist sendikalara karşı alınacak tavrın niteliği bu sorunun nasıl aşılacağının kriteri olacaktır. KÇSP'nin 6 Şubat toplantısı bu tartışmayı da sonuçlandırmak için yeni bir toplantı yapılmasını kararlaştırdı. ✪

Kısa... kısa... kısa...

ENER-SEN kapatıldı

Ankara (Mücadele)-Ankara Valiliği'nin 23. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde ENER-SEN'in kapatılması istemiyle açtığı dava sonuçlandı. TEK, DSİ, Elektrik İşleri, Etüd İşleri Dairesi gibi işyerlerinde sendikal çalışmalarını sürdüren ve 17 bin üyesi olan ENER-SEN mahkeme kararıyla kapatıldı.

7 Şubat'ta kapatılma kararını protesto etmek için bir basın toplantısı yapan ENER-SEN, "Grevli-toplu sözleşmeli sendikal hak ve demokrasi mücadelemizi eskiden olduğu gibi baskılardan yılmadan sürdüreceğiz." dedi. ✪

■ ■ ■

"Sürgünlere Son Verilsin"

Adana (Mücadele)-SAĞLIK-SEN Adana Şubesi'nde 4 Şubat'ta bir basın toplantısı yapan Adana Kamu Çalışanları Platformu, sürgünlerin bir an önce son bulmasını istedi. Elazığ'da SAĞLIK-SEN ve EĞİT-SEN üyesi pek çok memurun sürgün edildiğini belirten memurlar, "Adana Kamu Çalışanları olarak, arkadaşlarımıza yapılan bu baskıları ve uygulamaları kınıyor ve arkadaşlarımızın yerlerinde kalmalarını istiyoruz." dediler. ✪

■ ■ ■

Devletin yasa tasarısına protesto

Adana (Mücadele)-Çalışma Bakanlığı'nın memur sendikaları konusunda hazırladığı yasa tasarısını protesto eden Adana Kamu Çalışanları Platformu, 5 Şubat'ta İnönü Parkı'nda bir basın açıklaması düzenledi.

Açıklamalarında koalisyon hükümetine 1 Mart'a kadar süre tanıdıklarını belirten memurlar, yasanın istemleri doğrultusunda hazırlanmaması halinde yerel seçimlerde kullanacakları oylarla hükümetten hesap soracaklarını belirttiler. ✪

BEM-SEN'li memurlardan zamlara protesto

Devaluasyon ve arkasından gelen zamları protesto etmek amacıyla BEM-SEN'li memurlar 8 Şubat günü saat 12...30'da Anakent Belediyesi önünde yaklaşık 200 kişinin katıldığı basın açıklaması yaptılar. Protesto eylemine Haklar ve Özgürlükler Platformu da destek verdi.

BEM-SEN'li memurlar yaptıkları basın açıklamasında "27 Ocak günü açıklanan % 13.6'lık resmi devaluasyon sonrası zamlar sağanak halinde yağmaya başladı. Dışa bağımlı ekonomi, IMF ve Dünya Bankası'nın direktifleri ve emperyalizmin dayatmaları sonucu ekonomik kriz tüm milyle emekçilerin sırtına yüklendi. Kamu emekçilerine Ocak ayı başı Mart ayı sonu itibarıyla reva görülen % 15'lik zamlar ise bir gecelik devaluasyon kararıyla geri alındı." denilerek örgütlü güçle bugünlere gelindiği ve bugünlerin de yine örgütlülükle aşılacağı belirtildi. Memurların protesto eyleminde "Devlet Güdümlü Sendikaya Hayır", "Savaş Zamlarına Hayır", "Memuruz Hakkıyız Kazanacağız" dövizleri göze çarparken, sık sık dövizlerle aynı içerikte sloganlar atılarak, sembolik anlamda yakılan ABD doları ile eylem bitirildi. ✪

Kitle çalışmasını öğrenmeliyiz

Liselerde ikinci öğrenim yılı başladı. Liseli gençlik aynı sorunlarla yüz yüze. Önümüzdeki süreci gerektiğince değerlendirebilmek, okullardaki idari baskıları, sivil faşistlerin baskılarını geriletebilmek için, ilk döneme ilişkin neler ne kadar yapılabildi, hedef neydi ve ne kadar başarılabildi sorularının yanıtlanması gerekir.

Bu değerlendirmenin sonucunda çıkarılacak derslerle yeni sürece başlanabilir ancak. Bunu yaparken de önce kendimizden başlamalı, eleştirinin oklarını öncelikle kendimize yöneltmeliyiz. Çünkü dışımızdaki nesnellik değerlendirmenin odağına oturursa, bundan somut bir sonuç alınamaz, kaldı ki bu sağlıklı bir değerlendirme de olmaz.

İlk anda okullarda kitleselleşmenin sağlanamadığını, var olan tepkilerin örgütlülüğe kanalize edilemediğini söyleyebiliriz. "Bunun nedeni sadece okullardaki idare-polis baskısı ya da gerici faşist disiplin yönetmelikleridir." diyebilir miyiz? Elbette bunların da payı büyüktür. Ancak tek başına bu tespiti yapıp nesnelliğe teslim olunduğu zaman zaten mücadelenin, kitleselleşmenin önünü kendimiz kapatmış oluruz. Çünkü bu baskılar ne yalnızca bugün var, ne de bundan sonra kendiliğinden ortadan kalkacak. Mücadelenin önündeki bu engellerin ortadan kalkması için, süreci ve süreçteki etkilerini iyi değerlendirmek, bu sorunu aşacak uygun çalışma yöntemlerini bulmak gerekiyor.

Eylem biçimlerini yerinde ve zamanında kullanmakla birlikte kitlelere güven vermek, onların saygısını kazanmak da önemlidir.

Okulu ve öğrenmeyi pek ciddiye almayan birisi kitleler üzerinde etkili olabilir mi? Ya da "demokratik lise istiyoruz" deyip de demokratik liseyi savunamayan, her şeye karşı olan ama hiçbir zaman alternatif bulamayan birisi öğrencilere güven verebilir mi? Bu sorulara verilecek yanıt, kuşkusuz hiç düşünmeden "hayır" olacaktır.

Kitlelerle kucaklaşmak, onları kazanmak hiçbir zaman bir matematik denklemi ya da bir fizik problemi gibi kalıplarla çözülebilecek bir sorun değildir. Kitle ilişkilerinde her zaman kullanılacak hazır bir şablon yoktur. Ancak kitle çalışmasında şöylesi bir yanlış eğilim gözlenmektedir. "Bildiri+kuşlama+duvar yazılaması=kitle çalışması." Bunlar kitle çalışmasını besleyecek propaganda yöntemleridir, ama tek başına kitle çalışmasının kendisi değildir. Yukarıda belirttiğimiz gibi kitle çalışmasında başarılı olabilmenin, kitlelerle kucaklaşabilmenin ön koşulu onlara güven vermek ve örnek olabilmektir. Öğretmek için öğrenmek gerekiyor. DLMK'yı kitlelere anlatmak istiyorsak, DLMK'yı, demokratik lise mücadelesini tüm açıklığıyla her şeyden önce bir kavramalıyız. Kitlelerin paralı eğitime karşı çıkmasını istiyorsak; paralı eğitimin amacını, emekçi halkı nasıl etkilediğini kitlelere anlatmalı, anlatabilmeliyiz. Liselilerin faşizme karşı tavır almasını sağlayabilmek için, önce biz faşizmi öğrenmeliyiz.

Liseli gençliğin mücadelesi çoğu zaman "çocuk" oldukları, "heyecanlı gençler" oldukları için küçümsenir. Oysa "çocuk" olunmadığını, mücadelenin heyecanla değil, bilinçle yürüdüğünü kavratmak da yine liselilerin elinde. Okulda, sokakta, mahallede... her yerde 16-17 yaşındaki gençlerin birçok bedeli göze alarak yürüttüğü mücadele anlatılabilmeli, haklılık savunulabilmelidir. Kendini savunamamak, gerek öğrencilerin gözünde, gerekse de öğretmenler, aileler gözünde ciddiyetsizlik demektir. Bunun için öğrenmek, daha çok öğrenmek gerekiyor. Bu ertelenemez bir görevdir ve her zaman güncelliğini de koruyacaktır.

Artık apolitik yaşamın sorumsuzluklarından kurtulmalı, kişiliksizleştirilmeye çalışılan on binlerce gencin geleceğinin bugün verilen mücadeleyle şekilleneceği kavranmalıdır. Çünkü kültürümüzle, mücadelemizle, sosyalizme olan inancımızla alternatif yalnızca ve yalnızca biziz. Davranışlarımız da, çalışma tavrımız da buna uygun olmalıdır.

Orta öğretimde yeni bir döneme girerken

Ortaöğretimde bir dönem geride kaldı. Yani kredili sisteme göre 6 dönemden birisi "zaman" olarak tamamlandı. Ama öğrenciler bu dönemi geçebildi mi? Bir genelleme yaparsak bu soruya "hayır" demek zorundayız. Çünkü yaptığımız röportajlardan da anlaşılacağı gibi, öğrencilerin çoğu kredili sisteme çarptı ve yine önemli ölçüde "başarısızlıklar" oldu.

Öte yandan, öğrenci gençlik açısından geride bırakılan bir dönemin sorunları öncekilerden pek farklı değil. Paralı eğitim, gerici-faşist disiplin yönetmelikleri, eğitimin gerici niteliği ve faşist saldırılar, kredili sistemle birlikte öğrenciler üzerindeki baskı aracı olmaya devam etti.

Hapishaneleştirilen, toplumdan tecrit edilmeye çalışılan okullarda, düzenin tüm apolitikleştirme ve sindirme çabalarına rağmen liseli gençlik gücü oranında mücadeleyi sürdürdü ve anti-demokratik uygulamalara tavır aldı. Kürdistan'daki liselerde ise baskınlarla, kontrgerilla saldırılarıyla, okul boşaltmalarla eğitim tam anlamıyla bir felç yaşadı ve hala yaşıyor.

Yeni bir öğrenim dönemine başlarken geçmiş dönemi bir gözden geçirmek gerekiyor. Yaşanan sorunlarıyla, sorunlara karşı alınan tavırlarıyla, yaratılan ya da yaratılamayan örgütlülükleriyle, başarılan ya da başarılamayan eylemlilikleriyle bu dönemi değerlendirmek ve buradan çıkarılacak sonuçlarla yeni adımlar atmak gerekiyor. Bu amaçla bazı liseli öğrencilerle görüştük, bürolarımız aracılığıyla da diğer illerdeki liseli gençliğe ulaştık. Kaba hatlarıyla ve çeşitli yönleriyle yaşadıklarını, sorunlarını ve örgütlülüklerini anlattılar.

SİNAN BOZKUŞ (Sarıyer Vehbi Koç Lisesi Öğrencisi)

Karne parası, yakacak parası derken sürekli para toplandı bu dönemde. Biz karne parası vermediğimiz için karne vermediler. Bu soygun kredili sistemle daha da arttı. Bizce kredili sistem paralı sistemdir. Çünkü örneğin bu yıl öğrencilerin %80'i kredisini tamamlayamadı. Krediyi tamamlayamayan ne yapacak, parayı bastırıp ders alacak. Bizim okulda yaşanan bir başka sorun da faşistler. "Okulun namusu bizden sorulur" diyerek öğrencilere gözdağı veriyorlar. Bunlar örgütlü falan değil, doğrudan çete. Yani çete gibi hareket edip lümpence yaşıyorlar. DLMK olarak sivil faşist çetelere karşı eylemlerimiz oldu. Ancak bu yeterli değil. Kitlenin onları dışlamasını sağlamak gerekiyor.

ALİ SELÇUK KEŞCİ (Kemerburgaz Ragıp Kutmangil Lisesi Öğrencisi)

Bu dönem bilindiği gibi yozluğa ve dejenerasyona karşı bir kampanya çerçevesinde çalışmalarımız oldu. Şenlikler yaptık, bildiriler dağıtıldı. Kampanyanın bir bölümü tatil sırasında yapıldı. Tatile gelmesi, öğrencilere daha fazla ulaşmamızı engelleyen nedenlerdendi. Okullarda dağıtılan bildiriler öğrencilerin dikkatini çekse de, kimileri gerek ailelerinden gerekse de okuldan ve çevreden gelen baskılardan dolayı pek yaklaşmak isteme-diler.

"Paralı Eğitime Hayır" kampanyası demokratik lise mücadelesinin gelişmesinde, DLMK'nın örgütlenmesinde önemli bir adım oldu. "Paralı Eğitime Hayır" dedik, çünkü öğrenci gençliği en fazla etkileyen sorunların başında geliyordu.

Bilindiği gibi Konya gerici-faşist ideolojinin en fazla işlendiği illerden birisidir. Bu yüzden geçtiğimiz dönem de dahil, hemen her zaman önümüzde böyle bir engel var. İkinci dönemde tüm faaliyetlerimizde daha çok ağırlık vermeyi amaçlıyoruz.

ERTUĞRUL YAZICI (Trabzon Lisesi Öğrencisi)

Birinci sınıftayım, yani birinci dönemde ortakoluldan sonra yeni bir başlangıç. Bilimsel, demokratik bir ortam, öğrenci öğretmen ilişkisi iyi bir liseydi arzuladığım. Ancak beklentilerimin tersi bir durumla karşılaştım. Derslerin bilimsellikle ilgisi yok. Hiçbir doğruluğu olmayan şeyler anlatılıyor. Öğretmenlerle de tartışınca idare çağrılıyor ve yönetmeliklerin bilmem kaçıncı maddesine göre öğretmenle tartışmanın yasak olduğu söyleniyor. Ayrıca idari kadrolara gerici-faşistler yerleşmiş. Bunlara karşı alınan pratik tavrı yetersiz buluyorum.

12 Eylül'ün yarattığı korku ailelere, ailelerden çocuklarına geçmiş. Bunun etkileri her dönem açık bir şekilde görülebiliyor. Bu yılki çalışmalarımızı olumsuz etkileyen nedenlerden birini de bu korku oluşturdu.

SİNEM AYDIN (Nişantaşı Kız Lisesi Öğrencisi)

Kredili sistem öğrencilerin de, öğretmenlerin de başına bela olmaya devam etti. Bir hafta ders veriyorlar, öbür hafta kaldırıyorlar. Eksik kredilerimizi tamamlamamıza fırsat tanınmıyor. Örneğin geçen dönem verdikleri sağlık dersini iki ay sonra kaldırdılar. Çoğumuz az daha dönem kaybediyorduk.

Bu yaşanan başarısızlığı öğrenci ailesine açıklayamıyor. Kendinden kaynaklanmasa da bunu anlatamıyor. Sırf bu yüzden birkaç öğrenci müdür odasını yakmaya kalkıştı. Okula polisler geldi, her yeri aradılar. Ve bu öğrenciler daha sonra okuldan atıldılar. Aslında öğrencilerde belli bir tepki var. Ama örgütlülük bilinci yok. Birlikte sorunları çözmek gerektiğinini kavrayamamışlar. Ve biz de bu bilinci yeterince kavratamadığımızdan ortaya çıkan sonuç, tepkisel çıkışlar oluyor.

HANDAN CEYLAN (Konya Meram Anadolu Lisesi Öğrencisi)

Konya'da DLMK örgütlenmesi yeni olmasına rağmen kısa sürede adını duyurdu. Bu dönem yürüttüğümüz

DKÖ'ler ve sosyalist basın her gün yeni bir saldırıyla karşılaşıyor

Siyasi iktidar, karşısında direnen, hakkını arayan bir kişiyi dahi görmek istemiyor. Yasal statülerle açılan demokratik kitle örgütleri ve sosyalist basın kuruluşları birer birer basılıp, kapatılmaya çalışılıyor. Bir dernekte devrimci-demokrat insanların ya da sosyalist yayınların bulunması dahi derneğin kapatılmasına, talan edilmesine yeterli bir sebep olabiliyor.

İşte siyasi iktidarın pervasız saldırılarına, yasaların değil keyfiyetin uygulandığına birkaç örnek.

Bürolarımıza Kimlik Kontrolü Adı Altında Baskın

Antakya büromuz iki haftadır kimlik kontrolü bahanesiyle günde iki-üç kez basılarak, okurlarımız ve çalışanlarımız üzerinde baskı oluşturulmaya çalışılıyor. Özellikle öğrencileri tespit etmeye çalışan polis, büroya gelip giden öğrencileri okullarına bildirerek, polis-okul idaresi işbirliğinin yeni bir boyutunu sergiliyor.

7 Şubat'ta da Sivas büromuzu basan siyasi polis, hiçbir gerekçe göstermeden "kürmik kontrolü" yapacağını açıkladı. Dergi çalışanlarımızın ve okurlarımızın arama izni sorması üzerine polis "direnenlere suçlu muamelesi yapacaklarını" söyleyerek; dergimiz çalışanları ve okurlarımıza tehditler savurdu.

8 Şubat'ta Adana büromuz polis tarafından üç saat işgal edildi. Büromuzu keyfi olarak basan Terörle Mücadele Ekipleri, gazete ve resim arşivlerine el koyarak, büromuzu talan etti.

Terörle Mücadele Ekipleri, 3 Şubat günü Adana Kurtuluş dergisi bürosunu da basarak, dergi arşivlerine el koydu. Kurtuluş dergisi temsilcisinin de aralarında bulunduğu altı kişiyi gözaltına alan polis, aynı gün hepsini serbest bıraktı.

8 Şubat'ta Diyarbakır büro muhabirimiz Fikret Egilli gazetemizin bayilere dağıtımını yaparken, polisler tarafından gözaltına alındı. Toplatma kararı kendisine tebliğ edilmediği halde "toplatılmış sayının dağıtımını yapıyor" gerekçesiyle gözaltına alınan muhabirimiz beş saat gözaltında tutulurken, kaba dayak ve hakaretlere maruz kaldı.

"Mücadeleye Haber Verin"

7 Şubat'ta Zonguldak'tan Samsun'a dönmekte olan okurumuz Ahmet Celal Özgül, polisler tarafından gözaltına alındı. Gözaltına alınırken slogan atan Özgül, bağırarak çevrede bulunanlara gözaltı olayının Mücadele gazetesine haber verilmesini istedi. Ve önce Samsun büromuzu, sonra da merkez büromuzu arayan bir kişi bizi olaydan haberdar etti.

Ayrıca Özgül'ün gözaltına alınmasını protesto etmek için savcılığa suç duyurusunda bulunmaya giden Özgür Karadeniz gazetesi temsilcisi Mustafa Kuruali ve Caner Kılınç da polisler tarafından gözaltına alındı. Kuruali ve Kılınç dört gün gözaltında tutulduktan sonra 11 Şubat'ta serbest bırakıldılar.

Meram ÖZGÜR-DER Talan Edildi ve İki Ay Kapatıldı

Konya Meram ÖZGÜR-DER 3 Şubat günü saat 18.00'de Terörle Mücadele Ekiplerince basılarak talan edildi. Ellerinde arama izni olmadan derneğe giren polisler, bazı eşyalara el koydu. İçeride bulunan bir kişiyi de tartakladı.

Meram ÖZGÜR-DER'liler, dernek lerinin basılarak talan edilmesini, 7 Şubat günü yaptıkları bir basın açıklamasıyla protesto ettiler.

Ancak Meram ÖZGÜR-DER'e kurulduğu günden beri tahammül edemeyen polis, 10 Şubat günü tekrar basarak, bu kez derneğin iki ay süreyle kapatıldığını açıkladı. Dernekte bulunan Banu Güdenoğlu, Çetin Köroğlu ve Mehmet Özilan kişilerin "Meram ÖZGÜR-DER'liler" imzasıyla çıkan bir bülten gerekçe gösterilerek gözaltına alındığı öğrenildi.

Öte yandan, aynı saatlerde İHD Konya Şubesi'nin de basıldığı ve yönetim kurulundan bir kişinin, SHP'nin düzenlediği bir panele katıldığı gerekçesiyle derneğin süresiz kapatıldığı açıklandı.

Kütahya Halkevi'nde Gözaltı

10 Şubat'taki polis baskınında halkevinden Birgül Yüksel dövülerek gözaltına alındı. Savcılık başvuruları "beni ilgilendirmez" diye yanıtlarken, Yüksel'in Emniyet'te olduğu öğrenildi.

Pir Sultan Abdal Derneği Kapatıldı

Pir Sultan Abdal Kültür ve Tanıtma Derneği'nin Bağcılar ve Ümraniye'deki temsilcilikleri hiçbir gerekçe gösterilmeden kapatıldı. Bu keyfi tutumu protesto eden dernek üyeleri 7 Şubat'ta İstanbul Valiliği önünde bir basın açıklaması yaparak, temsilciliklerinin bir an önce açılmasını istediler.

Elazığ Cezaevi'nde açlık grevi

"Gerekirse ölüme gideriz"

Diyarbakır (Mücadele)- Bir süre önce Diyarbakır Cezaevi'nden, Elazığ Cezaevi'ne sevk edilen 50'ye yakın siyasi tutsak Elazığ Cezaevi'nde uygulanan baskılar yüzünden görüşe çıkmamış ve açlık grevi eylemleri gerçekleştirmişlerdi. Uzun bir aradan sonra ilk defa 2 Şubat'ta tutsaklarla görüşen aileler, bir gün sonra Diyarbakır İHD'de bir basın açıklaması yaparak, "Yaralı ve hastalar revire götürülmemektedir. Yalnız götürüldüklerinde ise polis sorgusuna alınmaktadır. Cezaevi idaresi tutsakları sayımlarda sıraya koyarak, onur kırıcı davranışlarda bulunmaktadır. Bizlerin getirdiği yemekler alınmamakta, kantinde ise yiyecekler pahalıya satılmaktadır. Bazı zamanlarda verilen yiyeceklerin içine yabancı maddeler karıştırılarak tutsakların zehirlenmesine yol açılmaktadır." dediler. Açıklama "Yakınlarımız cezaevlerinde kendi emekleriyle yarattıkları ortamın yok edilmesi, kazanılmış tüm hakların geri alınması üzerine dönüşümlü açlık grevine başlamışlardır. Onların açlık grevlerini destekliyor ve onlarla birlikte gerekirse ölüme gideceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz." diye bitirildi.

Grup Öncü'den Tüm Maliye-Sen şenliğine protesto

İzmir (Mücadele)- *Tüm Maliye-Sen kuruluş yıldönümü nedeniyle İzmir'de bir şenlik düzenledi. Şenliğe Tüm Maliye-Sen tarafından davet edilen Grup Öncü de katılacaktı. 5 Şubat günü yapılacak şenliklen önce Grup Öncü Tüm Maliye-Sen'lilere bir dinleti sunctu. Tüm Maliye-Sen'liler, Sağlık-Sen"liler ve TÖDEF/EYÖ-DER'li öğrencilerin katıldığı dinletiden sonra Tüm Maliye-Sen şenlikte "Reber" ve "Hakkıyız Kazanacağız" parçalarının söylenmesi halinde "olay çıkacağından dolayı" Grup Öncü'den bu parçaları söylememesini istediler. Grup Öncü de Reber ve Hakkıyız Kazanacağız parçalarını söyleyemedikleri durumda dinletiye katılmayacaklarını belirtti. Uzun bir tartışmadan sonra Tüm Maliye-Sen yönetim kurulu Grup Öncü'nün şartlarını kabul etmek zorunda kaldı. Şenliğin başlama saati geldiğinde Tüm Maliye-Sen yönetim kurulundan biri Grup Öncü'ye, grubun dinletiye katılmayacağını, onun yerine başka birinin katılacağını söyledi. Yönetim kurulu sendikalarda her türlü insanın, hatta faşistlerin de bulunduğunu söyledi. Bunu kaldıramazlardı! Grup Öncü, kitlelerin ileri unsurlarına hitap edilmesi gerektiğini anlatmaya çalıştı. Sınıf sendikalarında faşistlerin yeri olmadığını anlatmaya çalıştı. Tartışma bir taraftan uzarken, diğer taraftan yönetim kurulundakilerden bir kısmı içki içmeye başladılar. Grup Öncü, bu şartlar altında dinletiye çıkmanın mümkün olmadığını, burjuvazinin bugün türkülerimizi yasakladığı bir dönemde "demokrasi mücadelesi" veren bir sendikanın bunu yapmasının acı olduğunu, devrim şehitlerinin anısına saygı duruşu yapmayı bile kabul etmeyen sendika yönetim kurulunun şehitlere verdiği değeri (!) "içkiyle" gösterdiğini ve bunu protesto ettiklerini söyledi. Ardından EYÖ-DER, SAĞLIK-SEN, TÜM GIDA-SEN'li ve bazı maliyeci memurlarla beraber Grup Öncü salonu terk etti.*

Avrupa'dan kısa haberler

İRLANDA — Kanlı Pazar yürüyüşü

İngiliz ordusu Kuzey İrlanda'nın Derry kentinde bundan 22 yıl önce 27 Ocak 1972'de 14 silahsız protestocuyu katletmişti. Gerçekleştirilen bu katliamdan sonra her yıl "Kanlı Pazar" adı verilen bugünde İrlanda'da bulunan İngiliz İngiliz askerlerinin çekilmesi ve katliamı protesto amacıyla yürüyüş yapılmaya başlandı. Gelenek haline gelen yürüyüş bu yıl da düzenlendi.

3500 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen yürüyüşte "Kanlı Pazarlara Son", "İşgalci Güçler Dışarı" sloganları atılırken, yürüyüşe DEV-GENÇ'liler de Mahir ve Che'nin resimlerinin yer aldığı pankartlarla katıldılar. Yürüyüş daha sonra katledilen 14 kişi ile devrim şehitleri anısına yapılan saygı duruşu ve İrlanda Ulusal Marşı'nın söylenmesiyle sona erdi.

İNGİLTERE — İngiliz polisinin terörü

Son aylarda İngiliz polisi Türk ve Kürtlere yönelik baskısını giderek tırmandırdı ve burada bulunan Türk ve Kürtlerin faaliyetlerini izlemek için özel tim oluşturdu. Özellikle Türk faşistlerin ihbarlarıyla yoğunlaşan baskılar sonucu, dernekler basılıyor, evler aranıyor ve gözaltılar yaşanıyor. Demokrasi olduğu söylenilen bir ülkede demokratik faaliyet yürüten Türkiyeliler Scotland Yard dedektifleri tarafından izleniyor.

27 Ocak'ta bir dernek üyesinin silahlı polis timlerince gözaltına alınması, 1 Şubat'ta DAY-MER'e düzenlenen faili meçhul(!) bir saldırı, İngiltere'de yaşanan saldırıların son örnekleriydi. Bu saldırıları protesto etmek için 5 Şubat günü Socialist Workers, Halk-Der ve DAY-MER'in çağrısıyla Stoke Newington Polis Merkezi önünde 200 kişinin katılımıyla bir protesto eylemi yapıldı. Eylemi kırmaya çalışan polis, demir barikatlar kurarak, eylemi engellemeye çalıştı ama buna rağmen eylem başarıyla bitirildi.

AVUSTURYA — Zapatistalara destek

Avusturya'nın başkenti Viyana'da Meksika halkıyla dayanışma amacıyla Devrimci Sol Güçler ve Avusturyalı sol grupların da içinde bulunduğu komite tarafından 4 Şubat günü bir yürüyüş yapıldı. Yürüyüşe dört yüz kişi katıldı. Viyana Üniversitesi önünden, Kızıklerilerin türelerine göre şehitlerini anmasıyla başlayan yürüyüş Meksika Konsolosluğu'na kadar sürdü. Yürüyüş Devrimci Sol Güçlerin okuduğu mesajla devam etti. Mesajda "Türkiye'de İnsan Hakları Bakanı yargısız infazlara alkış tutup seyrederken, Meksika'da ise Zapata ayaklanmasını bastırmak için İnsan Hakları Komisyonu Başkanı'nın İçişleri Bakanı yapıldığı" vurgulandı. Yürüyüş "Yaşasın Meksika Halklarının Direnişi", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Yaşasın Sosyalizm" sloganları atılarak bitirildi.

Sokaklarda oynamak varken... tezgah başındalar

Onlar da çarkın dişlileri arasında

İç cinayetleri sıralamasındaki birinciliğiyle, asgari ücretin düşük olduğu ülkelerin en başında yer alışıyla, ücretlerin düşüklüğüne karşın Avrupa ülkeleri arasında vergideki paylarının fazlalığıyla ucuz emek cenneti olarak ünlenen ülkemiz, çocuk emeğinin yoğun kullanıldığı bir ülke aynı zamanda. Yani sermayenin, siyasi iktidarın sömürü çarkının dişlileri arasında 8-15 yaşları arasında binlerce çocuk da var.

Çocukların çalıştırılması ya da çalışmaya zorlanması, kapitalist üretimin gelişme aşamalarının yarattığı bir sonuçtur.

Çocuk, annesinin yanında evde olacak, sokakta oynayacak veya okulda okuyacak, soru soracak, öğrenecek, eğilecek olandır. Oysa, kapitalizm çocuğu, çocukluğu kendi kâr ilişkilerine göre yöndendirip, onun ideallerini kendi düzenine bağımlı kılar.

Emperyalist ülkelerde işçi sınıfının refah seviyesinin göreli yüksekliği, insanca yaşayabilecekleri bir ücret düzeyine uzun mücadeleler sonucu da olsa erişmiş olmaları, emekçi çocuklarının nispeten de olsa bu vahşi sömürü mekanizması dışında kalmasını olanaklı kılmıştır. Pamuk balyalarının arasında açlıktan ölen çocuk işçiler, mezbahalarda ellerini, ayaklarını kıyma makinelerine kaptıran çocuk görüntüleri pek sık görülmez metropollerde. Kapitalizmin gelişme döneminin katı sömürüsü, uzun mücadeleler sonucu yumuşayarak şimdi azgelişmiş sömürge ülkelere taşınmış, çocuklar da bu sömürü ağına düşmüştür. Artık çocuk emeğinin en geçerli ve patronlar için en "değerli" olduğu ülkeler, bizim gibi yeni sömürgelerdir.

Çocuk, özel olarak korunur ve yasalar ve başka yollarla sağlığı ve normal biçimde ve özgürlük ve saygınlık koşullarında bedensel, zihinsel, ahlaki, manevi ve toplumsal olarak gelişmesine olanak sağlayacak fırsat ve kolaylıklardan yararlanır. Bu amaçla çıkarılacak yasalarda çocuğun çıkarları önde gelir. (Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi, İlke 2)

Yasalar Çocukları Değil, Düzeni Koruyor

Kapitalizm için çocukların çalıştırılması vazgeçilmeyecek bir yöntemdir. Her şeyden önce, çocuk emeğinin ucuzluğu ve üretimdeki hızlılığı açısından bu böyledir. Bu nedenle, çocukların çalıştırılması ve çocuk haklarına ilişkin uluslararası düzeyde (Birleşmiş Milletler, ILO, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi...) bildirgeler hazırlanmasına, sözleşmeler yapılmasına rağmen, kapitalizm vazgeçmemiştir çocuk emeğinden.

Birleşmiş Milletler'in Çocuk Hakları Bildirgesi yanında bir de 1989 yılında tüm dünya ülkelerinin onayına sunulan Çocuk Hakları Sözleşmesi vardır. Bunun dışında, ILO'nun çocukların çalıştırılmasına ve çocukların haklarına ilişkin 138 sayılı bir sözleşmesi bulunuyor. 1973 yılında kabul edilen ILO'nun sözleşmesinde, çocukların çalıştırılmasında "dikkat edilecek" hususlar yanında, çocukların çalıştırılmasının tamamen ortadan kaldırılmasının hedeflendiği belirtilmektedir. Türkiye de çocuklarla ilgili sözleşmeleri imzalamış, ancak bunu onaylayarak Meclis'ten geçirmemiştir.

O günden bu yana İLO'nun hedefine ne derece yaklaştığı bilinmiyor. Ama bilinen bir şey var ki, o da ülkemizde her geçen gün artan yoksulluğun, daha çok çocuğu daha küçük yaşta evden, okuldan, oyun yerlerinden, tarlalara, imalathanelere ve satış tezgahlarına çektiğidir.

Çocuk kişiliğinin tam ve uyumlu gelişmesi için sevgi ve anlayışa gereksinir. Olabildiğince ana-babanın bakım ve sorumluluğu altında ve her durumda yakınlık, maddi ve manevi güvenlik ortamında yetişir; duyarlı yıllarında, ayrıksı durumlar dışında anasından ayrılamaz. Ailesiz ve yeterli destekten yoksun çocuklara özel bakım sağlamak, toplum ve kamu makamlarının ödevidir. Çok çocuklu aile çocuklarının korunması amacıyla devlete ve başka kaynaklardan yardım sağlanır. (Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi, İlke 6)

Türkiye'de 22 milyon çalışabilir nüfus dışında yaklaşık 4 milyon, 8-15 yaş arası çocuk çalışıyor. Aslında bu konuda çok kesin bilgi verecek kayıtlar da yok. Çünkü 15 yaşından küçüklerin çalıştırılması yasak ve dolayısıyla çocukların çalıştırılmasında bağlayıcı olacak bir kural da bulunmuyor. Sigorta ve sendika hakkı ise söz konusu bile değil. 13 yaşında 3 yıllık işçi olan Erdal Karaşahin, bu gerçekliği doğruluyor: *"Çalıştığım yere sigortadan memurlar geliр. Ben ve arkadaşlarım patron abinin önceden tembihlediği gibi 'biz misafiriz, akrabayız, geçiyorduk uğradık' deriz."*

Bu konuda uluslararası sözleşmelerin tümüne imza atmasına rağmen, en çok çocuğun çalıştığı bir ülke olan Türkiye'de, çocukların çalışması kanunlarla "yasallaştırılmış" durumda. 1475 sayılı İş Kanunu Madde 67: "15 yaşından aşağı çocukların sağlık gelişmelerine, okul veya mesleki eğitim ve mesleğe yöneltme programlarına devamlarına, yahut öğrenimden faydalanma kabiliyetlerine zarar vermeyecek nitelikteki hafif işlerde 13 yaşını doldurmuş çocukların çalıştırılması mümkündür. Okula gidenlerin iş saatleri, okul saatlerine engel olmayacak şekilde düzenlenir ve ders saatleri 7,5 saatlik çalışma süresinin içinde sayılır."

Çocuklar İmalathanelerin Hamaliğini Yapıyor

Çocukların çalıştırılmasında ne anababaların, ne devletin, ne de işverenlerin gözettikleri hiçbir yasa ve kural olmaması, çocukların alabildiğine ezilmesi ve sömürülmesini kolaylaştırıyor. Bedensel ve ruhsal olgunlaşmasını tamamlamadan çalışmaya başlayan çocukların üzerine bir de işyerinin yükü binmektedir. Özellikle İstanbul'da konfeksiyon atölyeleri, ayakkabı ve deri atölyeleri çocukları içten içe eriterek küçük yaşta hastalanmalarına yol açıyor. 17 yaşında olan Murtaza Deniz, 12 yaşından beri deri konfeksiyonunda çalışmaya başlamış. Murtaza *"Ütücüye, ilikçiye, mağazaya sürekli iş taşıyorum. Deriyi makineye hazırlamak için de silikisyon kullanıyoruz. 1,5 yıl önce hastalanıp doktora gittim.*

En büyük özlemi sabahları doyasıya uyumaktır. Bir de sokaklarda oynamak. Çünkü o bir çocuktur, ama çalışır, çalıştırılır... Hem de en düşük ücretle, hiçbir sosyal hakka ve güvenceye sahip olmadan.

Doktor ciğerlerimin sakatlanmaya başladığını söyledi. Sürekli yoğurt yemem lazımmış. Paramız buna yetmiyor. Sigortam da yok. Aynı işe eskisi gibi devam ediyorum." derken, "meslek" öğrenmek için her şeye mecbur olduğunu da belirtiyor.

Çocuklar küçükten bir işe verildiklerinde, meslek öğrensinler diye aileleri tarafından da her işe katlanmaları öğretilir. Meslek öğreniminde bir aşama olarak nitelendirilen çıraklık, imalathanelerdeki çocuklar için "ayak işlerine" bakmak anlamına getirilmiş. İstanbul'da imalathanelerin yoğun olduğu yerlerde sırtında bir şeyler taşıyan çocuklara sürekli rastlanır. Bu vaziyetteki çocuklardan birine Gedikpaşa'da rastlayıp seslendiğimizde, gömlek yükünün altından başını kaldırıp bizi görmekte güçlük çekiyor. Ancak yükünü bir taksinin önüne dayadığımızda kendisiyle konuşabiliyoruz: *"Adım Aydın Alıkancı. 12 yaşındayım. 3 yıldır gömlek ve kazakta çalışıyorum. 175 bin lira haftalık alıyorum. Makinede çalışmasını bir öğrensem, daha çok para veren bir yere gireceğim. Ama yaşım küçük diye beni hep dışarı işine gönderiyorlar. Makinede çalışmayı bilerek göstermiyorlar."*

"Sabahları Uyumak İstiyorum"

Önemsiz olarak görülen getir-götür işlerinde çalıştırılan çocuklar, değer olarak yetişkinler kadar iş üretmelerine rağmen, aldıkları ücretler çok düşük. Üstelik bazı çocuklar temizlik işlerini yapsın diye işyerine ya diğer işçilerden erken geliyor, ya da akşam eve geç gidiyor. Konuştuğumuz işçilerden Aydın Alıkancı 175 bin lira haftalık aldığını söylerken, Murtaza Deniz 300 bin, Erdal Karaşahin 150 bin lira haftalık ücret aldıklarını belirtiyorlar. Beşyüzevler'de çalışan 13 yaşındaki Nurgün Çiçek ise 150 bin lira haftalık aldığını söylüyor. Oysa aynı işyerlerinde çalışan yetişkinlerin haftalık ücreti 700 ila 1 milyon lira arasında değişiyor. Bunun için çocuklar bir an önce büyümek, işyerindeki ağabeyleri, ablaları gibi olmak istiyorlar. Makinede çalışmayı öğrenmenin, daha çok ücret almanın yolu onlara göre böyle. Çünkü onlar çocukların bu halde çalıştırılmasının altında yatan gerçeklerden de henüz habersiz değiller.

Sigortasız, sendikasız, günde 11-12 saat, üstelik yorucu işlerde çalışmak, çocuklara çocukluklarını unutturuyor yetiyor bile. Çalışan çocuklara en çok özlem duydukları şeyin ne olduğunu sorduğumuzda, çoğunun yanıtı "Sabahları çok uyumak istiyorum" oluyor.

Sayılarla Çocuk İşçiler

Türkiye'de çocuklar ağırlıklı olarak tarım kesiminde çalışmaktadır. İl ve ilçelere gelindiğinde ise imalat sanayiinde (atölyeler, fabrikalar) çalışan çocukların ağırlık kazandığı görülür. Bunu yine şehirlerde çocukların serbest olarak çalışması, yani sokaklarda, pazarlarda, meydanlarda, toplu taşıma araçlarının içinde işportacılık, ayakkabı boyacılığı yapmaları izliyor. 3,5-4 milyona yaran çalışan çocukların 800 bini ücretli, 350 bini mevsimlik işçi, 2,2 milyonu da ücretsiz aile işçisi, geriye kalan 80 bin civarındaki çocuk ise diğer işlerde çalışıyor.

İşin Niteliği	Çocuk İşçi (%)
Tarım, orman, avcılık, balıkçılık	23.3
İmalat Sanayii	19.9
Madencilik, Taşocakçılığı	6.0
Elektrik, Gaz, Su	4.3
İnşaat ve Bayındırlık	14.9
Ticaret, Lokanta, Otel	13.9
Ulaştırma, Haberleşme, Depo İşleri	4.8
Mali Kurumlar, Taşınmaz Yard. İş.	6.2
Toplum Hizmetleri	9.7

Çocuğun en azından ilköğretim aşamasında ücretsiz ve zorunlu bir eğitim almaya hakkı vardır. Çocuğa genel kültürünü geliştirmeye yarayacak ve eşitlik temeli üzerinde yeteneklerini, yargı gücünü, manevi ve toplumsal sorumluluk duygusunu geliştirmesine ve yararlı bir toplum üyesi olmasına olanak sağlayacak bir eğitim verilir. (Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi, İlke 7)

9. SÜTUN

Gerçekleri yazmanın bedeli

Çağdaş Gazeteciler Derneği İstanbul Şubesi tarafından geçtiğimiz günlerde bir panel düzenledi. Panelin konusu "Halkın Gerçekleri Öğrenme Hakkı"ydı. Panele katılan gazeteciler bir yandan burjuva basının içinde bulunduğu durumu ortaya koyarken, diğer yandan, ufak çaplı da olsa özeleştiri veriyorlardı.

Cumhuriyet gazetesinin eski yazı işleri müdürü Celal Başlangıç halkın gerçekleri ne kadar öğrenebildiğini *"Halkın bilmesi gerekenleri ikiye ayırmak gerekir. Birincisi bilinmesinde sakınca görülmeyen gerçeklerdir. Bunlar iktidarlara göre dönem dönem değişiklik göstersa de, halkı yanıltılması sorun olmayan gerçekler vardır. Bir de halkın zinhar bilmemesi gereken gerçeklerdir. İşte bu gerçekleri halka iletmeye kalkarsanız başınıza birçok şey gelebilir."* sözleriyle açıkladı. Başlangıç'ın çizdiği çerçeve burjuva basının habercilik yapabileceği sınırları gösteriyordu. Evet, devletin kesinlikle halkın bilmesini istemediği gerçekler var. Bu gerçekleri halka iletmeye çalışanları engellemek için de bir sürü yasakları ve cezaevleri. Celal Başlangıç sözlerine, *"Sansür ve sürgün kararnamesi çıktığı zaman, yetkililer bütün gazete yöneticilerini toplayarak kararnameyi anlattılar. Karşı çıkanlara ise 'korkmayın, bu yasaklar sizin için değil bazı dergiler için' dendi. Gazete yöneticileri yetkililerin bu sözleri üzerine kararnameyi önemsemediler. Ardından Terörle Mücadele Yasası ile basına yeni yasaklar getirildi. Yetkililer yine yasakların bazı dergiler için getirildiğini söylediler ve gazeteciler yasaya karşı çıkmadılar. Ben Cumhuriyet gazetesinin yazı işleri müdürlüğünü yaptığım dönemde yayınlanan Oral Çalışlar'a ait bir yazıdan ceza aldım. Aydın Engin'in yazdığı başka bir haber yüzünden de halen yargılanıyorum ve yakın zamanda ondan da ceza alacağım"* diyerek devam etti. Burjuva basın getirilen baskı yasa ve kararnameleri karşısında "Yılan bana dokunmaz" diye düşünmüştü, fakat yılan sonunda onlara da dokundu. Üstelik bu ilk tecrübeleri de değildi. Ama bu Babail'nin geleneklerinde vardı.

Özgür Gündem gazetesi yazarlarından Haluk Gerger "12 Eylül'den sonra Türkiye'nin en yaşlı başyazar eskisi cuntacı başının elini öptü. Türkiye'de basının durumunu ortaya koyan en iyi gösterge budur." sözleriyle bu geleneği vurguluyordu. Şeyhülmuharririn Burhan Felek, Kenan Evren'in kanlı ellerini öperek bağlılığını bildirirken, yine birçok gazeteci yılanın kendilerine dokunmayacağını düşünüyordu. Oysa yılan dönüp onları da soktu. Barış Derneği davası veya generallerin onayı alınmadan yazılan yazılar yüzünden Ali Sirmen gibi birçok gazeteci cezaevine girdi. Bugünlere geldik, yine fazla bir şey değişmedi. HBB muhabirleri halkın düşüncelerini ekrana getirdikleri için "halkı askerlikten soğuttukları" gerekçesiyle tutuklandılar. Mehmet Ali Birand gibi her fırsatta iktidarın elini eteğini öpen gazeteciler bile iktidarın gazabından kurtulamadılar.

Gazetemizin Yazı İşleri Müdürü Cafer Çakmak'ın yanı sıra, birçok temsilcimiz ve çalışanımız, Özgür Gündem gazetesinin beş yazı işleri müdürü, Genel Yayın Yönetmeni Gurbetelli Ersöz ve birçok çalışanı tutuklu olarak cezaevinde bulunuyor. Mahkemeler hepsi için çeşitli gerekçeler gösterdiler. Ancak hepsinin tutuklanmasının altında aynı neden yatıyor: Halka gerçekleri iletmek. Bizler bugüne kadar "devletin halkın zinhar bilmesini istemediği gerçekleri" halka ilettik. Çünkü bu bizim görevimizdi. Birçok baskı ve ceza ile karşılaştık, ancak bu bizim gerçekleri yazmamızı engellemedi.

Panelde vurgulanan diğer bir nokta ise, halkın haber alma hakkının, hesap sorma hakkı ile desteklenmesinin gerekliliğiydi. Hesap sorma hakkı olmadan gerçeklerin öğrenilmesinin imkansızlığından söz ediliyordu. Oysa halk eğer gerçekleri öğrenebilirse hesap sorabilir.

Basının içinde bulunduğu bu durumu ortaya koyan, gerçekleri dile getiren bu insanlara da bazı görevler düşüyor. Ya ellerinden geldiğince gerçekleri dile getirecek ve daha fazlası için mücadele edecekler, ya da tüm söyledikleri yine halkı kandırmaktan öteye gitmeyecektir. Eğer siz gerçekleri iletirsenız, hiç merak etmeyin halk hesap sorma hakkını mutlaka kullanacaktır. Ancak gerçekleri iletmemekte direnseniz dahi, halk er ya da geç yine hesap soracaktır.

Isırgan

Halk desteği!

Topkapı Sirkeci hattında çalışan tramvay yine çok kalabalıktı. Laleli durağında itiş kakış tramvaya binmeye çalışan insanların arasından orta yaşlı bir adamın genç birisine karşı feryadı yükseldi. "Ne yapıyorsun, itmesene lan!" Genç alttan alarak kendisinin itmediğini, kalabalığın ittiğini söylemesine rağmen orta yaşlı adam gence vurmaya başladı. Genç, yaşının verdiği çevikliklе orta yaşlı adamı alaşağı edince vagonda bulunanlar gence kızmaya başladılar. Bunu fark eden orta yaşlı adam tutunacak bir dal bulduğunu zannederek "Ben polisim, polisim..." diye bağırmaya başladı.

Vagonda bulunanlar bunu duyar duymaz bu sefer de polis olduğunu söyleyen adama vurmaya başladılar. Daha önce gence kızanlar polise vururken bir taraftan da bağırıyorlardı: "Polis olmak sana insanları dövme hakkı mı veriyor?.."

Halktan dayak yiyen polis üniversite durağında inmek zorunda kaldı. Ama tramvay hareket ederken de o hala elini vagona doğru sallayarak "Hepinizi gördüm, hepinizi tanıdım" diye bağırmaya devam ediyordu.

Yok mu avukat isteyen?

Aksaray'daki karakol yoğun günlerden birini daha yaşıyordu. Karakol genel aramalar sırasında şüphe üzerine alınıp getirilen insanlarla doluydu. Gelenleri "ayaküstü" sorguya çeken başkomiser, önce kendisinin gündük bir gazetede muhabir olduğunu söyleyerek kimliğini gösteren kişiye çıkıştı. "Muhabir kimliği burada geçmez lan. Türkiye Cumhuriyeti'nde polis kartından üstün kart var mı lan."

Bu konuşmanın üzerinden fazla zaman geçmeden nezarethaneye iki kişi daha getirildi. Son gelen iki kişi kapıya vurarak polisi çağırdılar ve avukat istediklerini söylediler. Bir süre sonra nezarethaneye gelen komiser "Avukat isteyen kim?" diye sordu. İki kişi öne çıkınca tekme-tokat girişerek dövmeye başladı. Dışarı çıkarken de diğerlerine dönerek sakin ve kibar bir sesle sordu: "İçinizde başka avukat isteyen var mı?.."

Arife Tarif...

"Zelê kampına yapılan baskın başarısız."
7. Cumhurbaşkanı K. Evren
Askeri dehasının yokluğu nasıl da belli oluyor.

* * *

"İki yıl daha iktidardayız."
Tansu Çiller
MGK'dan tavsiye, TÜSİAD'dan onay aldınız mı?

* * *

Kongolular askeri darbe yapmak için İsrail'den yardım istemişler.
Marmaris'e gelmek varken niye İsrail'e giderler netekim.

* * *

"Sosyal demokrasiyi Ecevit'ten öğrendim."
Murat Karayalçın
O da yolun sağını takip etmeyi öğrendi anlaşılan.

* * *

"Emekli maaşı uçurumu kaldırılacak."
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Moğoltay
Uçurumu bilemeyiz ama, emekli maaşları kalktı kalkacak

* * *

"Asgari ücretten vergi alınmasına karşıyım."
Süleyman Demirel
Darısı asgari vergi bile vermeyenlerin başına.

Bamteli

Tarık Solunay

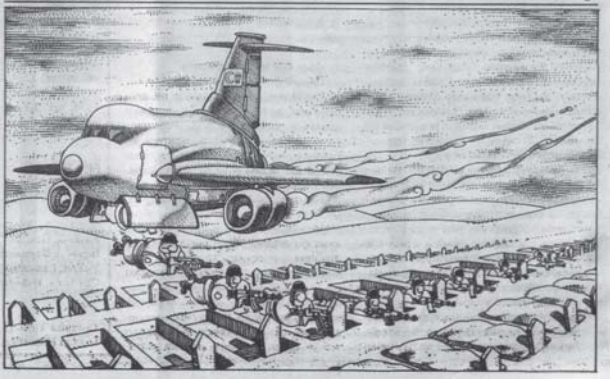

Halk Oyuncuları'ndan gerçekçi bir oyun

"Kadınlar, bizim kadınlarımız"

1980 yılında yurtdışında kurulan Halk Oyuncuları, başoyuncusu Ayşe Emel Mesci'nin Türkiye'ye dönüşüyle birlikte Dario Fo'nun yazdığı "Kadınlar, Bizim Kadınlarımız" adlı oyunla izleyici karşısına çıkıyor.

Oyun tek kişilik ve Ayşe Emel Mesci oynuyor. Yönetmeni bir İtalyan; Carlo Barsotti. Müziği ise Nazım Hikmet'in şiirlerinden yapılan bestelerle Mesci'nin öğrencileri iki genç tarafından yapılmış. İki öyküden oluşuyor oyun; birincisinin adı "Ana"... Oğlu hapiste ve bir "terörist". İlk zamanlar karşı çıkıyor oğluna. "Senden böyle bir şey beklemezdim" diyor, "Düşündüklerin doğru olabilir ama kendini öne atmasaydın" diyor. Ama süreç içinde değişiyor ana. Yaşam onu olgunlaştırıyor, bilinçlendiriyor ve faşizm karşısında oğlunu sahipleniyor. Bu haliyle bizden bir ana var sahnede. Yalın, anlaşılır bir anlatım ve ona uygun bir oyunculukla şehit ve tutsak analarının gerçeği sahneden izleyiciye ulaşabiliyor.

İkinci öykü ise "Medea" ismini taşıyor. Öyküde bir Yunan trajedisinden yararlanılmış. Medea, üzerine kuma getirilen bir kadın. Hiçbir söz hakkı yok. Eziliyor, horlanıyor, aşağılanıyor. Ve tek çare olarak kendini ve çocuğunu öldürmeyi seçiyor. Bu da bizim bir gerçeğimiz. Ancak sınıfsal bir değişimle son bulabilecek toplumsal bir trajedi. Fakat güçlü oyunculuğa rağmen anlatımdaki karmaşıklık, dilin sadelikten uzak oluşu izlemeyi ilk bölümdekinin aksine zorlaştırıyor.

Kadınlar, bizim kadınlarımız... İtalya ya da Türkiye... Gerçekler değişmiyor.

Dario Fo, bütün oyunlarında toplumsal gerçeklerden yola çıkan ve bunu da sınıfsal temellere dayandıran bir yazar. Bu nedenle de ülkesi İtalya'da ve hatta gittiği pek çok ülkede engellemelerle, baskılarla karşılaşmış. Ülkemizde daha çok "Bir Anarşistin Kaza Sonucu Ölümü" adlı oyunla tanınıyor.

Halk Oyuncuları ise bugüne kadar yurtdışında, 1981 yılından bu yana Kurban, Ferhat ile Şirin, Newroz Çiçekleri, Mustafa Suphi Destanı, Bir Anarşistin Kaza Sonucu Ölümü gibi oyunları sergilemiş. "Kadınlar, Bizim Kadınlarımız" ilk olarak 1984-85 döneminde oynanmış, '80 öncesi Halk Oyuncuları "geleneğini" başta koreografik değişikliklerle sürdürmeyi amaçladıklarını belirtiyorlar. Yani emekçi yığınlara seslenen ve onların gerçeklerini devrimci bir yaklaşımla aktaran bir gelenek.

Fakat gala günü Ayşe Emel Mesci'nin oyunun başında izleyiciye söyledikleri ne yazık ki böyle bir gelenekle bağdaşmıyor. Oyuna geçmeden önce Nazım Hikmet'in "On Dokuz Yaşım" şiirini yorumluyor Ayşe Emel Mesci. Yorumlamaya göre şiirdeki inanç, coşku ve heyecan dolu mücadeleyi kendisi de yaşamış, inanmış. Ama şiir bittiğinde diyor ki izleyiciye; "Her şey geçti, bitti..." Geçti mi gerçekten? Böylesi bir mücadeleyi gerekli kılan bir düzen hala varlığını devam ettirmiyor mu yoksa? Ayşe Emel Mesci için "bitmiş" olabilir diye düşünüyoruz. Ama o mücadeleyi alıp götürecek ve "güneşli günler"e ulaştıracaklar çoğalıyor.

Sosyalizm uğruna verilen bu mücadele, geleceğe taşıdığı değerleriyle vardır ve sahiplenilen bu değerlerle gelişir. Nostalji niyetine anılmak için değil. Halk Oyuncuları da bu gerçekliğin içerisine oturan bir tiyatro anlayışıyla gelişebilirler ancak. Tersi yok oluştur. ✪

"Sanatçıların hapiste olduğu bir ülkeden utanıyoruz"

Gözaltıların, işkencelerin, baskının arttığı ülkemizde bu olumsuzluklardan sanatçılar da nasibini alıyor. Düşüncelerini kaleme alan yazarlar, sanatçılar işkenceden geçiriliyor, cezaevlerine hapsediliyor. İlerici, yurtsever, aydın sanatçılar üzerindeki baskıları protesto etmek amacıyla Amatör Tiyatrolar Çevresi tarafından geçtiğimiz günlerde bir açıklama yapıldı. Açıklamada "Tiyatrolar üstünde gizli-açık baskıların arttığı, Canşenliği oyuncularının ve İstanbul Sahnesi'nin oyunlarından dolayı yargılandıkları bir ülkeden, Grup Yorum'un hapsedildiği, ozan Fevzi Kurtuluş ve Tolga Çandar'ın gözaltına alınabildiği, Doç. Haluk Gerger'in bir destek mesajından, Dr. Fikret Başkaya'nın yazdığı bir kitaptan ötürü hapis ve para cezası aldığı, sendikacı Münir Ceylan'ın bir makaleden 20 ay ceza yediği, Can Yücel'in yazdıklarından dolayı yargılanabildiği, Yazar İsmail Beşikçi'nin yine ve halen hapiste olduğu bir ülkeden utanıyoruz." deniyor ve bu utancı ortadan kaldırmak için şu çağrı yapılıyor: "Bilimden ve sanattan yana bilim adamları ve sanatçıları utanmaya ve utandırmaya, baskılara karşı seslerini yükseltmeye ve örgütlenmeye çağırıyoruz." ✪

Canşenliği Oyuncuları'na gözaltı

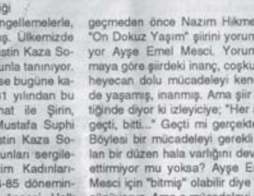

Pendik Atatürk Kültür Merkezi, Nazım Hikmet'in "Umut" adlı oyununun gösterimi sırasında sivil polisler tarafından basıldı. 9 Şubat günü gerçekleşen baskında, salondaki izleyiciler polis tarafında dışarı çıkarılırken, Canşenliği Oyuncuları'nın elemanları ise gözaltına alındılar. Oyun fotoğrafları, metinleri ve oyuncularla ilgili gazete kupürlerine de "suç delili" olarak el kondu.

Sanatçılar 10 Şubat günü akşam saat 17.00'de serbest bırakıldıktan sonra tekrar gösterime çıktılar.

Sanatın ve sanatçının "terörist" ilan edilemeyeceğini savunan Canşenliği Oyuncuları ile Üsküdar Altunizade Kültür Merkezi'nde sergiledikleri oyundan sonra görüştük. Oyuncular şunları söylediler:

"Oyun için başvuru yaptığımızda, Terörle Mücadele Şubesi Komiseri çeşitli tehditlerde bulunmuş, grubumuzda bulunan öğretmen arkadaşlar için 'onları sürdüreceğiz' demişti. Pendik'te oyunu gösterime sunarken izin aldığımız halde oyun basıldı. Biz ise Kaynarca Çamçeşme Şehit Yüksel Karakolu'na götürüldük. Polisler 'Komünizm bitti. Başka işiniz gücünüz yok mu?" gibi sözlerle bizleri yıldırmaya çalıştılar. Ama biz yaşadığımız toplumdan bağımsız olamayacağımızı söylüyoruz. Tüm baskılara rağmen bizleri susturamayacaklar. ✪

GÜN İZİ

Lümpen kültüre davetiye

ÖZEL RADYOLAR

Elif Sumru GÜREL

90.8 Süper FM, 98.4 Best FM, 106.0 İstanbul FM, 103.6 Radyo Mega, 98.8 Show Radyo, 91.4 TRT FM ve daha nice kanal frekansıyla anılan FM'ler... Hayatımızın vazgeçilmez birer parçası. Otobüste, dolmuşta, işte, evde... Her yerde önce bir cıngıl müziği, ardından FM. Artık dertlere paydos. Her zevke uygun, üstelik de bedava müzik var hayatımızda.

Dertli misin, sorunun mu var, canın mı sıkılıyor?.. Özel radyolar hemen yanıbaşında. Seni alıp götürürler istediğin diyara. Aşık mısın? Çevir ....'ı Kral Radyo .... FM en hicranlı arabeskleriyle "offf"larına "ooof" katar ve paylaşır seninle. Canın mı sıkılıyor? Dert değil! Çeviriver 90.8'i, Süper FM'in megalomanı Kadir Çöpdemir abiniz hazır ve nazırdır. "Canlarım benim" der ve gideriverir can sıkıntını. Canın bir delilik mi yapmak istiyor? Radyo Mega ve süper popları, rockları ve de Metallicalarıyla senden daha delidir.

Poptan metale, arabeskten proteste her gün binlerce şarkı dolanır beyninizin içinde. Ve karışır o müziklerin içine sizinle arkadaş olmaya çırpınan spikerlerin sesleri: "Hey selam!", "Okey okey!", "Hadi hepinizi öptüm", "Merhaba canlarım benim", "Yahu...", "Ulan..." vs. Onlar gibi olun! Onlar gibi konuşun! Bakın ne kadar canlı, dinamik, stressiz, sorunsuz, neşeli, esprili.. Bize ne kadar yakınlar değil mi?

Ama bizden ne kadar da uzak.

Evet, bizden uzaktır onlar. Bizim gerçeğimizle ne kadar bağdaşıktır o yayvan ağızla sulu, cıvık konuşmalar ve benzer ağızlarla söylenen şarkılar. Hayatımızı anlamlı kılacak olan ve devrimci bir anlayışla yüzyıllar ötesinden bugüne ulaşan, direnişle, mücadeleyle simgeleşen halk kültürümüzü ne kadar temsil eder o 24 saatlik özel radyoların bizlere dayattığı kültür. Dayatılan ve benimsetilmek istenen yeni bir kültürdür. Geriyi, yozluğu, ahlaksızlığı, çürümeyi simgeleyen lümpen bir kültürdür. Ve seni sınıf gerçeğinden alıp, sana ait olmayan ve hiç de hak etmediğin yalancı bir dünyaya fırlatıp atacak olan bir araçtır özel radyoların işlevi. Yalancı dünyanın besinidir sana sunulan. Sahibi de burjuvazidir. Amacı sana daha fazla sahip olmaktır. O dünya seni ne kadar memnun ederse, sana o kadar sahiptir. O dünyayı ne kadar seversen, o kadar kölesisindir burjuvazinin.

Burjuvazi vahşi ve iğrenç bataklığından çıkarıp önüne attığı o kanallar ve içindekiler aracılığıyla bağlar gözlerini ve dayar kulaklarına hoparlörü. Ağızdan çıkansa sana ait olmayan kelimelerdir. Hiç ister mi, döktüğün alın terinin karşılığını alman için bir çare düşünmeni? Hiç ister mi, birlikte sömürüldüğün arkadaşlarınla bir grev coşkusunu ve heyecanını içinde duymanı? İster mi belki bir gün yanından geçtiğin karakolun bodrumundan taşan işkence çığlıklarına karşı sesini yükseltmeni? Ya da hemen her gün gerçekleşen bir infaz karşısında öfkelenmeni? Kürdistan'daki katliamları kimin yaptığını bilmeni ister mi? Zorla yerlerinden yurtlarından kovulan Kürt emekçisine kardeşçe bir sevgi duymanı ister mi? Karşılaştığın bir devrimcinin dost sıcaklığını hissetmemelisin. İşte bu yüzden kanal üzerine kanal pompalanır tüm laçkalığıyla hayatına ve bu yüzden gözlerin bağlanır. Kulakların sahte programlarla doldurulur. Ağzından çıkan; "aman canım bana ne", "herkesin derdi kendine" gibi sözlerinse duygularına kadar ulaştığının kanıtıdır. Burjuvaziye ait lümpen kültür seni esir almıştır. Artık sevmek, paylaşmak, yardımlaşmak, fedakarlık gibi sana ait olan ve aslında seni oluşturan tüm değerlerin yerine adı bireycilik, körlük olan kirli giysi geçirilmiştir üzerine. Peki vazgeçilmez midir bu senin olmayan sahte kimlik? Beynin ve yüreğinin bir köşesine kilitlenmiş olan erdemlerin tekrar kavuşulmaz mıdır? Bu senin elinde.

Kuşkusuz özel radyoların hepsi lümpen kültürü aşılamaya çalışmıyor. Ama önemli olan, burjuvazinin özel radyoları nasıl kullandığıdır. ✪

GRUP YORUM'DAN ÇAĞRI

"Dağlara Gel"e sahip çıkalım. MHP'nin "Dağlara Gel" türküsünü kullanmasına izin vermeyelim. Grup Yorum'un parçasını MHP'nin kullanmasıyla ilgili davanın ilk duruşması 16 Şubat 1994 günü saat 11.00'de İstanbul Adliyesi 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde yapılacaktır.

Şehitlerimizle yürüyoruz

ALİ HÜSEYİN AVCI
(...-4 Şubat 1981)

O bir kır gerillasıydı. Elazığ ve Dersim dağlarına ilk çıkanlardandı. Cunta sonrası her şeye rağmen bırakmadı dağları. 1984'te jandarmayla girdiği çatışmada da aynı kararlılıktaydı. Son mermisine kadar çatıştıktan sonra silahını parçaladı ama teslim etmedi düşmana. Jandarma çatışma sonrası onu kurşuna dizerek katletti. Hüseyin dağlarda ilk izlerimizi bırakanlardandı. "Dağlar sözümüz var" diyor bugün gerilla. Ve sözünü tutuyor. Hüseyin'in Dersim'deki mezarı başında, onun ölümünden sorumlu olan bir muhbirin cezalandırılması bu sözün yerine getirilmesiydi. Savaş Hüseyinlerin bıraktığı yerden sürüyor. Hüseyin yaşıyor.

ALİ AYGÜL
(1968-6 Şubat 1992)

Ülkenin her tarafında aranırken hiçbir zaman mücadeleden geri durmadı. Dev-Genç'lilikle başlayan devrimci yaşamı bir SDB savaşçısı olarak sürdü. 1990'da Devlet Malzeme Ofisi'ne yönelik devrimci bir eylemde son anda kurtuldu. Orada şehit düşen yoldaşlarına sözü vardı. Savaşacak, şehitlerin hesabını soracaktı. İlkeliydi Ali, devrimci harekete ve yoldaşlarına zarar vermemek için hiçbir ilkeden taviz vermedi. Onu tanıyanlar üzerinde özverili ve fedakar kişiliğiyle derin etkiler bıraktı. Adana'daydı. Yine bir devrimci eylemde, yine savaşım ortasındaydı 6 Şubat'ta, ölümden korkmadı, çatıştı ve şehit düştü.

ALİ RIZA AĞDOĞAN
(1971-16 Şubat 1991)

İşkenceye karşı kararlı tavrının bedelini yaşamıyla ödedi. 20'sindeydi daha. 8 aylık örgütlü bir geçmişi vardı. Devrimci Sol Güçler'le tanıştığından itibaren belki de ilk defa bu kadar hızlı ve coşkulu bir çalışma içindeydi. İstanbul'un diğer semtlerinde olduğu gibi Örnektepe'de de kepenk kapatacaklardı. Emperyalist savaşa karşı halkın tepkisini dile getireceklerdi. Esnafları tek tek dolaşıp onlarla konuşurken polis tarafından yakalandı. Ve Beyoğlu Emniyet Amirliği'ne götürüldü. Bundan sonrası kolaydı onun için. Sadece susacak ve direnecekti. Öyle de yaptı. 20'sinde bir can, 20'sinde bir yürek yendi onları. 20'sinde attılar onu emniyetin 3. katından. 13 Şubat'tan 16 Şubat'a kadar üç gün daha ayak diredi ölüme. Umudu güçlendiren bir direniş öyküsü olarak ölümsüzleşti.

And olsun şehitlerimize! Selam olsun ateş ortasındakilere!

"Ali kimimizin dostu, kimimizin köylüsü, kimimizin de okul arkadaşıydı. Hepsinden önemlisi, o büyük ailemizin üyesi, devrimciydi. Yoldaştı. Kavganın önünde, ateş ortasındaydı." Şehit düşmesinden iki yıl sonra, 6 Şubat 1994'te kavga türküleriyle Merzifon-Halas köyündeki mezarı başına gelen dostları, yoldaşları böyle anlattılar yöneticiliğin, özverinin, sabrın ve inancın sembolü Ali Aygül'ü. Ali'yi ve şehitlerimizi bir kez daha anarken, kavganın önünde ateş ortasında olanları da selamlıyoruz.

ÖMER AYDOĞMUŞ
(1953-12 Şubat 1981)

Lise yıllarında doğum yeri olan Yozgat'ta, sonra Bursa ve İzmir'deydi Ömer. Bursa'da bir faşistin cezalandırılması eyleminden dolayı aranır duruma düştü. Yeni mücadele mevzisi Ege'ydi artık. Küçük iş, büyük iş yoktu onun için. Tüm yoğunluğuna rağmen insanlara bir şeyler verebildiği sürece literatüründe "zamanım yok" sözüne yer vermedi. Devrimci Sol'la yeni tanışan pek çok insan Marksizm-Leninizmi, THKP-C'yi ondan öğrendi. 12 Eylül'de mücadelesiyle yılgınlığa karşı direnişin örgütleyicilerinden biriydi. '81 Şubat'ında polis karakoluna yönelik bir eylem sonrasında tutsak düştü. Gördüğü yoğun işkenceler sonucunda 12 Şubat gecesi İzmir Emniyetinde katledildi. Mücadelesi sürüyor.

MEHMET MARAŞ
(...-1 Şubat 1979)

Mahallelerde, okullarda, mücadelenin içindeydi o. Bursa'da faşizme karşı mücadeleyi korkusuzca omuzlayanlardandı. 1 Şubat'ta İnegöl Halkevi'nin faşistler tarafından bombalanması sırasında şehit düştü.

Bekle
Teker teker, bölük bölük, ordu ordu
Kurtuluşa geliyoruz
Bu ne benim sana tepeden inme
bir emrim
Ne de ayaklarına kapanıp yalvarışım
O tarihin durdurulmaz akışı
Eğilmez başların bükülmez bileklerin
Ve bütün insanlığın yüce emridir

ALİ İNAN
(...-8 Şubat 1991)

Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine gönülden bağlı bir dosttu. Yakalandığı bir hastalık nedeniyle aramızdan ayrıldı. Unutmayacağız.

İNFAZ MANGALARINA GÖSTERMELİK YARGILAMA

- İnfaz operasyonlarından sonra açılan 10'a yakın davada "sanık"ların aşağı-yukarı aynı kişiler olması, kimi polislerin iki, üç, hatta dört davada birden yargılanması "infaz mangaları"nın varlığını açıkça ortaya koyuyor.

- KATİLLERE "TERFİ" ÖDÜLÜ
  Bugüne kadar "adam öldürmek" suçlamasıyla "ağır ceza" mahkemelerinde yargılanan bir tek polis bile tutuklanmadı. İnfaz mangaları "görevlerine" devam ediyor ve bu arada terfi alıyorlar.

Yazısı sayfa 12-13'te

DIŞ POLİTİKA

Emperyalizmin tüm dayatmalarına, siyonist işgale rağmen

FİLİSTİN KAZANACAK

- Esad-Clinton zirvesinin ardından Ortadoğu muhabirimiz Filistin örgütleriyle görüştü: "Bizim için değişen bir şey yok, biz siyonistlere karşı mücadeleyi sürdürüyoruz..."

- Devrimci Sol Ortadoğu Temsilciliği'nden FKDC'ye kutlama mesajı: "Her zaman Filistin halkının yanındayız."

Yazısı sayfa 14'te

KÜLTÜR/SANAT

Lümpen kültüre davetiye

ÖZEL RADYOLAR

- Bugün özel radyoların pek çoğunun bize dayattığı kültür, yozluğu, ahlaksızlığı, çürümeyi simgeleyen lümpen bir kültürdür.

- "Kadınlar, Bizim Kadınlarımız"... Halk oyuncuları, şehit ve tutsak anaları gerçeğini sahneden izleyiciye ulaştırıyor.
- Amatör Tiyatrolar Çevresi: "Sanatçıların tutsak olduğu bir ülkeden utanıyoruz."

Yazısı sayfa 22'de

İŞÇİ-MEMUR

"Sendikal hakkımız için bir imza da sen at"

- Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkı için kamu emekçileri meydanlarda imza topluyorlar. KÇP'nin imza kampanyası 12 Şubat'ta bitti. İmzalar Meclis'e gönderilecek.
- Reformist sendikalarda kararsızlık. 13 sendikadan Çalışma Bakanlığı'nın önerisi doğrultusunda Türk Kamu-Sen'le ortak komisyona evet!.. Beş sendika Türk Kamu-Sen'le birlikteliğe hayır diyor.
- ENER-SEN kapatıldı... BEM-SEN'lilerden zam protestosu.

- ÇOCUK İŞÇİLER; Onlar da sömürü çarkının dişlileri arasında.
- İstanbul Çorap Sanayii'nde sendika savaşı. İşçiler Teksif'i bastı...
- Eminönü Belediyesi'nde işçiler kazandı... Ceytaş, Osmaniye ve Gaziosmanpaşa belediyelerinde direniş sürüyor.

Yazısı sayfa 16-17'de

Ortaöğretimde yeni dönem

- Ortaöğretimde kredili sistemin faturası öğrencilere çıktı. Öğrencilerin çoğu verilmeyen ya da tamamlanmayan kredilerle dönem kaybetti.

- Liselerde ikinci dönem başlarken öğrencilerin karşı karşıya olduğu sorunlar bir öncekinden farklı değil; paralı eğitim, gerici-faşist disiplin yönetmelikleri, eğitimin gerici niteliği, idare-polis baskısı, sivil faşist saldırılar ve kredili sistem.
- Yeni bir döneme girerken, önceki dönemden dersler çıkarılmalı. Kitleselleşmek, DLMK'ları yaygınlaştırmak için kitle çalışmasını öğrenmek gerekiyor. Bu, apolitikliğin yarattığı sorumsuzluktan kurtularak, politikleşen, mücadeleyi bilince çıkaran ve haklılığını her yerde savunabilen bir kitleselleşmenin de önünü açacaktır.

Yazısı sayfa 18'de